

KNIHA PAMĚTÍ

❖ MĚSTEČKA ❖

TOUŠENĚ

1907.

Saměti
městečka Toušeně.

Ze pramenů archivních sestavil

Prof. Dr. Justin Š. Prásek.

1908.

Saměti tyto obsahují důležitě zprávy o Dou-
šení až do počátku XIX st., takže aby se jim
připojovaly se nějaké památní knihy, r. 1838
posledním ryčtářem, Václavem Kralíkem,
založené.

Předními zdroji byly zápisny, uložené v ruz-
ných archívech Pražských, v ránkách, na rad-
nici a v okr. pondu v Brandejse, též na rad-
nici v Čelákovicích, volně uváží Brandejský
z r. 1651, a knihy prvkrečtní.

Práce této jsem se podjal na žádost zastoupi-
lého a utěšený rozvoj Doušení bývalého sta-
rosty, pana Jana Kralíka, a dokončil jsem
ji za rovněž přítivého starosty nynějšího, pa-
na Josefa Laška.

Obsah.

I	Jméno a původ	4 str.
II	Osudy vnější	6 "
III	Štád	14 "
IV	Dvůr panský	18 "
V	Mlýn	26 "
VI	Most	30 "
VII	Osudy městečka	34 "
VIII	Grundy původní	38 "
IX	" Lidé v nové vystavení "	72 "
X	Hovousešl'	82 "

I.

Jméno a původ.

Lončejn, též Lonšim, jest sídlo staroslovanské, na skalnatém a vyšším levém břehu lab-ském, na pokraji velikého kálabského prozoru, který odděloval část kmene Čechů od území Slováků v pohoří Jizerský, nedaleko poměří Klíčany, kterých tvořil potok Žitina u Mochova.

Jméno obojí jest ryze české. Star Lončejn, ve starším knězi Lonšejn, poprvé r. 1293 připomínaný, tvořen jest jako Mesměn, Štěkeň, Foxejn, Všeň — tvar Lonšim, ve starším knězi Lonšim, známý již r. 1338, připomíná na Chrudim, Slavim, Brázdim, Hutim, Loučim, Štáim.

Obě jména mají též kmen, jako Loučejn a Loučim.

Lončejn vznikla při ústí lab-ském, kudy přečpárela řeka cesta, od Trávy skrze Račovice

a řápy vedoucí, načež podle Lysé šály na výhled
a do Polska se brala.

Na východní straně Toušeně kovářská se v
Polabin výšina čtverhraná, ještě dnes sobě
značným příkrým svahem obklopená, jež slove
Hradištko. Jest to místo staroslovanského hra-
dn, kdysi k severně brodu měněho, jež na se-
veru a na východě obtékalo Labe, na jižní pak
nepřístupným čiml močál. Později překopána
přirozená práz mezi močalem a břehem Labským
v tak zvaném Čelákově, i slove místo pro podnes
»prokop», t. j. příkop. [R. 1575 Martin Tomáš
Halabá v Čelákovicích prodal kus pole od dědiny
na tím pole, jenž slove prokop, po níž sterka k
Toušimi jest. Čelákovská pam. kniha r. 1562,
f. 22.]. Podle kápačnického práhu brala se
inorem cesta k brodu.

○ Hradištku komto není větší paměti.

R. 1754 s velkou hospodou prodán Jakubu Čpo-
děrovi kus pole »na Hradištku neb na vinici.»

[Brančeviser Dominical - Grundbuech, f. 1.].

II.

Osudy vnější.

Český ve XIII st. nastoupilo bradistě rytířskému bráctvu nprostřed sídla, který byl zbožím královským, později zastavovaným. K němu slušel přivoz, k němuž r. 1293 návrhy brala královna Žitka, otec Václava II [Emiler, Regesta II, 697 slo: „et in Tussen villa manum alius“]. R. 1338 byla Touseň opět v rukou královských a postila markrabí Karla.

Rok r. 1360 byl zastavným držitelem Touseně měšťan Traiský Frana Vesoleho, od něhož ji koupil r. 1365 Mikuláš Jentes [Tomek, Dějepis Prahy I, 421. 476.]. K počátku XV st. přešel Touseň zastavon markrabí Jošt, kterýž spůsobem nezvaným postoupil ji i panu Janu z Michalovic i panu Bočkovi z Soděbrad. R. 1415 připomíná se Jan z Michalovic na Touseni. [Arch. český I, 402.]. Za něho spravoval zboží Touseňské jako puškrabí Václav z Sparvatec, r. 1417 zejména uváděný [Na listině Janě z Michalovicích 15 října 1417, jejíž

original se zbirky autografů míst. rady Jarisa mlo-
žen v arch. zemském:]. Těpdy puvkrabi Tonšeňský
spravoval obnů i kopysné zbori hrade Staroboleslav-
sképo v držení páni z Michalovic, kpiěmnů puvstlu-
šely těpdy městečko Branšejs i hradek na místě
nynějšiho zámku. Jan Jan z Michalovic byl rozpod-
ný katolík a stoupenec krále Sigmunda, proto Pra-
žané, vedeni jsouce panem Hynkem Krusimou z
Siestmburka, 13 čubna hrade Tonšeň oblepli a na-
rejti i vzali [Starí lětopisové česti, 45:], nepoefybně
imulvon, jěšto hrade nentypěl škody a kinstal i nadá-
le v rukou páni z Michalovic. R. 1436 posnal
pan Jiří z Poděbrad pana Petra z Michalovic sedě-
ním na Tonšeni [Archiev český III, 513:] před soud zem-
ský v kástavu zbori Tonšeňsképo, ale páni potox vy-
nesli dne 10 října 1437: „Tonševadě pan Petr Michalec
má starší list . . . na to zborie Tuvšenskú, je tomu
listu páni moc dávaji k kástavě“ [Doxistatkové desk
zemských 2, 184:]. R. 1439 zěčil po otei Tonšeň pan
Jindřich Krueplata z Michalovic, za něpoř Tonšeň,
Boleslav Staron a Branšejs spravovali ^(Tonšenskí) puvkrabi
a sice 1451 Petr Popel [Čelákovská nejstarší kniha
z r. 1366, z. z těpoř rokn:], r. 1463 Petr Šuda z Kun-

ratie na Klavně Sněově [Čelákovská pamiatni kni-
ha z r. 1562, f. 80].

Když r. 1468 panem Štěpánem rod pánů z
Michalovic vymřel, spadla Doušen na syny krá-
le Jiří z Poděbrad, od nichž jí kupem nabyl Ctěrik
Bračáček státní rytířského a psal se odně „z Doušeně“.
Panství Staroboleslavské zůstalo ale paní Mag-
daléně z Michalovic, provdaně z Cimburka, a zva-
no jí odně Brandejským.

Syn Bračáčeků, Jiřík Bračáček z Doušeně, po-
přal Jana Zápského ze Zápa a Ctibora Doušenského
z Cimburka o slup na řece Lize, ale paní na pondě-
kenském r. 1488 při odložili, „poněvadž on Zápský v
vězení sedie a sobě svobodu není“. R. 1493 v obojí
při pokračováno, ovšem se škodou Bračákovou. Je
při panem Zápským paní rozkázali: „poněvadž jest
on Jiřík Bračáček novos popáněl, a otec jeho jest
živ byl ještě a jemu statku a sedietví svého nesstí-
pil, že jest toho podle práva nemiti nemohl, by po-
páněti měl, i k té příčině paní a pladyky .....
ten způsob odvírají“. Co pak se týkalo pana Dou-
šenského, ten jménem poměnce svého, Ctibora z
Cimburka, sedie Brandejsa nad Labem, okázal

ěsly, které Viktorin kníže Minstberský s bratřími, synové krále Jiří a Pošebrač: „prodali dědiny v Toušeni, v kterýchžto částech náležely k münky a Toušeni“, pročež páni a plachyky, „poněvač se s kalobem ěsly nerozcházejí, ten pruhem krevňají.“ [Foxistatkové české zemské I, 161. 164.].

Vidí se ze zpráv těchto, že r. 1493 již seděl na Toušeni Jiří Bračáček, ale za něho již Toušeni byla stížena sluby. Sestra Jiříkova Anna a Toušeni provádala se za Jiříka Vachtla a Toušenova, jenž věnem přinesla dědičství své Siblece v České-Brodě [Česky zemské, I, H, 22.].

Na počátku XVI st. seděla na Toušeni paní Kateřina Janová, měšťka od Hor Kutten, za níž spojena s Toušeni i Pročeň. Závětem ze dne 2 února 1516 ustanovila paní Kateřina poručníkem statku svého pana Viléma Kostku a Postupice, aby dal v Hoře Kutně obnovovati církev sv. Jana a knězem jej opatřil. [Kutn. arch. č. 180 č.]. Těch závět nebyl proveden, nýbrž Toušeni nabyl ještě za Sněvického krále „prou spytlosti a výmluvnosti“ mladý primátor Pražský Jan Šásek a Dratn. O něm vypravovalo se: „Nebo když byl menšíkem [= chudým řádem], a ješ

s krajem do Zbrasavy křke Doušín, ves nedaleko od Bran-
 sejsa, i poplešěl na rámek Doušín, kdyby také někdy
 tento rámek a toto zboží miz býti mohl . . . . . A tak
 potom se tomu přišlo, žež řádal za svého menšictví,
 toho již dostal za své profinátorskví, že skrze nějakou pa-
 ni Andovou od Hory Kutny dostal se vsi Doušíně . . . . .
 [Stáří letopisové české, 420.] Pašek zbohatnu, když jako
 primátor na ponděck sedě, úplatky bral a odpirce své
 loně posentoval, kveleboval pelice Doušín. „ Nebo od
 padesáti let Doušín se tak neděla a neblýštela od cipel
 a od jiného stavení, jako nyní za řízení Paškova; a-
 nič se doplacování věřitelům své nemohla přijíti, leč
 křesář. „ [Bartošova kronika Zbrasava, 288.] Když nra-
 el u Ferdinandá kále v nelibost, nebylil se Pašek ke-
 la na Doušín, tu pak jej stípali křeci osudové v podvečer
 života. „ Na platku . . . znameniton a nemalou škodu
 val, když při křci jeho Doušíně řečené, ve křes mřlech
 od Zbrasavy, dvira, mlýn a obilé množství v ptazích i v sto-
 solach, sobytká také i vsi křiv, toho všeho za mnoho
 set [t. j. kop. gr.], při časn svatého Jakuba Velikého
 léta 1530 v dopuštění božího spnění spořalo. Totom
 léta smřěho, na křtí po sv. Vítu, žena mu jeho, nic
 jinče, než jakoby mu obě ruce psaly, a potom opět
 desátého dne dcera jeho levostranča, v Zbrasave zemřely, pánu

Každě dni své dokonav leta 1533 v sobotu před smřebnou nedělí" [15 března]. [Bartošova kronika Pražská, 326].

Tonšene kšedil po něm pan Adam Lev a Rožmitála na Blatně, kterýž však již r. 1536 prodal panu Koniádu Krajčovi a Krajku, zámek Tonšeni, s městečkem celým Tonšeni při kšmích zámku, se všemi platy, i s kšm, který se k šabe platí, s mlajnem při kšmích zámku, s dvozem poplužním, s přivozem, kšm dvoje svinj poplužní Pročenskej, s kus řekou Žirerou s sloupy na kšm řece mělanou . . . . Což se kš smlinoy dotýče, kteráž jest učiněna mezi panem Adamem Levem a panem Jiřkem Boestlem [= Vaestlem] a Tomtenova o pastoy, obvytkin v lesích Tonšenských a Duských, kšm každě co se koniv dotýče, aby smlonva platná vstala". Za kšm celě, v němž připomíná^(se) vinice, šmelnice, rybníky a sádky, kšplaceno 6000 kop gr. čes. [Dsky kemské XLII F, 20-22.].

Tak opět a kšm již kšvale spojena Tonšeni s Brandejsem, jakkoli po nějaký ještě čas pokládána za panství kšlástní, a Brandejsem společně spravované. R. 1542 nastoupil po panu Koniáduovi syn jeho Ctivoš Krajč a Krajku, jenž roku 1546 kšm Tonšenskě kšstavil Janovi ze Lovinek a kš Dobruvice [Dsky kemské, LXXVIII F, 24.].

Jan Oknošt Krajč byl z předních vůdců odbojů
 proti Ferdinandu I, začež r. 1547 pokutován ztrátou
 panství Brandejského i postoupil 20 rybná králi s
 panstvím Brandejským, "... v Toušeni kámen, svo-
 mu poplužnímu a městečka Indř ... .., v Vopočně dvir
 poplužní ... .." [Hesky zemské VIII §, 17].

III.

Hrad.

Hrad nebo zámek Toušen vzniel s počátkem XIV st. R. 1293 ještě ho nebylo, ale r. 1338 již postavil ve svých zdejch markrabí Karla, pozdějšího císaře a krále Karla IV.

Založen byl těsně při levém břehu Labského, na skalnaté ploše maličko povýšené, podoby nepravidelného čtverce. Prostor jeho zabírají dnes čísla 30, 27 a 22 se svým příslušenstvím, zvláště s velikou kapradou u čísla 27. Býval dobře opevněn, na severu Labem, mlýnským jezem zřezávaným, a náhonem, který šel na mlýn, na západě přímo s hradištěm při sousedci. Na západě, jižní a východě byl ohraničen příkopem z Labě napájeným, kterýž spojen byl s Labem i s náhonem mlýnským.

Palác hradiště stál při západní straně a býval křížem kříž, nebo Bartoš písař praví, že se ka Jana Paška věděla a blyštěla „od eipel a od jiného

stavění". Dordějši pánšská pekána, nyní číslo 30, značí
čárnu, že již až na severu paláce sobířal, neboť v pořá-
m r. 1530 praví se, že sice zničil při koxi mlýn a dvůr,
ale o zřícení paláce zminka se neděje. Mění mlýn kůdř
a dvůr, t. j. k pobřeží labského, paláce již nedobířal.

Hrad Toušev byl patrně založen pro myslivost v
rozáplých lesích zálabských, které k němu příslušely.
Na něm pobýval v dubnu 1338, pracuje se ve Staré Hole-
slavě, markrabě Harel a sepsal zde výklad XIII^{kapitoly} evangelia
sv. Matouše [Beneš a Veitmile, Prameny dějin českých
II, 507]. Dordějši byl stálým sídlem pánů z Michal-
ovic, z nichž pan Jan r. 1415 a pan Petr r. 1436 piší se
» seděním na Touševě ». Byl i na straně sobu šestí pevný,
neboť vrali jej Dražaně koprve v květi den obležení. Šepdy
osadili jej Dražaně některým z pánů strany své, aby za-
jistili si přechod přes Labe. R. 1427 byl v rukou pánů
strany Sigmunda Korybutoviče, bratř Jana Smiřického
anebo, jak domnívá se V. V. Tomek [Dějepis Prahy IV, 383],
Bořka z Miletky. Dva stoupenci Korybutovičovi slibo-
vali šepdy vrchnímu veliteli křesťanských vojsk německých,
knížectvu Branniborskému, až by vstřel do země,
že mu sdevdají zámky, které byly v moci jejich Raud-
nic, Mellnig, Lobko, Tussen, Stienicze, t. j. Ronovici,
Mělník, Lobkovic, Toušev a Týnec nad Labem [Be-

rola, König Sigmund und die Reichskriege gegen die
 Hussiten II, 163]. V seznamu českých stoupenců Sigmundu
 da krále z letopočků roku [in Berolca II, 167] jmenuje se o-
 pět pánů Smiřického hrabě Insebyn. V souvislosti s prir-
 vodním itočným plánem křížáckí jest tato zmínka o
 Touseňi mezi pevnostmi středolabskými pelexajmava.
 Majice na celé levobočné čáře středolabské od Týnce
 nad Labem po Koučnici v rukou svých přechody a s ni-
 mi volnost měniti břeh labský, mohli Němci se svý-
 mi českými spojenci z Touseňe povážlivě ohrožovati Bra-
 ku.

• V počátku XVI st. byl hrabě Touseň ještě ve výborném
 stavu. Teprve po smrti páni Paškavě, když přestal býti
 sídlem panským, počínal pustnanti. Jestě r. 1547 přypo-
 míná se v Touseňi »zámek«, byl k němu k obývání
 spůsobily. Ale již r. 1556 prodán byl mlýn v Touseňi
 »s sílem zámku starého« [Arch. míst. B, 94/48], upadl
 k němu již ve zkázu. Hrozná zkáza postihla jej s počát-
 ku května roku 1563. Teprve zničil požár dvír konse-
 nský a s ním patrně i zámek, jakkoli hejtman bran-
 dejský Vilém z Cypřistorfa buď ve správě své císaři jeho
 nejmenoval anebo návrh na opravu jeho nenámil. Ci-
 sař Ferdinand I námil sice, aby dvír byl obnoven, a
 hrabě ale pomlénje [Arch. rüss. min. fin. B, 12/1].

Co k' soby byl prad Žonšer ve sícevinack. Balbin
[De districtibus, 16:] a Beckovský [Chronika Česká I, 709:]
připomínají krosek prašnick, Beckovský však pozna-
menává: „Ten prad před sto léty své obyvatelstvo ještě
měl“.

Před padesáti roky bylo ještě v kašpavě č. 87. křiti
základy rdi. Dnes zbývá koliko severní část, nyní č. 30.

IV.

Dvůr panský.

Ze výše uvedením sousedství právn býval dvůr panský, ku kterému jest nyní soujem domků č. 57, 58, 60, 61, 62 a 63, zvaný posud ovčáckou. V urbáři z r. 1651 praví se o něm [f. 29 sl.]:

» Dvůr koušenský při městečku Koušeni ležící. K tomu dvoru jest dědiny rovné okolo sedmi lánů [lán královský rovnal se 12 kopám rákosní], kterážto dědina kožím potahem koušským se oráčovala, a vsivala se na lýchůž dědinách

na zimní pšenice	140 str.
žitka	20 str.
na jaro ječmene	27 str.
ovsa	97 str.
prácku	5 str.

Dobytka pověřeno chovati se může krav dojných 20, jalových 30,

svinského 15.

Uec babnic při kěmž dvoře přes rínnu zavíra-
ti a přečovati se míře 300 kusův.

Tyto louky k kěmž dvoře přináležejí:

Louka nová velká za Habem,	bejová
sena 25 vozův dvořských, rotavy 13,	
Louka stará kěž za Habem,	sena 10, no-
rotavy 4,	
Louka pod Polabským rybníkem,	sena 10,
rotavy 6,	
Louka pod vinicí Toušenskou,	sena 10, no-
rotavy 5,	
Louka za mostem Toušenským,	sena 6,
rotavy 3,	
Louka Doproutlá pod velkým rybníkem,	
sena 4, rotavy 2.	

Při kěmž dvoře jest stěpnice, v nížto ovoce s po-
křem bývá a prodávati se míře.

U kě stěpnici zabývá pro vaření, kšez se kšez
čistatek pro čeleč obrodívá.

Při kěmž dvoře jest obmelnice veliká a plotem
oprazená . . . . .

Při kěmž dvoře v jednom pořadí byla katejna,
pro kě komora pro čeleč, za ní křavíny a marštalé

pro potaš koňský a dobytek jalový, stádochy a droněs mlá-
teck, ovčín a kůlny, a nad těmi špejchary pro sypání
obilí, vše v spodních od kamene vystavený" [F. 29 sl.].

Dle zprávy o hospodářství na panství Brandejs-
kém, již r. 1615 podali Daniel Šketa ze Závorie a Va-
clav Holidius České komoře, přičlenělo ke svému Tonsen-
skému 63 kopů 23 rákousů roli ovčie, i byl z tehdejších os-
mi dvorů na panství co do velikosti šestý, následuje
po dvoře Dívčeckém se 151 k. 17 n., Brázdinském se
126 k. 52 n., Stráneckém se 123 k. 5 n., Ostrovským se
93 k. 51 n. a Šivčickém se 69 k. 4 n.; menší byly dvory
Trábský se 46 k. 42 n. a Brandejský se 40 k. [Arch. m. s.
min. fin. B, 18/1.].

Roku 1547 vymlátili ovsa ve dvoře Tonsenském
35 kopů snopy, jakoli špatně se obrodil [Zpráva hejtma-
na Brandejského komoře České, 25 září 1547. Arch. míst.
Militare 1520 - 1549].

Roku 1530 sporel dvůr, a s ním množství obilí
ve stozích i stodolách, dobytek také i porůků, toho všeho
za mnoho set kopů.

R. 1563 zničil opět požár dvůr Tonsenský, i byl opět
po rozkaze císařově obnoven.

Dle zprávy, již r. 1651 o visitaci panství Bran-
dejského podal komoře České pan Šindřich Hustoš ze

Žubří [Arch. rúss. min. fin. B, 18/1]; byl dvůr Toušenský mezi dvory, jež císařští r. 1639 vypálili.

Dvůr odně po sloušká léta byl prustý a pole od něho přidělena poddaným Toušenským pod čtvrtý mančel.

Pro přímé správě panství zůstaly čmelnice a lufka.

Čmelnice při dvoře Toušenském byla „veliká, sobě vypravena a plotem ohrázena, na kteréžto bývala čmela víc neb méně okolo 540 str.“ [Urbár, f. 71.].

Prostírala se u Labe; nynější č. 43 stojí ještě na bývalé čmelnici.

Mezi čmelnicí a výhledem i jižní stranou dvora byly stěponice a kaprada salátová.

Z lufk pronajímaly se lidem pod plat:

Lufka „mezi mosty Toušenskými;

louky v rybníce Solabským na mostem radním Toušenským bývaly všecky pod plat najaty...;

v lufce slove v Zelákové... lufka, kteréž se časem lidem najímají a časem se pro dvory klisí“ [Urbár, f. 16.].

„Kad rybníkem Toušenským jest lufka a bývala ohrázena; na té se klisny a přibata pásti mohou;

Tas koni vopravon jest lufka sloupa, ka se nebo najimá aneb ke svorn Tonsenskému klidi.

Mezi mosty Tonsenskými jsou lufka, ky se lidem pod plat najimají . . . . .

Lufky v rybníce Polabském za mostem radním Tonsenským bývaly všecky lidem pod plat najatý . . .

„V lufku slove v Šelákově jsou lufka, které se časem lidem najimají a časem se pro svoory klidi“ [Urbár, f. 76.].

K těmto svorn příslušel rybník v Tonseně pod těmto proth kapm. [Urbár, f. 24.].

„Tři těmto městečkem bývalo v peni na živém prameni paltýřovo pět a volastě doleji konbených také pět, kteřížto paltýřové na pnen čas některým lidem, kteří v rybách kysčili, jiným na peněřích běmně pronajimáně byly, a nicžto se ročně seřarovalo okolo deset kopy miš.

Alle na ten čas ti paltýřové prstí jsou za kon přičimon, že ti lidé, kteří v rybách kysčili, již sou reměli a na ten čas v těmto městečkem žádného mení, který by těch paltýřovo potřeboval. Šíak bnečmeně, kdyby jich kdo nřivati chtěl, zase se spraviti a na ten plat přiváčetí moci bnečon.

Šíekni obyvatelé . . . . . městečka [Tonseně] společ-

ně povinni jsou všeho obilí, totiž pšenice, žito, ječmene, oves a hrachy, což se toho koliv kdy kterého roku na popluní n. dvora Doušenského vsiva a z toho vobrodí, pravou polovicí ziti, posici, svárati a do mandeliv splásti, a za to se jim nic neplatí" [Urbář, 215:].

Na vinici Doušenské byly pouseče mestečka Brandejsa, společně povinni . . . . . každéj rok všecka vina, kteréž se na rámek Brandejs z vinie Doušenský a Koefánských vorují, z voriv spládati a do pivnie spoústěti" [Urbář, f. 128:].

» Roka 1559 ve čtvrtek po svatém Trojkoru páni commissari J. M. C., pan Jan Šlooský, pan Petr Peyer a pan Vilim Oppistorf, hejtmán panství Brandejské, na místě J. M. C. zapradn vinici Doušenskon panu Likhunndovi Dancckému [z Dmničky, jež držel dvůr poplatní kšpý č. 19] dali a pustili na ten spisob, aby on povinen byl každého z té zaprady dědičného platu vyčarati a platiti při každém svatém Havle jednou jednu kopu grošů čes. Takž toto jest při tom vymíněno, že se rybníček pod tout vinici Doušenskon podle té zaprady ležící vedon držeti míře, však nic méněji stěnný Danccký ten plat jednou kopu grošiv českých každého roku platiti a vyčarati povinen býti má a s ním jakožto s svým dědičným němiti. Takž ten plat aby konplna vy-

epázel, při svätém Havle . . . . 2 koss mis." [Urbár, f. 212].

Řád r. 1689 — viz níže grúnt č. 19 — kompen ke panství Děšský dvír, byla největší část polí pod četný mandel pronajatých osavádním majencím odnata, k nově kompenému dvoru přispojena a přečky tyto pole na tři strany nebo rovny rozděleny.

Tento nový panský dvír čítal 482 korei polí a rozdělen byl mezi lepšíšimi desíti dvory panství Brandejšsko ke dvorům prostředním. Veliké dvory byly Brázdinský o 1191, Dřevický o 1170 a Ostrovský o 1086 korei, prostřední Stránecký o 747, Krábský o 451 a Švicický o 404 korei, malé dvory Honětovský o 420 korei, Cakovský o 380 a v Hostelním Hlavě o 225 korei.

Ve starém dvoře zřízena ovčárna [Kammelhof:] pro 600 jehnat a při ní ustanoven pachtovní ovčácký [Kammelnacht:]. Také v něm uspraveny velké stodoly. Katedra pro čeleš, stáje a eplény i výsky zůstaly ve dvoře nově kompeném. [Neue Wirtschaftseinrichtung der k. k. Böhm. Erb. Herrschaft Brandeis 1748.].

Roku 1738 byla část polí dvořských v sílcích o 30 až 90 záhonech rozdělena k malým chonostem. Vinice byla již kol r. 1705 pustá [V pam. knižce města Brandejša, f. 203 slé.].

Tento nový dvír Doušenský měl správu společ-

non se Svory Čakovský a Konětopským, pročť kvám před-
ně Svorem Toušensko - Čakovsko - Konětopským.

Rokem 1777 v měsíci lednu všecky Svory na pan-
stvích Brandejském a Přerovském a k nim pole a luka roz-
děleny mezi poddané kdama za roční nájem.

Také musena ovčárna, která vubec za vlnkou a
mexdravon popláčána a již jednou, r. 1692, do Čakoviček
přenesena [Evangelijní knihy r. 1692 Brandejského. Čako-
vičky, grunt č. 1.].

V.

Mlýn.

U bezprostředním sousedství kámen Toušeně býval mlýn při Sabi a pila. Mlýn byl o čtyřech kolech molených a jednom stupním; vodou nadřoval jez a koláštmi náhon přiváděl ji na kola [Urbár, f. 96].

R. 1530 mlýn se doorem vybořel.

U XVI st. býval mlýn tento pronajímán i jmenně se r. 1553 mlynář z Toušeně Kliment Ronbiček [Sam. kniha města Brandeysa z r. 1561, f. 82].

Roku 1554 byl mlynářem v Toušeni Cyprián, od něhož přijala Liemila Popanová na místě švarovského epotě Jana Popana ze spálených Draiských mlýnů 75 kop gr. čes. » a při tom, jakož jest již psaná Liemila aneb manžel její majestat od Š. M. M. na ten mlejn v Toušeni něměný jměl anebo jměla, ten jest před právem při tom jemu Cypriánovi vydála ». Jednáno bylo před právem městečka Brandeysa a kápis pojat do I

pan. 84].

Mlynář Cyprián byl oblíben velice u křesťanských šlechticů Brandejských. Když mlynář v Hořpánku Šafku, byv pro náboženství po r. 1547 vypověděn, vyprodati se chtěl, tu šlechtic Albrecht Štang nedal prodati leč Cypriánovi, který na ten čas byl kovářem ve mlýně Brandejském, až po tajném odpočívání Šafkově Cyprián šel k r. 1553 došel. [Arch. mus. v Praze:]. R. 1554 byl již Cyprián ve mlýně Toušenském. R. 1556 svolil Ferdinand I k prodeji mlýna na nejvyšší křesťanského v Toušeni „a s tím kámkem starého“ k mlynář Cypriánovi za 300 kop grošů čes. [Arch. míst. B, 94/48:]. Dle mlynáře mložen jenom roční úrok 20 kop. miš.

Mlynář Cyprián obdržel erb, povýšen do stavu vládyckého a založil šlechtický rod Roněnických a Mýslavů, ježto členové mívají statky v Celákovicích, Mstěticích, Hořpánku atd.; v Hořpánku žijí podnes členové rodu tohoto. R. 1599 připomíná se vdova Cypriánova Eva Roněnická a Mýslavů na Toušeni [II pan. kniha města Brandejsa, f. 108:], která zústavila mlýn v Toušeni u cesty Kateřině, provedané za Viktora Škopska a Elemyerku na Vikáři. S Kateřinou Škopskou

von jeénala komora Česká r. 1600 a nova v třech mlýna, ale bez výsledku. R. 1611 oznámovala komora České prokaxerie, že v jezu při mlýně Tousenském zřena křesky vrata na náklad císařský, ale že „nevidělo se nakládati a šicpodni panství na jez paní Kateřiny Škopkové aneb na jakou stráž a její mlýn před škodami chránovati, nebo vrata nřiva se netoliko pro potřebu císaře . . . . ., poněvadž také jest silnice královská (a paní Škopková) povinna byla vrata na svůj náklad pro sobodně plavení dříví . . . v-
spatrovati.“ [Arch. míst. B, 94/33.].

Jan Viktorin Škopek zemřel r. 1618 a kn ve spouu vřovy jeho se sourozenci Vilémem Škopkem a Elentperka, purkrabim na kámpu Brandejse, a sestron Kateřinou Škopovou v Kouřimě měiněno marcovnání a kapsáno do II pann. knihy města Brandejsa, f. 249.

Me nebáie sešel r. 1651 na mlýně Tousenském pan Václav Škopek a Elentperka. V seznamu poplatných gruntů Tousenských, vydlaném r. 1654 a příčin benních jest mlýn vřan gruntem kaprackickým (= bez poli) Škopkovským, v Touseni sám jediný.

Uznáným způsobem přispěl mlýn křesky již prstý k panství, načež a částí bývalého prádu napravena pekárna vřepnostenská, nyní č. 30.

Osměpo ledna 1759 spořel prstý mlýn vřepno-

stenský i s pekánou, »takže koliká věc státi kinstaly».
 & vyššík míst bylo navrženo, aby spáleniště bylo s ma-
 lým splevem a kapradkou prodáno, obecnost ale vyhra-
 la si právo předkupní. [Štípkův purkrejtní. Fonšer II, 215].
 Mlyn, od r. 1770 čís. pop. 31, konzil Jan Bozlák a ka-
 řídil v něm rybáren i popodnici. R. 1764 následoval
 syn Josef Bozlák, r. 1774 mladší bratr Antonín Bozlák.
 Dekánn, čís. pop. 30, konzil r. 1759 Jan Šučera, po
 němž r. 1784 následoval Matěj Šučera.

Ráz mlýna setien kúplna. Jex zášel až na ne-
 patně zbytky, ale sínn a spojená s ním část brádn po-
 držely starobylou výstavnost s osobnými gotickými okny
 a reáskou malbou omítkou.

VI.

Most.

Pro Tolskou silnici, která od Kabela na přičesá-
 reje, brala se skrze Tonsen po celé děle ke kápadu, po-
 restal Sabský přivoz pod Gradistkem, později r. 1293 přispo-
 minaný. Byl právem královským a do křišto se ká-
 pu vybíráno. Tonsenští, Čelákovští a později i jiní pod-
 daní panství Brančejského cla neplatili, Tonsenští ale
 byli povinni spravovati cestu mezi Sabem, Čelákovští
 pak spravovali šati, knedy sjížělo se k přivozu [= Čelák.
 pann. kniha z r. 1562, f. 10. 35.].

Roku 1562 zbudován na místě přivozu most pře-
 řenný, který skládal se z části dvou: z mostu předního
 nebo malého, též mostkem vůbec zvaného, přes káplé
 již káplé řeky pod Gradistkem, a z mostu zadního ne-
 bo velkého přes plavní tok Sabský. Na ostrově mezi
 oběma, jenž nazýván luhem a lukami » mezi mosty
 Tonsenskými », navazena silniční práz počnes kápo-

rona. Ela bralo se průměrem na mostě tomto ročně 180 kosy gr. mív. r. 1565 vybráno ele zachovaného vý-
kazn 73 kosy 26 gr. 2 den. » Též také na témh mostě
od rybořiv, kteříž každý ryby do Branky vezou, a každ-
ého vsm jeden koser, a ty se ryby na kámenk Bran-
dejs obracely. Kterýžto koser se psáti ročně spo-
lo 1 kosy koser. » [Urbár, f. 215].

Ele xpřávy královských kommissarů r. 1580
byl již radní most velice špatný, i měněn návrh,
poněvadž byl i dosti nepoposelný, aby r. nova byl abu-
sován na bližším a lepším místě [Křep. ríš. min. fin.
B, 18/1.]

R. 1640 spálili most v Tonseni vojáci [Zpřá-
va Šindřicha Kustoše ze Zbůř].

R. 1655 most opět obnoven. Alexi Xim, » kdež po-
vé každ vsicka silnice, dokonce (mostu) nebylo, na Bran-
dejs obrácena bývala » [Křep. míst. B, 94/2]; v Ton-
seni po ta léta byl opět práz.

Ele již r. 1663 bylo potřeba stavby nové, k níž
pejtmann Brandejský vedle Tonsenských i Čelákov-
ské eptěl přidávati. O státnosti Čelákovských psala ko-
mora Česká pejtmann, že » byste jim při nynějším
stavění mostu Tonsinského . . . zároveň s obcí Ton-
šinskou beranění v robotě uplácati měli », čepož níkové

nedělali, „aby i nyní koso osvobození a při předsělém sta-
rém robotování, nimž jsou při nějakým předním mo-
stě patř spravovati ----- povinni byli, zřizování býti mof-
li“, sedm svědků pak dokázali, „že jsou od 90 let k těmž
plavním mostu mimo opravování předního mostku
a patř“ ----- potašování nebyli, aby křiž začle ne-
byli již předzřívání [= Čelák pam. kniha z r. 1562, f. 35.].

R. 1742 přišlo 4 října 40 a 3 listopadu 50 husarů
francouzských do Lysé a zbořili mosty v Litoli a Toušeni
[Kunba, Paměti města Lysé, 127].

R. 1744 den sv. Martina spálili Prusové nově po-
stavené mosty v Litoli a Toušeni [Kunba, Paměti mės-
ta Lysé, 128.].

Křiž r. 1754 přenesena pošta z Račovic do
Brandejsa a přestalo spojení do Lysé, kdál se most Tou-
šenský zbytečným i byl v sobě neznámně zničen a přivo-
zem napraven. R. 1787 byl již 30 července oplášen sekret
nepříměřitelského vládní o dražbě Toušenského přivozu.

VII.

Osudy městečka.

Roku 1293 zove se Doušev latincky villa, k. j. ves, r. 1536 a ostud napořád městečkem. Místním úřadem byla ryčtka, poprvé r. 1552 připomínána [Arch. mus. v Praze.], pro niž na zámku Brandejském bylo 120 kop. gr. v kruslici pivtěr, na panskvi nejvíce.

Ryčtku spravovali ryčtář a koušelě, pánem a poršěji šejtmanem sárem. R. 1727 jmenují se již ryčtáři současně dva, starší a mladejší.

Ve dvoře bývali šafář, řezáč, skoták, několik pluhářů a poponičů, šafářka a ševky, všichni náčlební. Vinici spravoval rolnátní vinař, clo na mostě vybíral celný. V XVII st. pronajímáno clo mostní židům, kterým, a pice jedné kolika rodině, pobyt v Douševě dovolen.

Obec měla právo na krávn masný. R. 1770 jmenuje se v manuále rady Brandejské Jan Ko-

font řemesla řeznického z Toušene.

Vešle polního hospodářství spojně provozováno
rybářství; ryby hlavně prodávány do Prahy.

» V kmeně městečku bývalo od starodávna hospod
štvero. To jest na Klímovým, Kojným, Kovárně,
» Jankovně" [Urbář, f. 215]; nyní hosp. č. 40, 55, 21 a
12.

Velice Toušeň utrpěla za války třicetileté.

Veliká část gruntů a dvůr jak panský tak děšský by-
ly od vojáků spáleny nebo spustošeny. Grunty č. XXXVI,
XXXVII a XXXVIII za předním mostem zůstaly již vůbec
průstý.

Ze válce velkou strastí bylo ubytování vojska,
vlastně jízdy. R. 1650 ubytována v Toušeni a všeck osadách
panství Brandejského jízda generála Piccolomini, r.
1651 pluk Švédský, pro něž uplácána kontribuce.
R. 1667 ubytována v Toušeni jízda s knížetem, který sám
měl tři koně. Děpdy, někdy mezi 12 dubnem a 28 čerovem,
veliký požár stihl Toušeň a popelern leželo 11 gruntů [Ce-
lář. man. radní z r. 1666, f. 18].

Farou příslušela Toušeň vždy k Zápim; farář
bral desátek ze dvora panského. 10 gruntů a více kůi za
předním mostem a sedm v městečku, nyní hosp. č. 4, 11,
14, 17, 34, 38 a 50 byly až do XVIII st. přifařeny do Ce-

Lákovic. Žnief platili r. 1553 sesátken k záduší Čelákovské-
mu :

Bronek, nyní pop. č. 38	-----	5	větel	řita
Krajsa nyní	" "	4	-----	2 " " "
Hlémec šolejší	" "	50	-----	3 " " "
rybář	" "	34	---	1 " " "
Čapek	" "	11	---	1 " " "
Huonek	" "	14	-----	3 " " "
Pysej	" "	17	---	1 " " "

[Čelák. pam. kniha r. 1551, f. 5].

R. 1754 připomíná se prvý xis v Toušeni, Mojmš
Löbl Toušenský.

Druhá zpráva o škole v Toušeni jest v radním manu-
ále Brandejském r. 1660, f. 79: „Touševská škola
xsejší nic při mládeži neprosperuje, má býti ten mlá-
denec, který v Toušeni pěti měi, povolán a požádán,
aby se sem do obce šel“.

R. 1924

Čís. 1. Ant. Uhel	Čís. 64. Fr. Hájek
" 7. Passer a spol.	" 65. Ant. Živništka
" 22. Jana Čtvera	" 66. Jos. Boček
" 23. Ancei. Kemanová	" 67. Václ. Špalek
" 24. Frant. Hrdý	" 68. Jar. Chodera
" 25. Ant. Novotný	" 69. Rozbořeno.
" 30. Anna Plouhá	" 70. Jos. Luker
" 31. Barb. Bodláková	" 71. Rozbořeno.
" 32. Jos. Boček	" 72. Karel Galát
" 33. Nemoc. pokladny	" 73. Josef Uhel
" 41. Ant. Máj	" 74. Škola
" 42. Velkostatek Brandýs ^{m/2}	" 75. Rozbořeno.
" 43. Marie Kettnerová	" 76. Frant. Karkhan.
" 44. Frant. Pycha	" 77. Janda
" 45. Jos. Vaněk	" 78. Frant. Novák
" 46. Obecni chudolinc	" 79. Frant. Svoboda
" 47. Jos. Voborník	" 80. Jos. Hlavka
" 48. Bedřich Rombousek	" 81. Klot. Michálek
" 49. Jan Černý	" 82. Ant. Tima
" 52. Anna Trüčka	" 83. Vinc. Dořik
" 53. Jos. Salamánek	" 84. Jos. Kviránek
" 54. Jos. Štmed	" 85. Jos. Škouda
" 56. Obec Touseň	" 86. Jos. Špalek
" 57. Ant. Jiráek	" 87. Jos. Parsch
" 58. Alois Rodlák	" 88. Frant. Koch
" 59. Marie Baresová	" 89. Ant. Kovářík
" 60. Václav Kohradník	" 90. Jos. Bures
" 61. Marie Zelinková	" 91. Lukovar
" 62. Jan Horák	" 92. Ant. Chodera
" 63. Frant. Meinich	" 93. Václ. Rakusán

VIII.

Gruntý pívodní.

Grunt č. 1 = č. pozp. 2.

Výměra: r. 1629 3 koppy zář., r. 1654 18 str.,
r. 1712 15 str.

Platilo se: pivočen Svatojirského 45 gr., Havel-
ského 45 gr., pševice 2, vajec 10.

Majitelé: Simon Špička, 1592 Adam Špa-
ček, Anna Špačková, 1629 Jan Štneplý,
1655 Václav Štneplý, Jan Šma, 1712 Václav
Borecký, 1736 s manželkou Alžběty Šurové Václav
Boslák, 1759 Matěj Novotný, 1761 Václav
Šonš, do let Matěje Novotného, 1771 Matěj
Novotný, 1772 Václav Šonš, 1774 Václav Bo-
řáček, 1799 Jan Králík, 1944 Marie Králíková.

Grunt č. 2 = č. poz. 3.

59, výměra: 1579 50 kář., 1654 a 1715 jedna kopa, 1738 přidána ode dvora jedna kopa 46 kář., 1762 2 kopy 46 kář.

Platilo se: mouku Svatojirského 32 gr., Slavelského 32 gr., slesice 2, vajec 10.

Majitelé: Janěk Klouba, 1579 Petr Trantman, 1595 Cyprián Hořenský, 1598 Valenta Mostný, 1636 Jiří Trabeš, Eva Trabešová, 1653 Světlá Svoboda, Jan Březina, 1715 Václav Šoně, 1768 František Šoně, 1796 s Kateřinou Šonšovou Jan Králík, 1924 Ant. Králík

Grunt č. 3 = č. pop. 4.

Ujměra: 1589 6 pop. ráb.

Platilo se: mrofen Svatojirsképo 46 gr., Hlavešsképo
46 gr., slepice 2, vajec 10.

Majitelé: Jiří Frejčí, 1589 Matouš Šolc, 1621
Krištof Šolc, jinak Kličman, 1653 Max-
lin Šec, Matěj Zapraedník, 1686 Tomáš
Zapraedník, mýbenný hospodár, 1724 Vojtěch
Zapraedník, 1764 Václav Zapraedník, 1801
Václav Zapraedník.

R. 1621 od Poláků spálen, 1653 byl ještě pustým spále-
ništěm. 1914 Vilém Bisický

Grunt č. 4 = č. poz. 5.

Měříma: 1590 80 káň., 1738 přidáno ode dvora
56 káň.

Platba: úrok Svatojirského 41 gr., Havelského
41 gr., selpice 2, vaje 10.

Majitelé: Vít Kocmoušký, 1590 Vojtěch Šlibka,
1619 nřat k obci, 1652 pustý nřal Mar-
tin Šec, po něm Vavřinec Houska, 1710
Václav Hovotný, 1725 Petr Hovotný, 1760
Tomáš Hovotný, 1764 Jiří Hovotný, 1774

Vincenc Dosek,

Grunt č. 5 = č. poz. 6.

№
 Výměra: 1597 5 poz. káň., 1654 30 str., 1696 6 poz. káň.
 Platilo se: mokrý Svatojirského 57 gr., Havelského
 57 gr., slepice 4, vaječ 30.

Majitelé: Matěj Popinec, 1597 Václav Krejčí, m-
 šel pro vinu se svinou, 1630 njal pustý To-
 máš Koleč, 1636 Martin Krumpa, 1675
 Jiří Krumpa, 1696 Jakub Pospíšil, 1722
 Jakub Zapradník, 1737 Tomáš Pšovka,
 1747 Matěj Zapradník, 1764 Ondřej Fla-
 kant, 1777 Jan Zapradník, 1914 Bedřich

Došek,

Grund č. 6. = č. poz. 9.

Měříma: 1586 2 kopy 30 káp., 1654 15 sta., 1763
3 kopy 5 káponn.

Platilo se: mrokn Svatojirského a Kavelského po
jedné kopě, slepice 2, vajec 10.

Majitelé: Jakub Šeřsa, 1586 Martin Šrot, 1618
Jan Šrot, 1621 Jiří Tomáš, 1623 Jiří
Šačbant, 1636 njal kbořený Jan Šoef
mšlů, 1638 Matěj Markuš, 1650 Jiří
Šifr, Matěj Žimna, 1707 Šimon Šnšpa-
ver, 1713 Václav Šnšpaver, 1756 Jakub
Žbírkovský, 1759 Václav Bopáč, 1763 Jan
Šitno, 1787 Václav Bopáč, 1924 Josef Lafek,

Grunt č. 7 = č. pop. 8.

Výměra: 1711 12 str., 1738 přidáno zde dvora 50 kášk.

Platby: úrokem Svatojanského a Svavelského po 22 gr.,
slupice 2, vajec 10.

Majitelé: 1576 Jan Čapek, 1611 Vit Čapek, 1650
Simon Čapek jinak Šulka, Jiří Zbrni-
lý, 1711 Matouš Bozlák, rybář podzá-
mecký, 1732 Václav Bozlák, 1759 Josef
Bozlák, 1769 Václav Bozlák, 1799 Jan
Bozlák, 1914 Marie Horandová,

Grunt č. 8. = poz. č. 7.

Výměra: 1582 50 kábr., 1738 přidány vše dosra
kopa a 30 kábr.

Platilo se: mrokn Svatojurského i Svavelského po 19 gr.
4 š., slepice 2, vajec 10.

Majitelé: Jan Šmugr, 1582 Jan Šmuc, 1622 Ja-
kub Šmudý, 1651 byl prustý, 1657 Jakub
Šmuc jinak Válek, 1684 Jan Šospíšil,
1724 Jan Šospíšil, 1759 Václav Šospí-
šil, 1797 Josef Švoboda, 1914 Passer a
spol.

Grunt č. 9. = č. poz. 10.

Výměra: 1584 1 kopa, 1738 přidáno podle Svora 1 kopa 15 ráb.

Platilo se: úroků Svatojurského i Savelského po 19 grošů, plešice 2, vajec 10.

Majitelé: Jakub Šorf, 1584 Volf Šorf, 1633
 Krištof Šrnc, 1635 Jan Chovanec,
 1651 byl pustý, 1653 Šimon Chalostivý,
 Václav Šec, 1693 Václav Svoboda,
 1732 Václav Svoboda, 1750 Jan Šir-
 mns, 1772 Matěj Svoboda, 1914
 Jos. Svoboda.

Grunt č. 10 = č. pozp. 11.

Přiměra: 1579 3 kopy, 1713 4 kopy zář.

Platilo se: proknu Svatojurského i Pavelského po 48 gr.,
slepice 2, vaje 10.

Majitelé: 1579 Anna zedník, 1636 Matěj Špa-
lek zedník, 1659 Jan Mláček, Pavel
Kleymon, 1713 Martin Jakubiv,
1732 Jakub Zbirkovský, 1759 Jakub
Zbirkovský, 1810 Jan Zbirkovský, 1924
Jas. Svoboda,

Grunt č. 11 = č. poz. 12.

149, Syměra ps 1593 10 kop. káň.
1651 kréma.

Platilo se: úrokn Svatojirského i chavelského po svou
kopáček 2 groš., slepic 8, vajec 3 kopy.

Majitelé: 1554 Matěj, 1593 Jan Pokorn, 1635
Jan Dnešků jinak Dneposlav, Tomáš
Vavri, 1703 Jiří Šonška, 1719 Václav
Klovotný, 1751 Jan Klovotný jinak
Dnešánek, 1801 Jakob Klovotný, 1924
Jan Svoboda,

Grunt č. 12. = poz. 13.

Výměra: 1599 2 kosy káň., 1692 2 kosy 20 káň.,
1738 přidáno pole dvora 55 káň.

Platilo se: mrokn Svatojirského a Šavelského po
33 gr., plesice 2, vojec 10.

Majitelé: Jan Šorský jinak Štrádal, 1599 Jan
Kub Šorf, 1642 Ondřej Rybář, 1651
Kateřina Vitová, 1654 Faltní Mlieka,
1692 Václav Choděra, 1730 Škopont Jan,
1756 Jan Škopont, 1791 Jan Škopont, 1914
Václ. Tobias, 1925 Bedřich Pašek,

Grunt č. 13. = č. pop. 14.

Výměra: 1571 13 kop. záh., 1654 70 str., 1700 14 kop. záh.

Platilo se: úrokn Svatojirského a Savelského po 2 kopách gr., slepice 4, vajec 35.

Majitelé: 1571 Martin Čpndý, 1633 Štěpán Klásek, 1650 Jiří Bronnek, Václav Čpocholatý, 1700 Savel Čpocholatý, 1718 Václav Došek, 1760 Václav Došek, 1766 Matěj Došek, 1773 Jan Došek, 1806 Václav Došek, 1914 Bedřich Došek,

Grunt č. 14. = č. pozp. 15.

Měry: 1585 a 1714 jedna kopa kábr., 1738 přídáno ode dvora 1 kopa 38 kábr.

Platilo se: mouku Svatojirského a Svovelského po 12 gr. 4 š., pševice 2, vajec 10.

Majitelé: 1585 Václav Krejčí, 1632 Jan Šarbot, 1652 Tomáš Antonín, „voják obdan-
kovaný“ od Řejna Kolína, Mikuláš
Novák, 1714 Pavel Novák, 1750 Voj-
těch Zapradník, 1791 Antonín Zaprad-
ník, 1804 Václav Zapradník, 1924 Bed-
řich Došek,

Grund č. 15 = č. poz. 16.

Výměra: 1578 a 1712 1 kosa 4 ráb., přidáno
1738 ode dvora 1 kosa 16 ráboni.

Stálo se: mokr Svatojirsképo i Svavelsképo po
20 gr., plepice 2, vajec 10.

Majitelé: 1578 Jiří Štverák, 1624 Václav Fatras
jinak Šinkas, 1651 pustý za Martina
Škenského, 1654 Václav Honěný, To-
máš Rybka, 1712 Václav Šringl, 1722
Javřinec Rybka, 1738 Václav Hlový,
1762 Václav Rybka, 1785 Václav Šam-
lák, 1797 Václav Rybka, 1914 Rybka,

Grunt č. 16 = č. poz. 17.

Úměra: 1570 a 1710 z kopry 30 ráb.

Platilo se: úrokem Svatojirského a Havelského po
25 gr., slépiceh, majec 10.

Majitelé: 1570 Mladý Štribonský, Martin Va-
lák, 1654 rýžal pustý Jan Svoboda,
Měmec a Š. Šalen, 1710 Antonín
Svoboda, 1738 Matěj Dvskočil, 1761
Josef Špaček, 1772 Jakub Boreš, 1796
Josef Špaček, 1924 Vincenc Dášek,

Grunt č. 17. = č. pop. 20.

Výměra: 1591 3 kosy 30 kábr., 1691 se zahrádkou
24 str.

Stálo se: pánem Svatojurskému i Savelskému po
45 gr., plepice 4, pajec 10.

Majitelé: Jiří Litvan, 1591 Mikodém Benátský,
1627 David Koučický, 1659 Lukáš Svoboda,
Matěj Zbirkovský, 1691 Simon Zbirkov-
ský, 1732 Savel Zbirkovský, 1776 Fran-
tišek Zbirkovský. *Rožmbero.*

Grunt č. 18. = č. poz. 21.

№
Výměra: 1592 8 kop. kábr.

Stěna a kována 1584.

Platilo se: uvozu Svatojirského i Slavetského
za 1 kopě 30 grošic, plevie 8, vajec 1
kopa 45.

Majitelé Václav kovář a od 1592 odova Kar-
la, od nix 1610 protáčen ke gruntu
č. 19.

R. 1740 jako „stěna francská vojenská“, na stave-
ní pešlá, s 1 kopou 30 kábrony špatných kuli od
šlechty prodán Janu Hvozdákovu, kterýž stavení
opravil a 1748 šlechty opět prodal.

R. 1752 koupil jej Jan Štöck, r. 1774 Václav Je-
línek, 1791 Josef Jelínek, 1924 Rud. Wallian,

Grunt č. 19. = č. poz. 22,
70, 98, 65, 68, 69, 64, 76, 67, 66,
kvaný
Věšský dvůr.

№
Měra 1654 roli 140 stv. a louky sědičné: při na
Vesecku mezi lukami panskými, jedna
v rybníka Šojovského. R. 1559 pustěna
k němu panská vinice, po roce 1635 sta-
vení pustěna svara panského a 11 kopy roli.

Platilo se: úrok Svatojirského a Šavelského po
3 kopych gr., slepic 18, vajec 3 kopy.
Zvlášť k 11 kopy. ode svara svačrát do roka
po 20 gr., ze svara pustěho svačrát do ro-
ka po 3 gr., k kusu sědiny svačrát do ro-
ka po 32 gr., k vinice jednom v roce při sv.
Šavle 2 kopy.

R. 1610 potažen k němu grunt č. 18. s křemem a
kováním.

R. 1546 držel jej pan Zikmund Vaněcký z Sem-
něky, později přešel na kámský Bran-
ševce, a zůstavil jej při svatci epoti paní

Evě Janecké.

» Mladý pan Zikmund Janecký, manžel dotčené paní Evy, měl list sobě daný od pana Arnošta z Trajku na Mladém Boleslavi, že z toho svou puvšreceptního, sědin a luk k němu náležejících i obzvláště k těmto gruntům přidávaných platiti nemá a povinen nebude, takliže do živobytí jeho anebo do jeho tu bytí, jakž kým list, jenž datum léta 1546 v středě po památce Karebovzeti blahoslavené panny Marie, to vše v sobě plněji svědčí a kavírá. Ale poněvadž jest již mrtel, ten list minul a v nic přišel a odova po něm pozůstala aneb kdožbykoliv takto statkem v držení byl, povinen jest takový plat do dnešodního zcela a kompletně odvozovati.

Léta 1559 ve čtortek po svatém Trojici paní commissari Š. M. C. pan Jan Šlovský, pan Petr Seyr a pan Vilim Oppřistorf, hejtman panství Brandejského, na místě Š. M. C. kapraďu vinici Janšenskou panu Zikmundovi Janeckému dali a pustili na ten způsob, aby on povinen byl každého rokem z té kapra-

Sy sědičného platu vydávati a platiti při každém svatém švabě jednou jednu kopu grošů čes. Šase toto jest při tom vyviněno, že se rybníček pod touž pinnicí podle té kaprady ležící podou sřáti míže, však měněji sotčený Vanecský ten plat jednu kopu grošů čes. každý každého roku platiti a vydávati povinen býti má a s ním jakožto s svým sědičným měniti. Šase ten plat aby konplna vyčárel při svatém švabě z kopy." [Urbář, f. 212].

R. 1591 Eva Vanecská z Kapradky prodala grunt panu Markovi Věšskému z Simus za 550 kop gr. čes., načež následovali: 1594 Jan starší Šabartický z Šabartic a v Šelákovicích, 1600 Jan Sedčar z Lionu, 1602 Daniel Šroch z Merlesic, 1607 Matiaš Provicický ze Lvovic, sejtman Š. M. C. panství Mělnického, a ihned pan Šiřík Lang z Langnova, 1617 Rozina Šliksová z Šliku. R. 1639 švab byl „do konce zvrstlý“ a zůstával bez hospodáře, načež 1650 prodal jej syn paní výše psané, Václav Šarel Rudolf Šlik z Šliku, Petruvi Mitrovskému z Temyše na Šetřicovicích za 509 zl. r. R. 1670 syn předešlého, Vilem Bedřich Mitrovský

z Nemysle, prodal jej měšťan Staroměstské-
mu Janu Karlu Šetráčkovi z Josefštejna za
1500 zl. r.; když však vdova jeho, Jana Benigna,
nemohla svoja doplatiti, njal jej 1672 Mitrovský
zase a prodal 1676 Kateřině Maximiliáně Zayber-
kové, od níž jej 1678 koupil Leopold Vilém hrabě
z Valdštejna, ten pak 1689 prodal svira s přemou
pustou, vše větším dílem od kamene, se 198 str. roli
ornýč, třemi kusy luk za Labem, se kapradou u dvo-
ra, v níž „klenutá studánka a hejný pramen vody,
která po kurbáč do Baltýie na svoje ..... odpad be-
re“, k panství Brandejskému za 3500 zl. r. Příslu-
šenstvím byly: stavení, „kotlík továrka (= mylní č. pop. 22.),
solemní stok všecken a naboře do polovice k straně
kaprady od kamene stavěný, a bořejší přední díl ode
dřeva rovněný“, se dvěma pokoji naboře, se dvěma
komorami vedle nich, světnicí pro čeleď, velkou kuchy-
ní a síní, pak dvě stáje, jedna pro 8, druhá pro 24
koní, a cplivý pro 37 kusů pověřího dobytka.

Grunt č. 20 = č. poz. 26.

Ujměra: 1585 5 kop zář., od 1666 6 kop a louka.

Státope: úrofen Svatojirského a Havelského po
45, a louky po 15 gr., slepice 4, vajec 50.

Majitelé: Jan Šafář, jej » 1592 na poli zlej zabil,
1602 Šavel Špička, 1614 Jan Šučera,
1636 Václav Cymr, 1666 Jiří Bachma,
1704 Václav Hospíšil, 1732 Václav Zerner,
1759 František Šafek, 1790 Václav
Šafek, 1924 Marie Matasová.

Grunt č. 21 = ř. poz. 27.

ro
 Důměra: 1569 1 kopa kábr., 1738 přidáno ode
 dvoza 1 kopa 38 kábr.

Platilo se: mušken Svatojirského 14 gr., Šavel-
 ského 10 gr., plepice 4, vajec 10.

Majitelé: 1569 Janěk Šulhaný, 1624 Martin
 Brunšvejkar, 1637 Jan Marků,
 Šimon Soukup, 1690 Adam Sou-
 kup, 1723 Šimon Soukup, 1763
 Matěj Štránský, 1798 Josef Štrán-
 ský, 1924 Josef Boček,

Grunt č. 22. = č. pop. 28.

Úměra: od 1582 6 kopř rás.

Platba: úrok Svatojirského i Šavelského po 1 kopř
24 gr 4 š., slepice 4, vajece 50.

Majitelé: 1582 Martin Benáček, 1636 Jiří Markr,
1644 Matěj Prášil, 1692 Jan Prášil,
1731 Jan Prášil, 1733 Šimon Prášil, 1759
Matěj Prášil, 1784 František Janderka,
1800 Jan Prášil, 1924 Bedřich Džek.

Grunt č. 23 = č. pp 34.

179,
Dyměra: od 1590 6 hosp. m. p.

Statilose: úrok Svatojirského i Šovelského
po 32 gr., slepice 2, rojec 10.

Majitelé: Jan rybář, 1592 Jan Černoborský
& Počernic, správce hejtmanství
Brandejského, 1639 Ondřej Rybář,
1650 Jan Špálený jinak Černý,
1681 Václav Šloček jinak Bozlák,
1696 Jiří Šond, 1723 Šimon Čplm,
1747 Josef Čplm, 1773 Matěj Čplm,
1778 Jan Čplm, 1914 Jan Dvořák,

Grunt č. 24. = č. p. p. 35.

Uměřena: 1570 90 káň., 1738 přidáno ode dvora
47 káň.

Plotilo se: úrokn Svatojirského i Šavelského po
23 gr., plevice 2, vajec 10.

Majitelé: 1570 Valenta Řezáč, 1624 Šavel Totie-
ký, 1651 pinstý bez hospodáře, 1659 Ša-
vel Šond, Šiv Šond, 1696 Matěj Želen-
ka, 1726 Matouš Šoukný, 1761 Václav
Šoukný, 1767 Josef Novotný, 1795
Jan Šulc, 1924 Frant Marek.

Grunt č. 25 = č. poz. 36.

№
Výměra: 1582 4 kopce, 1681 1 kopa, 30 káf.,
1738 přidána vše dvora 1 kopa.

Platilo se: úrokem Svatojirského i Slavelského
po 24 gr. slupice 2, vajec 10.

Majitelé: 1582 Vavřinec Mlužík, 1616 Šimon
Desaň, 1651 pustý bez hospodáře,
1654 Jakub Bláha, Adam Šokor-
ný, 1681 Jakub Válek, 1720 Jan Vá-
lek, 1758 Václav Válek, 1786 Jan Vá-
lek, 1792 Jan Kapradník, 1924 Ant.

Janda,

Grund 26. = č. poz. 37.

Roční měra: 1581 50 kábr., 1738 přidáno ode Svora 1 kopa
35 kábrů.

Platilo se: mroku Svatojanského i Svavelského po 15 gr.,
šepice 2, vajec 10.

Majitelé: 1581 Adam Kesai, 1633 Jan Šilný,
1649 Křepoř Boreš, 1727 Matěj Boreš,
1695 Jan Boreš, 1779 Josef Boreš, 1803
Vanda, 1914 Václ. Dášek.

Grunt č. 27 = č. pop. 38.

¹⁴⁰ Výměra: 1594 27 kop., 1680 25 kop. 30 z'ab.,
1784 21 kop. 45 z'ab.

Platilo se: jmelu Svatojirskému i Pavelskému
po 2 kopáč 59 gr. plesic 10, vajec 3
kopy.

Majitelé: 1586 Adam Bronnek, 1594 Eli-
ment Legát, 1642 Jiří Flovotný,
1680 Simon Flovotný, 1720 Jiří
Flovotný, 1763 František Flovotný
1784 Václav Šond, 1785 František
Flovotný, 1793 Jan Flovotný, 1914
Frant. Svoboda,

Grunt 28. = č. poz. 29. ³⁹ Upraveno.

Výměra: 1653 1 kopa 20 ráb., 1690 9 stu., 1738 přídáno ode dvora 1 kopa 30 ráb.

Platby: úrok Svatojirského i Savelského po 4 gr. stepice 2, vajec 10.

Majitelé: do 1590 Jiří Slacký, Šimon Šulka, 1653 maj. místo poušpě Jan Šarbot, Václav Benda, 1690 Savel Onštěcký, 1725 Jan Onštěcký, 1743 Joštěch Onštěcký, 1786 Josef Bonda, 1795 Josef Onštěcký, 1914 Jan Kralík, Václav Dosek,

Grunt č. 29. = č. pop. 40.

Hospoda Klimovská.

Platba: úrok Svatojurského i Šavelského po
14 gr., slepice 2, vajec 10.

Majitel: Kliment Legát 1585, od 1638 pustý,
1652 ujal se panství, 1754 dražbou
prodán Jakubovi Choděrovi, 1974 Jaroslav
Choděra,

Grund č. 30. = č. pop. 50.

⁴⁰ Výměra: od 1585 12 kop. káň.

Platilo se: mrokn Svatojirského i Šavelského po 3 kop.
páček gr., slevic 8, vajec 1 kopa 40.

Majitelé: 1585 Kaspar Voříšek, 1644 Václav Špička, 1649 Václav Ineškin, Václav Benda, 1710 Pavínek Honška, 1723 Václav Klovotný, 1749 Jan Klovotný, 1785 Jan Klovotný, 1796 František Benda, 1914

Ant. Janda,

Grunt č. 39. = č. poz. 55.

Vrěma zvaná Kozma, nebo Kozmýsko.

Vyměra: 1630 30 ráf.

Platilo se: úrokn Svatojinského i Šavelského
po 8 gr., slepice 2, vejec 10.

Majitelé: Gavřinec Šojovský, 1600 Šavel
Špička, 1648 vzat prstý k pan-
ství po Mikšalu Šmetanovi „ja-
kožto nad věrností svou kradivem“,
1700 Václav Čpála, 1726 Václav
Čpála, 1751 Václav Čpála, 1759 Jo-
sef Pečenka, 1773 Václav Klovotný,
1777 František Čpála, 1785 Josef
Čvida, 1801 Jan Bobáč.

1738 přidáno vše dvořa 1 kosa 5 ráf, 1744

Jos. Lafek,

IX.

» Lidé v nově vystavení,
někteří z druhé strany vody v přívodní.
[Urbár, f. 213.]

U kráče před r. 1565 vysazeno osm nových
menších gruntů, a sice: dva vedle mlýna, dva před
kámpelem, jeden v rybníčka, tři za předním mostem.
Všem uloženo úrok Svatojirský a Havelský po 30 gr.,
pak 2 slepice a po dvou dnech robot na lukách.

U některým výkaze panství za r. 1564 uvádí se
jich 8 kop gr. jakožto Linnus aus den Flewen gebau-
ten Ganen Beissen bey Dansehim.

Grunt č. 31. = č. pop. 52.⁽¹⁾

⁴ Dyměra: 1584 40 káň., 1738 přidáno ode dvora
1 kopa, 47 káň.

⁴ Majitelé: 1584 Valenta Novák, 1621 Miklen-
láš Volsanský, 1698 Jan Gotýška,
1714 Jakub Lavnocb, 1729 Tomáš
Gotýška, 1743 Tomáš Chvojka, 1768
Tomáš Chvojka, 1784 Jan Šobont,
1787 Jan Šansa, 1924 Frant. Rambou-
sek,

(1.) ⁴ Gruntovní knize č. 51, kčž nyní č. 51.

Grunt č. 32. = č. pop. 29.

Výměra: 1586 40 káň. a palouk na Hradiškv,
1738 přidáno ode dvora 30 káň.

Majitelé: 1580 Martin Alber, 1586 Šva Kerač,
1626 Švř Peřina, 1651 pustý, 1707 Im-
sposlav Svoboda, 1721 Pavel Kemlička,
1723 Jan Petrino, 1764 Václav Petrino,
1785 Josef Fiala, 1800 Václav Petrino,
1924 Jan Kralík,

45.

Grunt 33. = č. pop. 29. spojen.

Výměra: 1589 30 káň.

Majitele: Jan rybář, 1589 Jan Blach, od 1631
prustý, 1788 spojen s gruntem č. 32.

Grunt č. 34. = č. poz. 18.

Výměra: 1583 40 káň.

Majitelé: Martin Krčál, 1583 Adam Pavlín,
1623 Jan Chomxa, 1706 Matěj Svobo-
da, 1725 Josef Svoboda, 1751 Jan Mlu-
žík, 1761 Matěj Mlužík, 1772 Frant.
Kapravník, 1795 Frant. Kapravník.

1738 přidáno pole Svora 28 káň., 1914 Vins. Pasek.

Grund č. 35. = č. pop. 19.

Ujměra: 1590 24 káň., 1738 přičáno ode dvora
27 káň.

Majitelé: Pavlinec Kletě, 1590 Jan Lámba,
1599 Šva Křálíček, 1627 Jan Ber-
nard, 1706 Tomáš Káček, 1721 Vác-
lav Bodlák, 1761 František Bodlák,
1772 Václav Bodlák, 1809 Jan Bodlák.
1924 Jan Králík.

Grunt č. 36, mezi mosty.

^{no} Výměra: 1591 30 ráb.

Majitelé: Pavel Frejčí, 1591 Pavel Šasman,
1623 Vít Šilný, ostud pustý.

Grunt č. 37, „mezi mosty ležící.“

Důměra: 1588 jedna kosa hář.

Majitelé: 1588 Petr Kerač, 1615 Blažej Ša-
drný, 1628 Václav Šimka, odnes
sonstý.

Grunt č. 38, mezi mosty.

¹⁴⁹ Syměra: 1591 11 kásp., 1636 24 kásp.

Ukajitelè: Petr Herdriep, 1591 Jiří Šefler, 1636
Jan Šichprodecký, ostno pustý.

R. 1924	Čís. 94. Frant. Dyrhon	Čís. 125. Růž. Seidlová	Čís. 150. Jos. Michálek
"	95. Ferd. Satrapa	" 126. Jos. Šibek	" 151. Fr. Janklová
"	96. Jana Housťecká	" 127. Ant. Bures	" 152. J. Paslunský
"	97. Václ. Chrástina	" 128. Vinc. Hutina	" 153. Passer a spol.
"	98. Anna Nekasilová	" 129. Jos. Blachová	" 160. "
"	99. Ant. Janda (cib.)	" 130. Vít. Bišický	" 161. "
"	100. Křibitov	" 131. Fr. Meinich	" 162. "
"	101. Růž. Mymaršková	" 132. Jan Králík	" 163. "
"	102. Frant. Svčina	" 133. Passer a spol.	" 164. "
"	103. Marie Boháčová	" 134. M. Horandová	" 165. J. Pecháček
"	104. Nádražní domek	" 135. Vít. Lívnická	" 166. Vít. Taisler
"	105. Frant. Wollman	" 136. Feniš Jedlička	" 167. Lokdrona
"	106. Jan Jára	" 137. V. Hermut	" 168. Jos. Jára
"	107. Alois Tille	" 138. Anna Králová	" 169. Fr. Dobias
"	108. Vincenc Došek	" 139. R. Wallian	" 170. Passer a spol.
"	109. "	" 140. Ant. Janda	" 171. "
"	110. "	" 141. Passer a spol.	" 172. "
"	111. "	" 142. Ul. Linka	" 173. "
"	112. Nádraží	" 143. Karel Walter	" 174. Jan Vaněk
"	113. Udravovna	" 144. Frant. Masík	" 175. Passer a spol.
"	114. Frant. Pycha	" 145. Frant. Vostřák	" 176. "
"	115. Vinc. Šesták	" 146. Fr. Hladík	" 177. Vinc. Novotný
"	116. Václ. Hermut	" 147. Václ. Hájek	" 178. Obec
"	117. Václ. Svoboda	" 148. F. Hřebíček	" 179. Fr. Vaněk
"	118. Mar. Pánková	" 149. Kd. Růžek	" 180. Fr. Jaroš
"	119. Ant. Hlák	" 150. Fil. Šneberková	
"	120. Jos. Matula	" 151. Lad. Škarka	
"	121. Fr. Sváb	" 152. Ant. Tuma	
"	122. Jos. Dusíčka	" 153. Jar. Chodera	
"	123. Václ. Válek	" 154. V. Rexác	
"	124. Frant. Malý	" 155. M. Havelková	

X.

Novosedlí.

Č. pop. 1., domek.
1786 Jan Králík.

Č. pop. 22, familie.
1777 Tomáš Mečkovský, 1806 Ma-
lěj Mečkovský.

Č. pop. 23, domek na veřejném místě.
1777 Václav Mlička, 1788 Frant.
Mlička.

Č. pop. 24, domek.
Jan Malý, 1785 Václav Malý.

Č. pop. 25, domek.
Václav Bares, 1793 Frant Bares,
1796 Jan Modrák.

Č. poz. 32, familie.

1777 Václav Svanda, 1803 Tomáš
Svanda.

Č. poz. 33, domek na obecním místě.

Jan Blásný, 1790 František
Blásný.

Č. poz. 41, familie o 20 měr. polí, 10 měr
lnk.

1777 Jiří Novotný, 1789 Frant.
Cavnoch, 1795 Frant. Novotný.

Č. poz. 42, domek na panském místě.

Josef Mlička, 1797 Josef Mlička.

Č. poz. 43, domek na panské obmelnici.

Jan Bares, 1796 Václav Bodlák.

Č. poz. 44, domek na panském místě.

Udova Soukupová, 1784 Jan
Žapradník.

Č. pop. 45.

Václav Pošek, 1788 Barbora Pošková.

Č. pop. 46, domek na obecním místě.

František Šonš, 1785 Frant. Onstěcký.

Č. pop. 47.

Jan Svoboda, 1787 Frant. Stránský.

Č. pop. 48.

Václav Cvrnoch, 1774 Jan Cvrnoch.

Č. pop. 49.

1761 Jan Svoboda.

Č. pop. 52.

Jan Válek, 1775 Jan Válek.

Č. pop. 53, obecní pastouška.

Č. pop. 54.

Václav Ryba, 1812 Václav Ryba.

Č. pop. 56, obecni domek.

Č. pop. 57, familie s 17 měj. poli a 4 měj. luk.
Josef Doležal, 1797 Josef Doležal.

Č. pop. 58, familie s 27 měj. poli, 4 měj. luk.
Josef Svoboda, 1788 Josef Svoboda,
1802 Matěj Bzdínský.

Č. pop. 59, familie.
Matěj Boslák, 1805 Frant. Boslák.

Č. pop. 60.
Václav Zapradník, 1812 Jošt. Zapradník.

Č. pop. 61, familie „v selením dvoře“ s 31 měj.
poli, 2 měj. luk.
Antonín Choděra, 1801 Josef Čvrtá.

Č. pop. 62, familie s 27 měj. poli, 2 měj. luk.
Jan Hloupek, 1790 Va Rybka.

Č. pop. 63, familie o 23 měř poli, 3 měř luk.
 Václav Klovdný, 1797 Jan Klovdný.

Č. pop. 64, familie.
 Jan Klovdný, Dominik Sedel.

Č. pop. 65, familie o 26 měř poli, 4 $\frac{1}{2}$ měř luk.
 Jakub Šněra, 1792 Jan Šrálík, 1799
 Jan Marek.

Č. pop. 66, familie.
 1777 Jan Svoboda.

Č. pop. 67.
 Jan Dvořák.

Č. pop. 68, familie o 31 měř poli, 3 měř luk.
 Martin Hlouby, 1794 Tomáš Chra-
 mosta, 1800 Ondřej Rozsypal.

Č. pop. 69, familie.
 1777 Václav Hlouby.

Č. pop. 70, familie s 14 měř polí a 5 měř luk.
Bartoloměj Brochárka, 1791 On-
šiej Kossypal.

Č. pop. 71, familie s 19 měř polí, 16 měř luk,
3 měř spuchnice.
Karel Ferdinand Blaschý, 1806
František Vobořil.

Č. pop. 72.
František Weisbranc.

Č. pop. 73.
František Hovotný, 1785 Frant.
Hovotný.

Č. pop. 74, škola.

Č. pop. 75.
Jan Oněimovský.

Č. pop. 76.
Václav Valenta.

Č. pop. 77.

Jan Hovotný.

Č. pop. 78.

Josef Dospěl.

Č. pop. 79.

Jan Svíták.

Č. pop. 80.

Jan Hovotný, 1796 Josef Fiála.

Č. pop. 81.

Prokop Růžek.

Č. pop. 82.

Štěpán Starý.

Č. pop. 83.

František Mareček.

Č. pop. 84, obecni domek.

Č. pop. 85.
Josef Feriš.

Č. pop. 86, obecní kovárna.

Č. pop. 87.
Jiří Starý.

Číslování stránek
souda neobryklé - kříže olivo a sudce rovné -
je děle doplněno obryklím způsobem.
K tomu nicméně ovšem myslivost oblo
strany "90"

publik

1914.

Koncem září 1913 provedena zde volba ob. výboru a představenstva, do nichž povoláni: za starostu p. Jan Králík a za radní pp. Jos. Lafek, Ant. Janda a Václ. Kahradník.

Dne 28. června 1914 zastřelil v Sarajevě student Gavrilo Princip následníka rakouského trůnu Františka Ferdinanda a jeho choť Sofii.

Dne 26. července prohlášena částečná mobilisace, 28. července vypovězena Srbku válka, 31. července vyhlášena všeobecná mobilisace, 1. srpna vypovědělo Německo válku Rusku a v několika dnech na to stal celý svět ve válce.

Jedním z zavedení elektrického proudu do zdejší obce nadobro uvěřilo a to pro odpor obce boleslavské.

Následkem otevření káňanské vodárny voda ve zdejších studních značně poklesla, ba i dokonce zmizela.

Proto obecní představenstvo vstoupilo s pražskou vodárnou v přípravné vyjednávání o zřízení vodovodu.

Nových domů bylo přistavěno 6, tak že počet všech čísel obnášel 157.

1915.

V listopadu 1914 přistěhovalo se do zdejší obce 50 kalických válečných uprchlíků, většina z nich přesídlila počátkem února 1915 do Chocně.

Největší díl času a péče obecního zastupitelstva zabrala v tomto roce starost o pravidelné a dostatečné zásobování obce nejn nutnějšími potravinami.

Vyjednávání s pražskou vodárnou o zavedení káňanské vody do zdejší obce nadobro stroskotalo.

Stavební ruch nadobro uvážl, postaveny jen 2 menší domky.

Nový učitel p. Josef Forman dne 5. dubna v přísmyku

úročího padl. Ducta zachována cest jeho památce!

Účec toušenská měla podle posledního sčítání 1032 lidí, mezi nimiž bylo 498 obyvatelů pohlaví mužského.

V vojsku řádovému byli povoláni: Jan Barták, Fr. Bartušek, Ondřej Blach, Václ. Etlik, Jos. Hloušek, Václ. Holley, Fr. Hudej, Fr. Jaroš, Bedř. Jirkovský, Ant. Král, Václ. Král, Fr. Kubát, Jar. Nekasil, Ant. Novák, Jind. Pecka, Fr. Petr, Fr. Pšericka, Fr. Pycha, Fr. Pycha, Bedř. Rybka, Ant. Sajdl, Fr. Svoboda, Fr. Svoboda, Václ. Vaněk, Fr. Václavík, Jos. Zeman.

Do zeměbrany byli povoláni: Al. Hájek, Jos. Jochal, Ant. Králík, Boh. Štěpánek.

V domobraně sloužili: Fr. Budač, Fr. Dares, Em. Bronec, Jan Burek, Vinc. Čihák, Alex. Došek, Bedř. Došek, Jos. Došek, Václ. Došek, Jos. Dusíčka, Jan Dvořák, Fr. Filip, Jos. Fork, Karel Hájek, Fr. Hlavoník, V. Hlavoník, Jos. Hellebrant, Lad. Horák, V. Houstěcký, Jos. Chodera, Jos. Chrástal, Fr. Janoušek, Fr. Kahan, Václ. Kolínský, Fed. Kolton, Jos. Koníček, V. Komýrka, V. Kótek, Em. Kovářik, Fr. Král, Jos. Král, Václ. Křesek, Fr. Kruml, Fr. Majdl, Fr. Mikeš, Václ. Moc, K. Pávek, Jos. Pecka, K. Pekárek, K. Pilár, Jos. Polánecký, Jos. Procháčka, Fr. Rombousek, Jos. Rombousek, Vinc. Rosulek, Jan Rybka, Jar. Rybka, Ant. Sáděcký, Václ. Sajdl, Old. Šmolík, Mat. Šmucka, Jos. Svoboda, Vinc. Šesták, Jiří Šidlo, Jan Šimáně, Jos. Šimáně, Jos. Škouda, Al. Špalek, Václ. Šubr, Fr. Šučký, Ant. Šuma, Václ. Šytl, V. Ulich, V. Válek, Ant. Vaněk, B. Vaněk, Fr. Vopat, Jos. Zahradník, Lad. Zahradník, Fr. Závěbský, Ant. Zelinka, Jos. Zvěřina.

Dne 10. listopadu padl na severním bojišti Fr. Šučký.

Fr. Bartušek zemřel na úplavici a Jos. Pecka na škravnicu.

Lehce raněni byli: Jos. Fork, Em. Kovářik, Ant. Králík, V. Moc, Jar. Nekasil, K. Pekárek, Fr. Petr, Ant. Sajdl, V. Vaněk. Těžce raněn byl Jos. Jochal.

Pro konání vojenské služby onemocněli: J. Barták, Ond. Blach, Fr. Jaroš, V. Král, Fr. Kubát, Ant. Novák, Jos. Škouda.

Do zajetí dostali se: Fr. Dares, Fr. Pycha, Fr. Hlavoník, Jos. Hellebrant, A. Král, Fr. Kruml, Jan Rybka, Vinc. Šesták.

Varl. Fytl, Bed. Vanek, Lad. Kakuadrnik.

Neuvěstiti jsou: Al. Hájek, Jos. Hloušek, Jos. Král.

Šůha pro spolek, červený kůň vynesla 183K. Obec upsala na válečnou půjčku 1000K, Jan Švalík 1000K, Jak. Jasser 10.000K, Vinc. Došek 30.000K, H. Müller 5000K a B. Došek 1000K.

Obyvatele bylo pravidelně bylo zásobováno mlýnskými výrobky, chlebem a brambory. Komise zásobovací zakoupila a dala postupně semletí 19.325kg pšenice, 14.144kg ječmene, 7518kg žita, 9958kg p. kukurice. Ke zásob těchto dáno do prodeje 4. března 3000kg mouky pšeničné (maltky) po 70h, 4500kg pš. trojky po 50h, 1696kg mouky ječné (c.a) po 50h a 3392kg mouky ječné c. b) po 36h. Dne 20. května odměřeno bylo průměrně na osobu a týden 1/2 kg mouky. Aby cíleno bylo citelně jevícím se nedostatkem obilné mouky, nabídnuty občanstvu 25. června mlýnské výrobky kukurice, a to mouky 7790kg a krupice 375kg po 50h za kg. Od 17. května prodáván byl chléb, toliko na poukávkou obecní, při ceně počítán byl na jednu osobu týdně bochníček o váze 1kg 40dkg, kterýž prodával se zprvu po 87h a od 15. srpna po 60h. Čláby, získané semletím nekoupeného obilí, rozprodány místním hospodářím.

Zásobovací komise, když zásoby brambor docházely, objednala z Moravy 6583kg a rozprodány po 15K 10h. Takovým způsobem zásobováno 9-11 set osob. Od 22. srpna zavedeny byly na základě místodržitelského nařízení úřední výkazní lístky na chléb a mouku (na osobu a týden 1kg 40dkg mouky, resp. 1kg 96dkg chleba). Zároveň úředně stanoveny ceny mouky: pšeničná k peciní a krupice 78h, pšeničná k vaření 66h, pšeničná chlebová 50h, pš. jednotná 60h a žitná jednot. 57h za kg.

Objevenému se nedostatkem drobných peněz cíleno bylo vydáním nových papírových dvoúkorů a nových desetihaléřů s přísadou mědi a cínu.

Ceny potravin rapidně stoupraly, takže těm, kteří mají první plat, stal se život při vrůstající dechotě vůbec nemožným. Potraviny a jiné potřeby stouprly v prvním roce války o 33% - 455%.

1916.

Děti občanského představenstva nesla se především k nasobování
 obce potravinami a ke vzájemnému vyživování dodávek
 polních plodin pro okresní apovační komisi a pro
 potřebu vojska. Příliv táhenských hostů do zdejší obce
 značně stoupl a to v té míře, že na venku v těchto
 slych dobách přece ještě snaze možno si opatřit nej-
 nutnějších potravin než v městech. Pro venkovské
 zájisty má to však nemilé následky, protože Pražané
 vše překotně přeplácují a tím ceny potravin ještě více
 vyháňají. Počet domovních čísel stoupl na 100.
 K chlebovkám přibily cukřenky. V té době má zdejší
 obec 158 branců. Nově odvedeni byli: Fr. Bendl, Jos. Bláha,
 Jos. Brůček, Ant. Bures, Václ. Bures, Fr. Levvinka, Jan Došek,
 V. Druka, Fr. Dyrhon, V. Franhouz, V. Hájek, A. Hák, Fr.
 Hák, V. Hák, V. Hermut, Ant. Hladík, Jos. Hlávka, Jos.
 Houstěcký, Jan Chejlava, Jar. Choděra, Ant. Janda, Jos.
 Janda, Ant. Jares, V. Jicha, Fr. Jindra, Ant. Kaplan, Hyn.
 Knap, Fr. Křoch, Jos. Kásek, Jos. Kovářík, V. Kvalík, Fr.
 Křečík, Jos. Křečík, Jos. Lgl, Fr. Malý, Kib. Marcinek,
 V. Michálek, Fr. Michálek, Jos. Michálek, Jar. Musil, R.
 Myrviček, Jos. Novák, Fr. Novotný, V. Novotný, Bed. Rám-
 bousek, Frant. Šocha, Jos. Štrnad, Fr. Šimáně, Jan Ši-
 minek, Jan Šinc, Fr. Tichý, Jos. Tomásek, Fr. Vaněk,
 V. Zeman, Š. Zimiceňski, Ant. Zimůstka. Z těchto
 branců bylo povoláno do bitovní čáry: V. Hájek, Jan
 Chejlava, Ant. Jares, V. Jicha, K. Knap, Jar. Kovářík,
 Bed. Rámbosek, Jos. Štrnad, Fr. Šimáně a Jos. Tomásek.
 Vedle těchto a dřívejších branců komandováni do fronty:
 Jos. Došek, V. Došek, V. Houstěcký, Bed. Jirkovský, Fr. Šedl,
 K. Pilar, Ant. Šádecký, Fr. Svoboda, Jos. Šimáně, Ant.
 Tuma, V. Ullich, Jos. Zeman. Tři branci byli super-
 arbitrováni a 14 dočasně osvobozeno pro nepostradatelnost
 a pro konání veřejných a válečných prací. Tři branci
 nebyli dosud povoláni a to: Jos. Brůček, V. Bures a Fr.
 Hák.

Ranění byli: J. Thejlaro lehce a B. Rombousek těžce, při vykonávání vojenské služby onemocněli: F. Levínský, V. Michalec a Fr. Tocha, Fr. Petr dostal se do zajetí a Vinc. Rosilek jest nevěstný. Ze starších branců ranění: Em. Bronec a A. Novák lehce; při vykonávání služby onemocněli: Vinc. Čihák, Al. Dášek, Jos. Dusíčka a Fr. Filip; do zajetí se dostali: J. Dvořák, J. Fok, J. Polinecký a F. Topat. Ant. Kelnka jest nevěstný. Vyznamenaní byli: V. Holley bron. med., V. Hlavomík st. med. 1. t. a K. Salamánek (který nastoupil službu mimo Tausín) st. med. 1. a 11. t. Zemřeli: Ond. Blach, Fel. Šoltán a Ant. Šadecký. Padli: Josef Dášek, Alois Hájek, Jos. Kral, F. Mikeš. Podnikány byly časté sbírky ve prospěch raněných, na 11. val. příjmu upsáno obcí 300K, občanstvem 650K, na 11. příjmu obcí 100K, válečnou 100K a občanstvem 720K. K všeobecným účelům zásobovacím dodala obec naše okr. komisionáři vál. obil. ústavu: 50q ječmene, 50q sena, 40q slámy, 50q ovesa, 387q pšenice, 291q žita, za krátkou dobu zase 345q ječmene, 550q pšenice, 230q žita, 350q ječmene, 300q sena, 650q slámy. K zásobování zdejšího obyv. zakoupila obec 1050kg sadla, jež prodáváno po 8K 00h-10K za kg a 5 1/2 vag. bramborů, jež citány po 10K za 1q. Od okres. zásobovací kom. dodáno do zdejší obce: 2775kg ps. mouky k pečení, 10.050kg mouky ps. k vaření, 5075kg ps. mouky jednomleté, 15.841kg ps. mouky chlebové, 450kg krupice, 21.135kg mouky žitné, 6575kg mouky ječné, 225kg krup, 4300kg mouky kukurličné, 1125kg kukurličné krupice a 490kg fazolí. Od 20. února zavedeny 14-denní výkanní listky na chléb a mouku. Počet zásobovaných činil 763-951 (i lázeňští hosté). Na výpomoc při polních pracích komandováno 10 ruských zajatců a 4 zdejší vojini. Drahota úžasně stoupá. Nově se boty s dřevěnými podrážkami a dřevěné sandály. Vidle listky na chléb, mouku a cetera zavedeny listky na tuky. Na poli cti padli: Ad. Štauner a Jos. Honiček. Za statečnost vyznamenan bron. med. Ant. Bares. Dáno ovoce a zelenina pro nemocnice; proveden soupis oseru, sklizení a zásob.

Povinnici ročníků 1866-71 nastoupili domobraneckou službu. Vzhledem k nedostatku brambor zakoupila nás komise vagon maku, jež prodávána po 30-32 h za 1 kg. Pro zřízení pomníku zdejším padlým vojínům učiněn náklad sbírkou, jež vyšla 25 h. Domobraneckou službu nastoupili povinnici ročníků 1880-84 a 1890-94. Dne 21. listopadu zemřel císař František Josef I. a nástupcem trůnu stal se Karel František Josef (nar. 18. 1881), následníkem trůnu pak synáček tohoto Frant. Josef Otto (nar. 20. 1912.) Na 1. příjčku válečnou upisáno ve zdejší obci 29.300 K.

1917.

Dne 10. ledna nastoupili domobraneckou službu povinnici ročníků 1872-79. Před svolávajíc se k opětovnému trženi povinnici domobraneckých ročníků 1892-98. Jeví se nedostatky uhlí a petroleje. Vyúčování školní pro tuto práci nutno na čas zastavit. Dne 12. února nastoupili službu pov. 1892-98. Fond pro zřízení pomníku zdejším padlým vojínům vrostl na 300 K, o čem hlavní násluhou má divadelní odbor spolku dobrovolných hasičů s učitelem J. Kůčeru v čele. V únoru svolávajíc se k opětovnému trženi povinnici domobraneckého ročníku 1899 a kteří uznání schopnými do obrany nastoupili službu 11. března. Od 12.-18. března svolání ke trženi povinnici domobraneckých ročníků 1891-74. Způsobilymi uznání povinnici ročníků 1891-81 nastoupili domobraneckou službu 16. dubna, ostatních ročníků 14. května. Dne 26. března přijel císař Karel I. na návštěvu posádky staroboleslavské a při té příležitosti navštívil také Brandýs 7/2. Krutá zima, spojená s častými chumelicemi a několikerým rozvodněním Labe, trvala plně tři měsíce. Spojené státy přerušily diplomatické styky s našim mocnářstvem. Od 16. dubna do 17. května naveden letní čas. V době od 17. května do 14. června svolávajíc se k opětovnému trženi povinnici dom. ročníků 1871-67, jakož i tou dobou, vymazaní z let 1893-67.

Na II. válečnou půjčku upřáno 15.100 Kč. Domobranci ročníků 1871-67 a ročníků 1893-67 (dříve vymanených) nastoupili službu z části 14. a z části 18. čerema. Pro účely válečné zábavy zde dva prony. Ročníky 1899, 1898 a 1897 povolávají se k opětovnému tředení. Lichvářské hyeny hromadu na úkor kerbanneho občanstva statistické vstky. Lepě o věci pomlčeti. Dne 14. října odhalena byla ve zdejší škole pamětní deska zdejšího učitele p. Jos. Formana, jenž padl ve světové válce. Proveden soupis uhlí, sbírka padla pro vojiny v poli a sbírka ostružinového listí. Bývalý zdejší učitel p. Jan Procházka obdržel, Signum laudis s mečí a „Karlův vojenský kříž.“ Na III. válečnou půjčku upřáno bylo 10.200 Kč. Na poli eti padl Emann. Kovařík, jenž za udatnost vymanením byl stábi. med. 1. tří. a bronz. medailí.

1918.

Várodny domobranci roku 1900 narozených konaly se 17. ledna, presentace těchto konala se 6. února. Uč 15. dubna do 16. září naveden letní čas. Tředení domobranci max. v l. 1899-94 konalo se 18.-19. dubna. Umaní nastoupiti ve službu 15. května. Pro chudou školní mládež zřízena válečná kuchyně. V té připravuje se 50 obědů denně (mimo neděle a svátky) Umístěna jest v hostinci p. B. Walliana. Varení účastny jsou zdejší paní a dívky. Výdej listků na obědy a příjem peněz na ně obstarává p. Ferd. Holinka, funkci jednatel a pokladníka vykonává J. Kucera. Na III. válečnou půjčku upřáno 7000 Kč. Proveden soupis oserních ploch. Těžotní poměry vytvářejí se vřady přisěrneji a přisěrneji. Pod rukou prodávali někteří kolníci 9 sítů za 500 Kč a 9 přemice za 900 Kč.

Československý stát.

28. října v Čech, Moravy, Slezsku a Slovensku zřízena československá republika.

Obec naše postířena byla epidemií chřipkovou; bylo nutno školu na delší dobu zavřítí. Ze školních dětí na štěstí nikdo nemřel, ale dospělých osob umřel větší počet. I v tomto roce bylo nutno vyučování na neuvěřitě přerušiti a to pro nedostatek uhlí. Fondu pro pozůstatelé po padlých českých legionářích věnovala naše obec 500 Kč.

Dne 14. listopadu v první schůzi Národního shromáždění zvoleni Dr. Tomáš Masaryk prezidentem a do nové vlády následující pp.: Dr. K. Krámar, m. předsedou, Dr. Eduard Benes, min. zahraničních vztahů, J. Habermann m. vyuč., Václ. Klofáč, m. národní obrany, K. Práseke m. zemědělství, D^{r.} Al. Rasín m. financí, Dr. Staněk m. veřejných prací, D^{r.} Fr. Soukup m. spravedlnosti, D^{r.} Ad. Štánský m. obchodu, Jiří Štěbný m. poštovní, Dr. Václ. Šobár m. zdravotnictví, Dr. Milan Štefánik m. vojensství, Ant. Švehla m. vnitra, Dr. Boh. Věbenský m. řádkování, Dr. Lev Ullrich m. sociální péče, D^{r.} Šidore Zahradník m. železnic a Dr. Moic Šubán m. bez portfeuille.

Dne 21. prosince po čtyřletém pobytu v cizině vrátil se do Prahy jako první prezident naší republiky Dr. Tomáš Masaryk. Po resignaci obec. starosty p. Jana Kálíka zvolen starostou p. Ant. Janda.

1919.

Dne 8. ledna podnikl 18letý pisar Alois Štástrný na min. před. Dr. K. Krámar vřadný útok, jenž na štěstí minul se účinkem. Na slatý poklad republiky sebrala školní mládež 2 slatí vojenské medaile, 1 jehlicí 2 nausnice, 3 knoflíky, 1 pustýnek a 1 řetísek, 4 koruny ve stříbre, 20 jiných stříbrných mincí, 1 stříbrné hodinky, 1 vojenskou medailli, 4 náramky, 8 nausnic, 3 pustýnky, 2 jehlice, 1 řetísek a větší množství slonků stříbrných šperků. Dne 4. května konala se ve naší obci slavnost sákoní, lipy svobody.

Kalíšenská tělocvičná jednota „Sokol“ a začato se stavbou
 „Sokolovny“. Po krátké době však mnoho členů vystou-
 pilo a přišlo k nové kalíšenské, D. T. J. Dne 15. června
 na základě nového zákona o všeobecném rovném právu
 hlasovacím vykonány volby do obecního zastupitelstva
 a zvoleni pp. R. Wallian, A. Hlák, Fr. Svoboda, Fr. Sváb,
 Fr. Vaněk, Fr. Jaroš, Fr. Malý, Fr. Fytl, V. Kolínský, V.
 Hermut, Fr. Michálek, Fr. Chodera, Jos. Rych, Fr. Bim,
 B. Došek, Fr. Koch, Ant. Janda, Jos. Boček - celkem 18.
 Náhradníky zvoleni: pp. R. Lichová, p. Ant. Novotný,
 pp. Ant. Měsíková, pp. Jos. Salamánek, C. Uhak, Ant.
 Lomistka, Ant. Doležal, Jan Kálík, Fr. Rambousek.
 Při volbě starosty a obecní rady, její konala se 29. června
 jmenován starostou p. Rud. Wallian, jeho náměstkem
 p. A. Hlák, členy obec. rady pp. B. Došek, Jos. Rych,
 Fr. Chodera, Fr. Svoboda. Dne 15. července, předvečer
 památky upálení M. Jana Husa, uspořádána byla
 Husova slava. Druhý kabinet naší republiky utvořen
 hned po volbách do obcí a tvoří je pp.: V. Tušar min. před.,
 Dr. E. Beneš m. zahraničí, Ant. Švehla m. míra, K. Křížek
 m. zemědělství, Fr. Staněk m. post a telegrafii, Dr. L. Horáček
 m. financí, J. Habrman m. škol. a nář. světy, Dr. L. Winter
 m. soc. péče, Ant. Šampl m. veřej. prací, V. Klopčák m. nář.
 obrany, Jiří Štěrbený m. školnic, Dr. Fr. Heidler m. obch.,
 Dr. Fr. Veselý m. spravedlnosti, Dr. Václav Šrobár m. zdra-
 votnictví, Fr. Houdek m. výživy. Do nové místní školní
 rady zvoleni pp. Fr. Jaroš, Fr. Krumml, Fr. Hřebíček,
 Fr. Bim, za obec Káranou p. Václ. Klingora.
 Obecní zastupitelstvo, majíc na zřeteli trvalé přeplnění
 II. a III. tří. učeji školy, pořadalo obec. šk. radu za provede-
 ní komisijního řízení ve věci rozšíření školy.
 Při tomto řízení, její konala se 12. srpna, povoleno učiti-
 ti učebnu u nynější sborovny a pokojíku ml. učitele.
 Za odstoupivšího m. školnic Jiří Štěrbeného jmenován
 dr. E. Franke. Dřívejší papírové koruny vyměňová-
 my za nové, papírové koruny vaty z oběhu a vydány
 nové papírové petikoruny. Za odstoupivšího min.

financí zvolen Kureš Sonntag. Na druhou státní půjčku upsaná byla ve sdejší obci 97.000 Kč. Počátkem října byl uveden v činnost osvětový sbor místní; členy jeho jsou: pp. B. Wallian. předseda, Jos. Rych. místopředs., B. Popelk. jednatel, Jan Kucera. pokladník, B. Dvořák, M. Janda, J. Michálek, B. Kahradník, Ant. Doležal, Fr. Váreček, Jind. Pecka. Na podnět osvětového svazu oslaveno bylo výročí převratu 27. října lampionovým průvodem, kterého účastny byly všechny zde stávající spolky a školní mládež, k úpaměti Svobody.

1920.

Počátkem března nově tisknuté bankovky republiky československé nalézají se v oběhu. Národu našemu dána byla po 30 letech utípení nová ústava. Dne 7. března slavnostním způsobem v obci naší oslavena jubil. sedmdesátka našeho osvoboditele a prvního presidenta Dr. T. G. Masaryka. Polovina střechy na budově školní pokryta novými taškami cementovými, druhá polovina střechy přeláma, náklad činil 14.000 Kč. Nákladem 20.000 Kč učiněno osvětlování obce silou elektrickou. Volby do Národ. shromáždění konány byly ve sdejší obci 18. dubna. Nástupcem dohlédacího úřadu ustanoven byl prof. real. gymn. p. L. Prokeš z Brandýsa 1/2. Ve volební komisiasedali: pp. B. Dvořák, A. Hakl, Jos. Rych, V. Ulejšch. Důvěrníci: pp. Fr. Svoboda, Fr. Hřebíček, J. Lafek, Ant. Králík, V. Bures, J. Sedlmajer. Předsedu zvolen p. B. Dvořák a místopředsedou p. J. Rych. Volilo 289 mužů a 347 žen. Neplatných bylo 5 listků. Národ. demokr. obdrželi 70, národ. social. 86, lidov. 9, soc. dem. 313, rep. strana 79, slov. str. soc. 2, sl. str. lidu pracujícího 1 a žid. 1, strana křov. - obch. 13 hlasů. Dne 25. dubna konány volby do senátu. Volilo 256 mužů a 291 žena. Učastno bylo 506 hlas. listků.

Na 4 1/2% premiovou příjku upřáno bylo v obci udějí
 525.600 K. Nově pruzené ministerstvo sloi následovně:
 V. Tusar min. předseda, Dr. Lev Winter soc. péče, J. Habrman
 m. školství a nar. osvety, V. Tusar m. nar. obrany, Al. Missner
 m. spravedlnosti, Václ. Johanis, m. násobování, A. Svěhla
 m. vnitra, K. Práška m. zemědělství, Kuniš Lomntag
 m. obchodu, Fr. Staněk m. pošty, Dr. Vávro Kober m.
 zdravotnictví, dr. E. Benes m. zahraničí, dr. B. Vilen-
 ský m. veřej. práci, Jiří Šteber m. zeměnic, dr. K.
 Engliš m. finance, bez portefeuille: dr. J. Peier a dr. R.
 Klotovetz. Prezidentem republiky zvolen opětně
 taticke náša J. J. Masaryk a to 284 hlasy. Za
 odstouplého min. zemr. K. Práška byl povolen vede-
 ním tohoto resortu p. K. Lomntag. Osvětový
 svaz pořádal oslavu památky Mistra Jana Husa.
 Ministrem nar. obrany jmenován dr. J. Markovič.
 Dne 1. srpna přítomen byl kladem základního kamene
 pro pomník „Údvoj“ v Brandýse 1/2. pan prezident
 republiky.

Mnozí občane udějí přestoupili k nové zslou-
 ně církvi československé a někteří prohlásili, že
 jsou bez vyznání. By i mezi náctvem nastala
 práva demokracie, zakoupeny byly pro všechny
 děti pomnický k vyučování. V obci zavedeno
 elektrické osvětlování.

V měsíci září ustanoven byl nový kabinet
 úřednický, jení složen byl následovně: pp. Lemj,
 předseda, Husák, nar. obrana, Práška, pošty a
 telegrafy, dr. Rudlík, zemědělství, dr. Burger,
 zeměnic, dr. Micura, bez portef., dr. Gruber, soc.
 péče, dr. Tajnor, sjednoc. hospod. zákonodárné
 a org. správní, Miša, násob., dr. Procháčka,
 zdravot. a těl. výchova, dr. Benes, zahraniční
 věci, dr. Engliš, finance, dr. Justa, škol. a nar. osv.,
 dr. Popelka, spravedl., dr. Klotovetz, obchod, inž. Kovič, veřej. pu.

Dne 6. listopadu dle č. 365 sb. zák. a nav. rozpuštěna byla místní školní rada. Do nové místní školní rady vyšle zdejší sbor učitelský Zástupce. zvoleni: pp. Jan Kucera, Bohumír Popel a Václav Herman.

1921.

Dne 10. února provedeno bytové i lidové sčítání. Napočteno bylo 165 domů a 1183 obyv. Průrustek civil oproti poslednímu sčítání 15/obyv.

Na odstoupivího ministra financí dr. Engliše jmenován byl předs. zem. fin. řed. Hanáčik.

Dr. A. Komenském přednášel 28. dubna v sále p. R. Walliana p. Šk. Škaloud. Pro nedostatečné pochopení a zcela nepatrné účasti se strany zdejšího občanstva nucen byl přednášející omezit se na věci jen nejdůležitější.

Ministerstvo zásobování převzal min. zdravotnictví dr. Procházka.

Dne 16. května prohlédli zdejší obec a přítomni byli vyučování ve škole studující vyšší pedagogické školy ve Kárměru za vedení pp. prof.

Mění mládeží školní rozšířily se spalničky takovou měrou, že bylo nutno školní rok již 25. června ukončit.

1922.

Dne 5. října sprostil p. prezident členy koaliční vlády jich úřadu a schválil novou vládu, ve které ustanoveni pp.: Svěhla, předsedou; dr. Beneš, zahrani;

Malypetr, vnitra; dr. Rašín, finance; Bechyně,
 škol. a nar. osv.; Polanský, spravedl.; inž. Novák,
 obchod; Štůbrný, zeleňice; Šeba, veřej. práce; dr.
 Hodča, zeměděl. Uděl, nar. obrana; Habrman,
 soc. práce; dr. Šárnek, zdrav. a těl. výchova; Tuč.
 ný, pošty a telegr.; dr. Franke, zásobov.; dr. Marko.
 vič, sjednocené zákonodárství a org. správy,
 dr. Hallay.

Duchovní správce církve československé v
 Lelákovicích přesídlil do Mústí a vyučování
 náboženství dětí toho vymánil svěřeno p. Fr.
 Bláhovi, říd. uč. v. v. v Brandýse n/Š.

Mezi dětmi zdejší, "Udravovny" vypukla
 spála, pro kterouž příčinu nemohly po 6
 neděl navštěvovati školu.

1923.

Dne 5. ledna podniknut byl vrátný útok
 Jos. Šoupalem na min. financí dr. Al. Rašína,
 kterémuž 18. února podlehl.

Dne 3. února rozvodnily se Labe a Jüera
 netušenou měrou. Rozvodnění trvalo 12 dní.

Dne 13. května zemřela po dlouhém a těžkém
 útrpení choť pana presidenta pi. K. Masaryková.

Zdejší obec prohlédli dne 14. června účast.
 níci rájardu ze Slovenska. Těm přítomni by
 li vyučování ve zdejší škole.

Dne 5. července konána byla důstojná oslava Husova. O významu památky upálení Mistra promluvil p. K. Leimák, uředník u Brandýsa ^{2/3}/₄.

Ukončí volby konaly se 16. říjní o 8. hodině ve školní budově. Dohledacím nástupcem jmenován byl Jan Kucera. Voličů bylo 226, neplatných lístků bylo 10. Volební číslo bylo 33. Volilo se 18 členů obecního zastupitelstva.

- 1. Českoslov. sociál. demokr. strana získala 61 hlas - 2 man.
- 2. Českoslov. strana lidová . . . . . 34 hlasy - 1 "
- 3. Českoslov. národ. demokr. . . . . 95 hlasů - 3 "
- 4. Repub. strana reméděl. a malorol. lidu. . . 107 " - 3 "
- 5. Českoslov. strana komun. . . . . 251 " - 7 "
- 6. Českoslov. živn. - obchod. strana . . . . . 68 " - 2 "

Volení ze skupiny 1. pp. Frant. Urban a Václ. Hermut. 2. 2. sk.: p. Ant. Králík. 3. sk. pp. Leop. Horák, Leník Kutina, Ant. Chodera. 4. sk. pp. Jos. Svoboda, Bedř. Došek, Václ. Došek. 5. sk. pp. Al. Hlák, Frant. Svoboda, Frant. Sváb, Jos. Zvěřina, Jos. Kemar, Frant. Malý, Ant. Dolera. 6. sk. pp. Jos. Voborník a Václ. Rakusian.

Dne 4. října konala se volba obecního starosty, náměstka a radních. Zástupce dohledacího úřadu byl Jan Kucera.

Nárok na náměstka přimán skup. 5 a volen p. Al. Hlák (6 hlasů).

Starostou zvolen p. Jos. Svoboda (10 hlasů).

Vše zvoleni 4 radní: pp. Frant. Svoboda (6 hlasů), Leopold Horák (2 hlasy), Jos. Voborník (2 hlasy), Václ. Hermut (2 hlasy).

Sklepen všech hospodářských plodin byla dobrá. Obec zdejší nepostihena ničivou pohromou ani požárem. Po stránce kulturní jeví se mezi obyvatelstvem značná vyspělost. Všechny děti pilně navštěvují školu, pro dospělé konají se přednášky, divadelní představení, akademie, veřejná cvičení, knihovny obecní hojně se používá. Poměry zdravotní byly v tomto roce zcela příznivé.

Ponevadž jeví se stále nedostatek bytí, dala obec pro své příslušníky postavit na „Závrbnici“ dřevěný dům pro 5 rodin. U Háraneho na katastru touševském 5 rodin postavilo si za pomoci státní subvence rodinné domky. Tou dobou čítá obec zdejší 185 pop. čísel.

Část silnice přes obec vedoucí v délce asi 600 m byla vydlážděna a počata regulace Labe, kterouž práci provádějí fy. Kindl a Lanma.

Majetkové poměry obyvatelstva jsou různé, převážná většina jeho jsou dělníci zemědělství a státní zaměstnanci. Jeť zde 5 obchodníků, 2 malířů, 6 hostinských, 2 řezníci, 2 obuvníci, 2 kováři, 1 pekář, 2 uhradníci, 4 košíkáři, 4 krejčí, 2 truhláři, sedláři, 1 kolář, 1 holič, a 2 svadleny. Ostatní obyvatelstvo tvoří domkáři, chalupníci a majitelé větších hospodářství, soukromníci a soukromí živníci. V obci nalézá se cukrovar, cihelna a 2 cementárny.

De náboženství jeť naše obec smíšená. Těejné budovy jsou škola, obecní dům a kaple. Založeny zde byly a dosud stávají následující spolky:

spolek dobrovolných hasičů, hospodářské spolky, záložní spolek, tělocvičná jednota, Sokol, Děln. Těl. Jed. jednota, dramatické odbory, Světová kom., Odbor Národ. jednoty československé, okrašlovací a rybní-
ský spolek. Lékaři v obci není. Duchovní správu vykonávají: děkanský úřad v Brandýse ^{7/4} a rada starších církve československé v Telčkoviciích.

Obecní zastupitelství konalo v tom roce 14 schůzí. Předmětem jednání bylo: položení cement. vozů k odvod-
nění okresní silnice, rozšíření cesty obecní skálou ve-
doucí lázněmi kamene v ob. skále, nádst p. Fr. Hede-
ho a odpuštění obecního pozemku před jeho domkem se
nalézajícího, úprava cesty k cihelně, přerušování obec.
pozemku k postavení kůlny na uschování parního stro-
je, půjčka 5000 Kč na stavbu provizorních domků
pro soudně vystěhovatelé, kanalizace, v Účárně, místní
červené mláče, její se značnou měrou rozmohla, nadání
chodníkových obrub v délce 359m, záření plotu u p.
J. Stanada, kanalizace v nádražní ulici, vyčištění
příkopu při silnici k Telčkoviciím vedoucí, uzavření
obecního pozemku ve „Dvoře“, povolení silnice u hřbito-
va, koupi pivovaru od velkostatků brandýského,
půjčka 20.000 Kč, vystrašná tabulka na hřišti, půjčka
20.000 Kč v okresní hospodářské záložně na dlahu a
upravení chodníků, úprava silnice podél rybníka
k p. J. Blachové, pořádání v chudobinci, zkončení pí-
pojovací tasy, čišťení kanálu před „Účárnou“, volba
členů do finanční komise (zvoleni: pp. Jos. Zvěřina, Jos.
Zemánek, V. Svoboda, Jan Králík, Leop. Horák, Jos. Lašek,
Ot. Vaněk, Fr. Urban, V. Týtl), volba do stavební

komise (zvoleni: pp. Fr. Harkan, Fr. Urban, Vinc. Dosek, Jos. Michálek), volba električenské komise (zvoleni: pp. Fr. Malý, Ant. Novotný, V. Hermut, B. Wallian, Bed. Dosek, Vinc. Kutina), volba správce kostela (p. V. Zahradník), odstranění památní desky u kostela, osazení obecního domku na "Kámpnici", rozšíření latského břehu u Kettneru, adaptace obecní kúbny, odstranění "Soláčka" od katastru touseňského, volba členů knižovní rady (zvoleni: pp. Al. Hekel, V. Dosek), volba členů do osvětové komise (zvol. pp.: Fr. Urban, Ant. Štálik), obc. knihovnikem jest p. Dob. Popel, vykázaní obc. místa pro postavení tabáční budky p. A. Trüicke, schválení školního rozpočtu, prodloužení dlažby kol rybníka, obc. úřadenci zmocnění k vážení na obc. váze, zákaz jízdy po chodnicích, úprava chodníků, pronájem komitby, kácení suchých stromů v lesíku u Lábe, ohrázení strouhy v návradí p. J. Minicha.

1924.

V lednu vypukly spalničky mezi školní mládeží. V únoru pořádána byla, v Sokolovně "přednáška, O činnosti Drostu Českos. Lev. Kříže". K uctění Mtych narozenin p. presidenta pořádala sdružení "Osvětová komise" přednášku, její spojena byla s hudební akademii. Po několik dní v měsíci březnu následkem deští a tání sněhu rozlily se obě řeky tak, že celá krajina byla zatopena. Na konec školní roku pořádalo náctvo sdružení školy "Dětský den". Památka upálení mistra J. Husa vhodným upisobem píčí, "Osvětové komise" byla oslavena.

V tom roce konalo obecní zastupitelství Oschuzi. Předmětem jednání bylo: studně u p. Stanada, vykácení vrch kolem Labe, rozpočet obce na rok běžící, stanovení davky a tanečních nákladů, jateční řád, národní osvětlování obce, zvýšení nájemního a honoritby, pronájem pozemku a ovoce u „Křížku“, finanční podpora pro pořádání okresní výstavy v Brandýse n. L., oprava obecní úřadovny, propůjčení obecního místa před čís. 40. po dobu letní sezony, úprava chodníku před číslem 33, prodej obecního pozemku čís. kat. 179/4, koupě pozemku na „Kárybnici“ od cukrovny, převodné příjmy elektrického podniku spojitelnému a národnému spolku, příspěvek pro Masarykovu Ligu (200 Kč), příspěvek pro obec tajemníka (60 Kč), zřízení verandy na nádraží a rozšíření jeho o tři koleje, obsazení bytů v čís. pop. 46, postavení reklamního vózu na parc. p. Jos. Bočka, volba správce chudobnice (V. Dášek), úprava strouhy a první tříni vedoucí, kanalisace na „Kárybnici“, schválení školního rozpočtu, obecní rozpočet (příjem 62.582 Kč 17 h, vydání 130.003 Kč 17 h, schodek 77.421 Kč), úprava obce, příspěvek, Učňáckého spolku na čistění obce, umístování různých veřejných míst. Tou dobou jest v obci zdejší 190 čísel. 181. Fr. Kokout, 182. Boh. Šonicka, 183. Jos. Měsák, 184. Fr. Filip, 185. Fr. Levinský, 186. A. Michálcová, 187. Fr. Šubr, 188. Jos. Jochal, 189. Fr. Zdirka, 190. Fr. Hřebíček ml.

1925.

Dne 14. ledna schůze obec. zastupitelstva. Jednáno o válcování silnice od konečné dlehy silniční ke Kabelině, o otevření písčinníku obecního.

Dne 17. ledna pokousány byly vateklým psom Milena Bukovská a Božena Čiháková, učky zdejší školy. Odvezeny byly na léčení do Prahy a v obci narukena písmná kontumace psů.

Dne 24. února vypukla v čís. 4. spála.

Dne 28. února schůze obecního zastupitelstva. Jednáno o válcování silnic ve zdejších katastru, vykláčení části obec. lesíka topolového a nové osázení jej novými stromky, o volbě členů do místní školní rady (vole- ni ppr. Al. Hlák, Fr. Svoboda a náhr. Jos. Zvěřina na stranu komunistickou, Jan Hvalík a náhr. Fr. Svoboda na stranu agrární, Leop. Horák na stranu nář. dem., Rud. Wallian na stranu rovnost, V. Hermut náhrad. na stranu sociál dem.

Škol. učitelský vyslal do místní školní rady Jana Hucera, říd. uč. a učit. Boh. Popka a V. Zeman, obec káranická p. V. Klingoru.

Dne 6. března konala místní školní rada na před- sednictví okres. škol. insp. p. Jos. Bitočina volby. Zvole- ni byli: předsedou p. Leop. Horák, místopřed. Frant. Svoboda, škol. dozorcem Al. Hlák, zapisovatelem J. Hucera, pokladníkem V. Zeman.

Dne 29. března pořádal zdejší „Učeslovací spolek“ na součinnosti školní mládeže „Stromkovou slavnost“.

Dne 5. května schůze obec. zast. jednáni: narukeni opravy domku maj. p. J. Kuvánka, zvoleni pol. hlídáči, směna parcelac. plán p. J. Popka, náhr. stavění plotu p. Fr. Michálkovi, nakoupení stavebního rádu, pronájem

obecního rybníka rdejšímu rybařskému spolku, náhon ubytování před hostincem u Karla W, tabule na lepení návštěv, převzetí protektorátu na postavení pomníku padlým vojínům ze rdejší obce a darování darůky ze náhon ke účelu tomu v den pouťní slavnosti.

Dne 5. dubna pořádala „Osvětová komise“ ve rdejší škole výstavu obrazů „Putovní galerie“. Výstavu navštívilo 47 osob dospělých.

Dne 26. června přiočekovány byly děti 7 a 14leté.

Dne 5. července konala „Osvětová komise“ na účasti školních dětí a všech zde stávajících spolků „Husovu oslavu.“

Dne 24. července utopil se při koupání v Labi na místě místě nakázaném pod cukrovarem křižčovský dělník od p. V. Rakusana. Mrtvola nalezena teprve třetího dne.

Lasy na úvni byly méně přimřené; často a vydatně psělo.

Dne 9. září srpna podnikli někteří členové rdejšího „Záložního a spořitelního spolku“ sbírku po vsi ve prospěch postavení pomníku rdejším padlým, kterážto sbírka vynesla 10.000 Kč. Ihned pak utvořilo se komité, její úkol si na úkol, by důstojný pomník byl co nejdříve postaven.

Dne 11. srpna ráčila o 1/2 24. hod. taková bouře, že není v obci pamětníka, jenž by kdy takovou bouří zážil. Úroda na polích valně byla zničena, ovoce se stromů smeteno.

Dne 27. září vítala republikánská strana rdejšího okresu společným banderiem ministerského předsedu

p. Švehlu a ministra vojensství p. Udrjálu, kteří
 účastnili se vojenských dostihů u St. Boleslavi.
 Dne 27. října konána byla v sále p. R. Walliana
 oslava naší samostatnosti a dne následujícího
 oslava vstýčení vlajky, v Sokolovně.

Před blížícími se volbami konaly jednotlivé
 strany schůze, ve kterých nastalo vzájemné se
 tupení, vyřezování v hojně míře různé plakáty,
 a na cílou agitaci venovány i peněžní obnosy.

Dne 15. listopadu konaly se volby do poslance-
 cké sněmovny i do senátu ve dvou třídách zdejší
 školy. Voličů do poslancecké sněmovny bylo 691
 (337 mužů a 354 ženy). Volby skutečně účasten
 byl 641 volič (316 m. a 325 ž.) Za neplatné prohlá-
 šeny 4 listky, odevráceno 637 platných hlasů.

Z těch připadlo:

straně agrární a konservativní	25 hlasů,
" sociál. demokratické	47 " "
" rovnost. - obchodní	54 " "
" práce národní	5 " "
" domkář. - zemědělské	2 " "
" komunistické	241 " "
" nar. - demokratické	67 " "
" česko-socialistické	83 " "
" repub. - zeměděl. a mal. l. rob.	80 " "
" neodo. - komunistické	1 " "
" lidové	29 " "
" židovské	2 " "
" Bund der Landwirte	1 " "

Předsedou komise byl p. Josef Jandura, místo-
 předsedou p. Ant. Janda, členové komise pp. Ant.
 Kešlík, Frant. Jaroš, Al. Hák, Fr. Šubr, Jos. Svoboda,

nástupcem dohlédacího úřadu říd. učitel Jan Kucera.
 Oprávněných voličů do senátu bylo 610 (288 m., 322 ž.) Skutečně volili 553 voliči (272 m., 281 ž.) Za neplatné prohlášeny 3 listky, odevzdáno bylo 550 platných hlasů. Z těch připadlo jednotlivým stranám v pořadí na straně předestlé uvedené:
 30, 34, 49, 3, 8, 213, 56, 74, 67, 8, 22, 2.

Předsedou volební komise byl p. Jos. Voborník, místopředsedou p. Jos. Svoboda, členy komise pp. Fr. Urban, Václ. Hájek, Frant. Svoboda, Fr. Dyrhon, Fr. Levinský, nástupcem dohlédacího úřadu p. uč. Boh. Popelk.

Následkem konání voleb slaveno posvícení o týden později.

Ve schůzi obec. zást. konané dne 23. prosince schválen školní rozpočet na rok 1926 (21.600 Kč.), schválen plán na nově regulované pobřeží a jmenování důvěrníci a znalci do sčítací komise pro hospodářské zvířectvo: pp. B. Došek, B. Popelk, Mil. Došek, V. Zeman, do odhadní komise pp. Jos. Chvátina, Jan Chodera a Fr. Svoboda.

Tou dobou jest v obci xdejší 200 čísel: 191.

Václ. Humbl, 192. Al. Hahl, 193. Jan Šinc, 194.

Jan Hora, 195. Jos. Čmáčka, 196. Jos. Zeman, 197.

Josef Flegl, 198. František Pecházka, 199. Václav Zeman, 200. Václav Vaník.

1228 V. Pavlišta
 okres. škol. insp.

Společnost s cílem rozšířit a prohloubit kulturní život v obci
na pana inženýra místopředsedu Jaroslava Křížáka a míru zřítil roku 1927
a tenkrát zde vznikl náš první občanský spolek, který pro-
váděl a provádí práci v duchu a podstatě, jak je uvedeno v
statutu.

Na místě zrušeného hřbitova byl zřízen občanský spolek
a občanský spolek v obci Jaroslav Křížák, kulturní a občanský spolek
jehož úkolem bylo poskytnouti kulturní a občanské služby v obci.

1926-27:

Společnost z vyhlášených akcí naší obce v letech a letech
bylo zbudování pomníku padlým bojištným občanům ve světové
válce v letech 1914-18.

Historie vybudování pomníku padlých ve světové válce:

Na počest, vzpomínku a míru v obci Jaroslav Křížák k udržení
památky padlých občanů bojištných ve světové válce v letech 1914-18,
vznikla byla nejprve občanská schůze v měsíci srpnu roku 1926, na níž
rozhodnuto bylo o zřízení pomníku padlých občanů proslavením pomníku,
který by i nadále přiváděl generacím připomínat těch, kteří obětavě pře-
žili za osvobození naší vlasti.

Příspěvek byl určen k postavení „Kamenného pro postavu
u pomníku padlým ve světové válce v obci Jaroslav Křížák a celbě příslušných finan-
ciování. Zvoleni byli panové: Jan Urban předseda, Ing. Václav
Mlýnský jednatel, Jan Křížák pokladník, Ing. Jan Pávek, Ing.
Václav Křížák a činitelé Fráňa a Ing. Jan Urban, náhod-
ně.

První starší komitétu bylo hlavně zájmem celého podniku.

Komitétu byl na půdani obnos ve výši 3.500.- Kč, projevovájící z nejvyšší části obnos, kteří již ve většině roků 1917. goniwali plivotali k utváři lib, kteří se vše umarali; obnos tento však Palke udostáoval zhladem k Vítězství a nákladnímu projektu pomník.

Členi správního spolku uspořádali sbírku v obci; k jejímuž provedení se laskavě propůjčili panové Janča Antonín, Kocb Jančiček, Zahradník Václav, Spáček Olov, Štáa Jan a Jyhl Václav; klva zruška 3.615.- Kč.

Vilá puvyži Dany,

Ing. Adolf Kacmar, vchmí mltá luhovam 6000.- Kč, Obec mial mltýe Dáně 5.000.- Kč, vchmí puvyži Jyhl Jurova Pasova 4.000.- Kč, Cuhvra a Dáně 4.000.- Kč, Samatník Oabýe a Jyge 3.000.- Kč, Ceník vchmí slabai a Dáně 2.000.- Kč, Správní spolek a Dáně 1000.- Kč, atd, zrušmí prvky slabí lavy komitétu.

Právě slabka podniku byla lvtý jý, správní zájma a puvyži k laskavému luhovému provedení.

Spolek bylo nejvíce přiblížení místo k provedení pomník. Byly gld tu návrhy. Jedni přivlí, si umístí pomník a galvácha ve „Lip, prvoty“, Jyge na prostánném místě pnd logvickou budovu, liti místo bylo mozi ípalní budovu a kapli. Šikýj píemí loto skýalo jakí nejvíce puvyži, byl. uzhladnto, aby volbu provedl vlté Dáně se slavníka umístěcho a slabkcho chad. rocharí pan Jolmít Káčka, profesor, Umělecké akademie v Praze, kluy uzhlol se pnd místo pnd logvickou budovu k umístění pomník a galvění pracku ed mlté luhoví.

Přehládní komitétu galáno bylo provedení návrhu pomník akademickým mlai p. Václ. Suchomlto, profesor slabí puvyži slabí rocharí v Koičích a „Umělecké akademie v Praze“ puvyži rocharí pnd profesor B. Káčky.

Do dojíždění místní vybráno bylo pro dílo profesora P. Luchmela z univerzity v Praze a předsedou komitatu zvoleno bylo předseda pan Frant. Čížek v Újezdě Proboštině u Opatovic. Saha byla vlnavá z hrubších prvků.

Provedení chování parku a parku a plánu s Caliumu jednání měla být p. Ing. Vladimír Vlachovi tuho spíše odpracováno a vybráno bylo o vyřazení prvků z bývalých prvků, které s lehkým sítím v obecním s krasnými stromy, které byly z firmy K. Henckle z Písnic.

Práce provedena v rámci komitatu a předsedou k tomu předsedy byly zpráva poskytnuté laičnosti individuálních podniků, které rovněž tak jako i obecní zastupitelstvo město Písnice vybraly zjed. a v každém obvodu komitatu volit, vzhledem k tomu, že vnitřní jednání pro zjed. programem. K tomu předsedou k návrhu mi měly a k úpravě kustomizace parku dával odpracováno, které p. Ing. Čížek a majitel lesů p. Jan Králík.

K rozšíření zahradní plochy rekonstruována zpráva o. spíše platit letní a plátek v Brantýse 11. 50 stromů, prvků a 15 ml. Pých bížek. K tomu zpráva o. spíše dával odpracováno a p. Jan Králík. Pan Jan Králík dával komitatu v roce 1926 50 stromů prvků, které vick pro rozšíření prvků se z větší části byly a měly být vzhledem k jiným, jak předsedou předsedou.

V roce 1930 byl jsem pověřen vedením obecní kroniky. Ač jsem se teprve na sklonku roku 1929 do zdejší obce přistěboval a ja churav, rád podjal jsem se tohoto úkolu. Poněvadž záznamy v této knize nebyly od r. 1925 vedeny, nemohl jsem přesně všechny události zachytili, proto prosím předem,

budou-li snad v mnohých případech jen kusé.
 Snažil jsem se zachytiti ještě to, co se dalo a za-
 chovalo v protokolech a ústním podání.

Ladislav Šlibor
 učitel.

1926:

Počátkem ledna následkem náhlé oblevy
 a stálých dešťů rozvodnily se zdejší řeky Sabe i
 Jizera a převoz lidí nemohl ^{byl} po dobu jednoho
 týdne prováděn.

Dne 7. ledna ve schůzi obec. zastupitelstva
 schválen dodatečně rozpočet obce za rok 1923 a
 1924 a 1925 a

ve schůzi 28. ledna rozpočet na rok 1926, jehož
 schodek uhrazen bude přírůžkou 57% k dani
 činžovní a 169% k daním ostatním.

Ve schůzi obec. zastupitelstva 26. února za-
 mitnut protest cukrováru proti regulační-
 mu plánu, který byl většinou hlasů schvá-
 len. Rovněž žádost komitétu pro postavení
 pomníku padlým proti vile Vágenknecht-
 ové, který navrhl prof. Kafka, se schvaluje.
 Okrašlovacímu spolku udělena subvence
 500 Kč.

Dne 7. března konána oslava 76. letých
 narozenin p. presidenta v Sokolovně, kte-
 rou pořádala těl. jedn. Sokol za spoluúčasti
 učitel. sboru

Dne 18. března vlastnoručními listy jme-
 noval p. president členy úřednické vlády a

to: p. Jana Černého předsedou vlády a ministrem vnitra, p. Ed. Beneše min. věci zahraničních, p. prof. dra K. Englise min. financí, p. prof. dra Jana Krémáře min. škol. a nar. osvěty, p. dr. Jiřího Hausmana min. spravedlnosti a zřizování, p. dra Peroutku min. průmyslu, p. dr. Jiřího Říbu min. železnic, p. inž. Václ. Roubíka min. veřej. prací, p. dra Jur. Slavíka min. zemědělství, p. gen. Jana Syrového min. národ. obrany, p. dr. Jos. Šebieszla min. sociál. péče, p. dra Maxe Šatku min. poš. a telegrafii.

V měsíci dubnu řádila mezi dětmi epidemie zánochu průšvic. Řeky Labe a Jizera náhlým táhnutí sněhu znovu se rozvodnily a zaplavily oba břehy řek.

Ve schůzi obec. zastupitelstva schválen návrh nákresu „Český vzdor“ pro pomník padlým.

V měsíci červnu dlouho trvající deště způsobily nové rozvodnění obou našich řek, jejichž voda pokazila a odnesla úrodu sena s luk.

Oslava Husova 5. července konána jako každého roku způsobem v obci zdejší obyčejným.

Ve schůzi obec. zastupitelstva 17. srpna ofertní cestou pronajmuty byly obec. pozemky a to: „U skály“ p. Nekvasilovi za 150 Kč, strán u Kabečina p. Jos. Burešovi za 250 Kč, pole po pi. Špalkové p. Salamánkovi za 310 Kč, pole po p. Kochovi p. Šorčíkovi za 210 Kč, pole po p. Krivánkovi p. Jos. Krivánkovi za 370 Kč, pole po p. Švábovi p. Fr. Vánkovi za 200 Kč, Zároveň přejímá obec protektorát na veřejném evičení žup. basič. sjezdu.

Ve schůzi obec. zastupitelstva 8. října schválena smlouva s obcí pražskou o osvětlení průvozu. Usneseno zřídit elektrické osvětlení v šáp-

ské ulici. Zvýšena chudinská podpora z 25 Kč na 40 Kč měsíčně.

Dne 27. října, v předvečer národ. svátku, konána zákovská besídka v Sokolovně.

29. prosince konána schůze obec. zastupitelstva, v níž schválen škol. rozpočet pro rok 1927. Usneseno zakoupiti prostřednictvím pozemkového úřadu od velkostatku Brandýs 1/2 3 ha polí. K zaplacení použito bude peněz z obecního kmenového jmění.

Během tohoto roku přibily novostavby:

čp. 201 František Urban, čp. 202 Anna Bláhová,
 čp. 203 František Vodolan, čp. 204 Václav Kratina,
 čp. 205 Alois Pyška, čp. 206 František Šorčík,
 čp. 207 Josefa Jarešová, čp. 208 Karel Soukup,
 čp. 210 Josef Havelka, čp. 211 Josef Píša.

1927:

7. ledna konána schůze obec. zastupitelstva. Schválena půjčka 30.000 Kč na ubrazení obecních a škol. účtů na dobu jednoho roku. Část pozemku „U božích muk“ prodána p. J. Houšťeckému na stavbu rodinného domku.

13. ledna rozvodnily se řeky Sabe a Jizera a voda daleko vylila se ze břev.

Česká zemská komise pro péči o mládež z finančních důvodů byla nucena zdejší „Odravovnu“ prodati a děti v ní umístěné předati do rodinné výživy. Sociální ústav města Prahy budovu koupil a u umístil v ní dívky mravně ičbylné, jež vyučovány budou v jednotřídní soukromé škole k účelu tomu v budově zřízené

V schůzi obce, zastupitelstva jmenován pol. hlída-
čem Fr. Jochal, prodloužen nájem rybníka, Ry-
bářskému spolku a zakázáno potulování mlá-
deže v pozdních hodinách nočních.

7. března oslava 77. letých narozenin p. presi-
denta,

28. března slavnost Míru, vykonány by-
ly škol. mládeží a učitelstvem.

Dne 27. května 1927 zvolen opět Dr. T. G. Ma-
saryk prezidentem státu

Koncem měsíce května prodán touseňský eu-
krovar dosavadními majiteli rodinou Passrovou
cukrov. společností Schöllerové.

3. června konána přednáška v Sokolovně o
významu bitvy u Žborova.

V neděli 26. června odhalen obětem padlým
za naší svobodu pomník. S touto slavností
spojen byl i zúplni hasičský sjezd pod protekto-
rátořem obec. zastupitelstva. O vzniku myšlen-
ky postavení památníku viz zápis předešlé-
ho kronikáře před rokem 1926. Ve schůzi obec.
zastupitelstva ^{10. 16.} obecní úřad přejímá opatro-
vání postaveného pomníku.

Véčer 5. července konána Husova osla-
va. Lampionový průvod ubíral se ulice-
mi a u slabe proslouvena řeč o významu
M. Jana Husi, po ní zapálena hranice

Dne 2. září zemřel říd. učitel p. Jan Ku-
čera. Věnoval škole vše - i svoje zdraví. 6 zá-
ří doprovodili jej žáci se svými učiteli, čle-
nové míst. šk. rady a občanstvo k poslednímu
odpočinku na staroboleslavský hřbitov. Čest
jeho památce!

21. září dožil se bývalý zdejší říd. učitel, Ferd.

Holinka 70 let věku. Učit. sbor, m. škol. rada a obecní zastupitelstvo projevili mu svá blabopřání.

Dne 16 října konány obecní volby. Zápas jednotlivých politických skupin veden v me-
zích slušnosti. Celkem dostavili se k volbě
704 voliči. 5. klasu bylo neplatných. Kandi-
dovalo 7. polit. stran z nich obdrželi:

1. čsl. str. národ. social.	94	klasy	, --	3	mandáty
2. " " komunistická	275	"	, --	8	"
3. " " ^{social.} ~~nár.~~ demokr.	53	"	, --	1	"
4. " " republikán.	117	"	,	3	"
5. " " nár. demokr.	86	"	,	2	"
6. živnost. str. obchod.	40	"	,	1	"
7. čsl. str. lidová	34	"	,	1	"

Strany socialistické 1., 2. a 3., jakož i občanské
4., 5., 6. a 7. volily dle sdružených kand. listin.

28. říjen. Oslava stát. samostatnosti koná-
na ve škole a zúčastnilo se jí množství občanů
všech polit. stran. Oslavu zahajuje zat. správce
školy V. Zeman proslovem. Program obsahu-
je básně, zpěvy, recitace a dramatické výstu-
py. Hymnami slavnost skončena.

Dne 1. listopadu vykonána volba starosty,
jeho náměstka a obec. rady. Občanský blok sklá-
dající se ze 7 členů uplatnil nárok na první-
ho náměstka a zvolil 6 klasy p. Ant. Javidu,
statkáře z čís. 50. Na to bylo překročeno social.
stranami, které mají 11 klasu obec. zastupitel.
k volbě starosty. Zvolen p. Al. Hák 8 klasy, 3
lístky byly prázdny. Do obecní rady zvoleni
pánové: Zeman Jos. a Svoboda Fr. za stranu
komunistickou, Šubr Fr. za stranu nár. socia-
listickou a Horák Leop za stranu nár. demo-
kratickou.

V měsíci prosinci bylo 6 krutých mrazů,
které dostoupily na -25°C. Labe ve třech dnech zce-
la zamrzlo a mohlo se přecházeti na druhý břeh.

27. prosince vyhořela stodola p. Jos. Svobody čp. 12.

Spor o užívání obec. kostela. V měs. listopadu podal protest p. Ant. Králík čp. 3 jakožto zástupce strany lidové proti spoluzívání obce kostela církvi českobratrskou a československou. Okres. polit. správa v Brandýse $\frac{3}{4}$ rozhodla, že dispoziční právo náleží jedině církvi říms.-katolické a ne obci. Rozhodnutí toto velmi nemile se dotklo i rodin katolických a obecni zastup. ve své sebz. 19. prosince se odvolalo k zemské správě politické

V tomto roce byly provedeny následující novostavby:

čp. 214 Bedřich Došek, čp. 215 Josef Segl, čp. 224 Frant. Hlavíčka.

Obecní zastupitelstvo celkem vykonalo 11 sebzí. V sebz. 30. prosince seváten rozpočet na rok 1928, který vykazuje:

příjem	90.317 Kč
vydání	120.018

Schodek 35.701 uhradí se přirážkou 76% k dani cizovní a 200% k ostatním daním. Usneseno zápisjčky obce 140.000 Kč u Okres. hospodář. záložny v Brandýse $\frac{3}{4}$ převéztí do Záložn. a spořitel. spolku v Toušeni pro výhodnější úvěrové podmínky.

1928:

J v tomto roce rozvodnily se obě naše řeky a to v únoru na týden a v dubnu na 5 dní

Ve sebz. obce zastupitelstva 24. února seváten zápisjčka 30.000 Kč na kanalisaci města. a ve sebz. 19. března zakoupena motor. stříkač.

ka pro basičský sbor od fir. Smekal v Praze. Za
polního hlídače přijat Fr. Janda. Sportovní-
mu klubu Slávoj zřízeno cvičiště u Labe.

Vě schůzi 11. dubna převzala obec záruku na
půjčku 55.000 Kč u míst. zálož. a spoř. spolku, kte-
rou uzavřel basičský sbor na zakoupení motor-
stříkačky. Okrašlovacímu spolku dána záloha
Kč 1000. a ve schůzi 18. května dalších Kč 2000
na vysázení stromků v ulicích městyse. P. Bedř.
Vaňkovi odprodán pozemek č.k. 82/30 na stavbu
rodin. domku. 45 Kč za 1 sáh². Zároveň usnese-
no pensionovati dosavadního obce. tajemní-
ka p. Fr. Pjčku k jeho vlastní žádosti po 43 leté
službě a určeny mu následující požitky: plné
služné, t.j. 880 Kč a polovina příbytečného t.j.
25 Kč, celkem 905 Kč měsíčně. V případě jeho
úmrtí vypláceno bude vdově po něm polo-
vina jeho požitků, t.j. 452.50 Kč.

Okres. Okrašl. spolku v Brandýse 1/2 poukázá-
no Kč 300- na zřízení „Památníku Osvobození“.

K oslavě 10.letého trvání republiky sebrá-
ly škol. děti div. představení „Pohádka o
zlatém klíči a živé vodě“ od V. Sokolové. Čistý
zisk Kč 865- rozdělen dobročinným účelům.

5. července vykonána Husova oslava,
jež se sestávala z lampionového průvodu
obcí a po slavnostní řeči p. prof. Čajička z Bran-
dýsa zapálena hranice u Labe.

Úprava řeky Labe a Jizery. V pracovní
schůzi na úpravě Labe v Brandýse 1/2 bylo
usneseno zvýšiti levý břeh Labe a řísti řeky
Jizery sněsti níže, aby nešlo přes Labe, sní-
žiti labský jez u mlýnů v Brandýse a dá-
ti stavidlo k mýstku od žini. Opravné práce
na Jizeře a udržování břehů byly rozpočteny
a pro naši obec bylo žemskou regulační komisí
stanoveno braditi Kč 78.100

Dne 1. srpna zem. škol. radou jmenován def. říd. učitelem p. V. Vosáblík, def. uč. v Pračaticích.

Letošního roku byl tak abnormálně nízký stav vody v Labi, že podobného nemá pamětníka

Ve sbůzi obec. zastupitel. 14. září usnesena stavba kanalisace v Čelákovské ulici. Provede-na dle rozpočtu p. ing. Michálka v obecní režii za dozoru stavitele p. Fr. Nobijnka.

Dne 3. října obkřasována ve sbůzi obec. za-stupitelstva dávka z líkových nápojů a to: 8h z piva, 20h z vína, 40h z kořalky a 80h z libu x 1 litru každého nápoje. Jelikož zemská sprá-va zamítla spoluužívání kostela jinými církvemi než církví řím. katol., usneseno odvolati se k ministerstvu vnitra.

Jubilejní oslava 10tiletého trvání našeho státu konána za spolupřisobení místní osvě-ťové komise se všemi spolky a politickými orga-nisacemi pod protektorátorem obecního zastu-pitelstva. K důstojné oslavě povolilo obec. zastu-pitelstvo větší peněžitý obnos a veškeré spolky přispěly peněžitými dary. Mimo to usne-seno v obecním zastupitelstvu na trvalou upomínku povoliti 6000 Kč jako základ na zřízení a udržování dětských jesi, kde by menší děti chudších rodičů byly opatrovány v době, kdy starší sourozenci jdou do školy a rodiče do práce. K rozmnožení tohoto základu bu-

de každým rokem pamatováno určitým obnosem. V předvečer 28. října uspořádán lampionový průvod k pomníku padlým, kde k čtrnáctému sborníku promluvil pěknou pročitěnou řeč učitel p. V. Zeman a učitel st. Zd. Převrátilová přednesla krásnou básni J. Kvapila: „Panykida.“ Začto zapělo píseň „Kdož jste boží bojovníci“ a národ. hymny. Oslavy 28. října počaly budičkem. Od 7. hod. ranní proběhla hudba celou obcí. O 9. hod. byl sraz všech spolků u kostnice Karla IV. Jádrem průvodu byly čtyři alegorické vozy. První představoval bold dětí Osvoboditeli národa, druhý bold sokolstva vlasti, třetí 10 let Republiky a čtvrtý bold občanstva státní vlajce. Něžli se průvod hnul, zapěly děti dvouhlasně píseň: „Dud zdrav nám presidente náš“ a to u vozu, kde umístěn byl obraz presidenta. Chvoji a praporky ozdobený vůz měl po stranách nápisy: „Chcem pro vlast růst, ji milovat“ a „Chcem pro vlast žít a jak Ty pracovat.“ Na zadní straně vozu bylo heslo presidentovo: „Pravda vítězí.“ Před pomníkem padlých zazpívaly děti opět „Kdož jste boží bojovníci.“ V čele průvodu šli tři legionáři v krojích se státní vlajkou na zerdí. Je následovaly děti s praporečky v rukou. Za nimi jely alegorické vozy, pak následovala hudba, za ní obecni zástupitelstvo, spolky a občanstvo. U lip Svobody před tribunou se skupil se celý průvod. Předseda m. osv. komise p. Fr. Houska zahájil krátkým proslovem lidu, pak p. prof. J. Laneman z Brandýsa 1/2 pronesl slavnostní řeč. Po jejím skončení vztyčena státní vlajka a učiněn slib občanstva Republice. Národ. hymnou slavnost skončena. Hudba pak koncertovala před školou do poledne. Odpoledne sebráno pro děti loučkové divadlo, za presidentem do Prahy a večer v Sokolovně pro dospělé Hilbertovo drama „Hornízdo v bouři.“ jubilejní oslavy vydařily se znamenitě. Slunce mile hrálo, v obci vlály praporky a vlajky a četné budovy byly velmi pěkně vyzdobeny.

Ve schůzi obec. zastupitelstva 20. listopadu usneseno dáti Kč 1000 na úpravu brávy Jizery a ustanoven obec. tajemníkem dosavadní starosta p. Al. Hakt.

2. prosince vykonány volby do zemských a okresních zastupitelstev. Odvolila 316 mužů a 214 žen, 5 lístků bylo neplatných. Politické strany obdržely v obci následující počet hlasů:

	okres	země
1. čes. nár. socialisté	144 - 24%	189 - 31%
2. republikáni a Domovina	97 - 16%	91 - 25%
3. lidovci	36 - 5%	31 - 5%
4. živnostníci	35 - 5%	30 - 5%
5. nár. demokraté	80 - 12%	59 - 10%
6. komunisté	103 - 17%	121 - 20%
7. sociál. demokraté	45 - 7%	71 - 13%
8. komunistická opozice	84 - 14%	- -
9. něm. kand.	- -	14 - 2%

21. prosince ve schůzi obec. zastupitelstva schválen rozpočet na rok 1929, jež se jeví následovně:

potřeba 144.454 Kč
 úbrada 111.954 ,
 Schodek 32 500 Kč úbrázen pří-
 rážkou: 59% k dani cizňovní a 200% k da-
 ním ostatním.

Obecní zastupitelstvo vykonalo celkem 9 schůzí.

V letošním roce přibýly následující no-
 vostavby:

čp. 229 Václav Příbyl, čp. 227 Cecílie Kucěrová,
 čp. 226 Alois Hložek, čp. 225 Rudolf Vodolan,
 čp. 209 František Hřebíčec ml., čp. 229 a 230 Marie Hou-
 štecká, čp. 231 Marie Haktová, čp. 232 Ant. Kašák,
 čp. 233 Jan Šabrádka, čp. 234 Marie Houštecká.

1929:

Letošní zima byla tak tuhá a mrazy tak třeskuté že za posledních 50 let takové nebylo. Sníh ležel v Polabí plně čtyři měsíce. Časté vánice nadělaly četných závějů, které znemožňovaly jakoukoliv dopravu železniční spojení jen s velikou námahou mohlo býti udržováno, neboť železn. personál nemohl v třeskutých mrazech vykonávat službu a celá třetina zaměstnanců onemocněla. I olej k mazání zamrzal a mnohé lokomotivy musely býti vyřazeny. Následky objevily se brzy. Doprava uhlí zcela uvázla a proto všude nastal citelný nedostatek uhlí a to tím spíše, že za stíhých mrazů spotřebovalo se dvojnásobné množství paliva. Následkem toho bylo nuceno min. škol. a nar. osvěty uzavřít školy na 10 dní. V Polabí klesla teplota na -35°C a v rovině českobudějovické až na -45°C . Veliké množství zvíře a ptactva pomrzlo a mnoho stromů starých a mladých bylo mrazem zničeno. Štráty jsou obrovské. Led na rybnících a řekách dosáhl síly až 80 cm. Veliké množství ryb vzalo za své. Byly veliké obavy, aby při náhlé oblevě nespůsobila voda škod. v osadách u řek položených. Proto konány všude borlivé přípravy pro jarní tání a odhod ledu. Leč obavy tyto se na štěstí neuskutečnily. Sníh tál jen zvolna a půda postačila všechnu vodu vsáti. Led také tiše odešel a tak nebezpečí povodně bylo zažehnáno.

Při místní osvětové komise konány ve škole vždy dvakráte v týdnu přednášky pro občanstvo, které je čteně navštěvovalo.

Nová místní školní rada sešla se 16 května k ustavující schůzi. Částupci školy jsou: p. V. Voštklík, říd. učitel, p. V. Zeman, učitel a př.

Bož. Vornajová, učitelka. Zástupcové občanstva jsou: p. Fr. Hazuka, správce ozdravovny, p. Leopold Horák, účetní eukrovaru, p. Jan Králík, majitel lázní, p. Fr. Malý, strojník, p. Jos. Zeman, strojník, p. Frant. Šaltys, strojník za obec Káranij. Náhradníky jsou: p. Jos. Šajfera, dělník, p. Fr. Houska, ředitel a p. Ant. Králík, strojník. Předsedou zvolen p. L. Horák a jeho náměstkem p. Fr. Hazuka.

Dne 8. dubna usneseno ve schůzi obec. zastupitelstva zakoupiti 2 ha polí na lok zvané „Obůree“ prostřednictvím St. pozemkového úřadu od velkostatku v Brandýse 1/2.

V polovině měsíce května vypukla mezi škol. dětmi epidemie spály.

Dne 26. června schváleno ve schůzi obec. zastupitel. doplnění regulačního plánu na Stráni. za podmínek: Pozemek utiční bude proveden na náklad parcelanta a zaknihován do veřejného statku. Poplatky parcelační 50h za 1m² zaplatí parcelant.

Husova oslava vykonána m. osv. komisí z působem důstojným. Sampionový průvod ubíral se na fotbalové hřiště, kde po proslovu zapálena hranice.

Obsazení obec. tajemníka, jež bylo okres. úřadem zrušeno, bylo znovu v úřed. listech vypsáno. Došlo celkem 8. žádostí. Ve schůzi obec. zastupitelstva 24. září zvolen tajemníkem opět dosavadní starosta p. Al. Hakl a to 12 hlasy. Proto již podává resignaci na úřad starosty obce.

Výbami v r. 1925 dostala se k vládě koalice občanských stran. Ve vládě zastoupeny byly i strany německé. Pro mnohé rozpory mezi lidovci a agrárníky byla vláda nucena

podati demisi. Proto byly vypsané nové volby do sněmovny i do senátu na den 27. října. K volbě dostavilo se ze 745 voličů 700 (343 mužů a 357 žen). Platných lístků bylo 687. Žeček obdrželi:

	do sněmovny:	do senátu:
1. komunisti	14	12
2. něm. agrár.	1	1
5. polská strana	1	-
10. social. demokrat.	244	207
12. liga proti váz. kand.	14	10
13. nár. demokr.	46	40
14. lidovci	38	33
15. republikáni	109	89
16. živnostníci	30	30
17. něm. křesť. social.	4	4
8. nár. social.	189	161

Dosavadní ministr president Fr. Udržal pověřen byl úkolem sestrojiti novou vládu. To se mu také po únedělním úsilovném vyjednávání podařilo. Sněmovní většina skládá se ze tří stran socialistických a 5 občanských a čítá 212 poslanců. Ministři byli jmenováni:

Udržal, min. předseda (republ.), Dr J. Slávik, min. vnitra (republ.), D^r Viškovský, min. vojenství (republ.), Bradáč, min. zemědělství (republ.), Dr Déver, min. školství (čsl. soc. demokrat), Dr Meisner, min. spravedlnosti (čsl. soc. demokrat), Bochyň, min. zásobování (nár. social.), Dr Benes, min. zadržování (nár. social.), Dr Franke, min. pošt (nár. social.), Ing. Dostálek, min. veřej. prací (lidovci), D^r Šrámek, min. unifikací (lidovci), Dr Matoušek, min. obchodu (nár. dem.), Mlčoch, min. železnic (živnost.), Dr Crech, min. social. péče (n. soc. dem.), Dr Spivka, min. zdravot. (n. agrar.), Dr Engliš, min. financí (odborník)

28. říjen: Oslavu národ. svátku uspořádala m. osv. komise za spolupůsobení všech místních korporací a občanstva. Přívod ubíral se od cukrovaru k pomníku padlým,

kde žáci V třídy zapěli chorál: „Modlitba za vlast. U lipy Svobody promluvil p. prof. Zajícěk o významu dne a děti přednesli vhodné básně.

Dne 25. listopadu provedena volba nového starosty. Zástupci občan. stran sdružili se pro volbu náměstka starosty a zvolili p. Anž. Jandru Starostou zvolen p. Fr. Urban, správce ozdravovny v. v., který 8. prosince počal již úřadovati.

Dne 27. listopadu provedena volba do obecní rady a zvoleni: p. L. Horák, Fr. Šubr, Jos. Zeman a Fr. Svoboda.

Pěbož dne zavedena dávká ze psů a sice 10 Kč ze psa jednoho a 20 Kč ze psa druhého.

Vě schůzi obecní zastup. 6. prosince schválen rozpočet, který vykazuje:

potřebu 146.538 Kč,

ukradu 113.747 "

Schodek Kč 32.791 ukrazen obecní přírůžkou 59% k dani cizovní a 200% k daním ostatním.

Obecní zastupitelstvo vykonalo v tomto roce celkem 10. schůzí.

J v době podzimní pořádala m. osvětová komise lidovýjebouvé kursy ve škole, které byly opět bojně, zvláště ženami, navštíveny.

Nové novostavby v tomto roce:

čp. 237 Jos. Sedlmajer, čp. 238 Jan Barták, čp. 239 Matěj Smrčka, čp. 240 Antonín Jedlička, čp. 241 Josef Sedlmajer, čp. 242 Frant. Vostřák, čp. 243 Jos. Kruml, čp. 244 Marie Kouštická, čp. 245 Rosalie Bláhová, čp. 246 Josef Zimmerman, čp. 247 Cěník Vávra, čp. 248 Václ. Kolínský, čp. 249 Bedřich Vaněk, čp. 250 Josef Fiala.

1930:

Dne 4. února usneseno ve schůzi obec. zastupitelstva zavázati část rybníka podél zahrady p. Pavlovského. Dále usneseno prodati z pole č. k. 662/2 a 663/1 stavební parcely a sice p. Ant. Hermutové, A. Hadravcovi a M. Strakové za 55 Kč za 1 sáh²

Oslava 80. narozenin p. presidenta uspořádána byla ve všech obcích čes. republiky. Dvumístě našem byla oslava uspořádána pod protektorátem obec. zastupitelstva. V předvečer svátku 6. března uspořádán občanstvem lampionový průvod, který ubíral se celou obcí od Davidkii k Sokolovně, kde kap. ruských legii p. Ružtar, měl přednášku ze života našich legií na Rusi doprovázenou světelnými obrazy. Druhý den uspořádáno v Sokolovně div. představení, Děda Štráčekal jede k panu prezidentovi. V rámci oslav uspořádána v neděli 8. března dětská besídka. Sebrány výstupy „Naše pobádka“ od J. Berana, „za svobodu“ od K. Kovana a „Vzkázání do Prahy“ od Fr. Weniga. Mezi jednotlivými výstupy předneseny básně a sborové recitace. Čistý výtěžek besídky - vstupné bylo dobrovolně - odevzdán obec. zastupitelstvem ve prospěch fondu zřízení dětské útulny v Toušeni v obnosu 240 Kč.

Dne 19. března zemřel český historik a spisovatel Al. Jirásek. Tělo jeho zpopelněno a urna převezena za velikých poet do jeho rodiště Kronova.

Dne 25. března usneslo se obec. zastupitelstvo, aby se zahrady č. kač. 97., která sloužila dosud jen účelům školním, byl

zřízen obecní sad. Proti tomuto usnesení podali někteří občané protest. Okresní úřad v Brandýse 2/2 protestu vyhověl a usnesení obec. zastupitelstva zrušil.

K žádosti bernské péče o mládež v Praze a se svolením místní škol. rady v Toušeni umístěna prázdninová kolonie ve škol. budově na 6 neděl. Okres. péče v Břízkové vyslala do Toušene na 120 dětí školou ještě nepovinných s patričním personálem.

Letošního roku počato kladením druhého potrubí káranského vodovodu a to od Labe na Hradištko.

Oslava Husova konala se jako v předstíjích letech způsobem důstojným.

Spor o užívání kostela jetikož obec. zastupitelstvo podalo z rozhodnutí okres. úřadu, kterým dispoziční právo kostela náleží církvi říms. katol., odvolání k zem. správě politické, rozhodla tato opět v témže smyslu a odvolání zamítla. Obecni zastupitelstvo usneslo se v této věci jíti až nejvyššímu správnímu soudu.

Suché léto. Letošního roku bylo abnormálně suché léto. Obilí předčasně dozrálo, voda v řekách tak poklesla, že velké množství ryb zakynulo.

8. července usneslo se obec. zastupitelstvo prodati spolkové nemoc. pojišťovně strojnické v Praze díl pozemku č. k. 849/1 za cenu 75 Kč za 1 sáh²

12. září usneseno provésti kanalizaci v ulici Cukrovarské a k velkému přívozu. Tato nozová práce umožnila nezaměstnanému místnímu dělnictvu možnost výdělku

Církev československá podala žádost obec. zastupitelstvu o postoupení pozemku č. 97, který byl získán zavezením části rybníka, na postavení Husova sboru. Vě schůzi obec. zastupitelstva usneseno žádosti vyhověti a prodáti jí sábk² za 1 Kč. V téže schůzi schválen obecní rozpočet na rok 1931, který vykazuje:

potřebu	Kč 179.765 -
úhradu	" 140.880 -
Schodek	" 38.885 ubrazen

bude 59% přírůzkou k dani činžovní a 79% k daním ostatním. Rozpočet mimořádný vykazuje 55.000 Kč; jenž ubrazen bude 121% přírůzkou k daním mimo daně činžovní.

28. říjen oslaven jako jindy způsobem důstojným. Četný průvod mládeže i dospělých ubíral se k lipě Svobody, kde slavnostní řeč provedl p. ué. V. Zeman.

Sečítání lidu provedeno počátkem měsíce prosince. Sečítacími komisáři byli učitelé V. Zeman a L. Stibor. V Toušeni napočteno 1326 lidí.

Obecní zastupitelstvo vykonalo celkem 8. schůzi.

Novostavby v tomto roce provedené:

čp. 212 a čp. 71 Ing. Jos. Michálek, čp. 251 Antonín Altman, čp. 252 František Hřebíček starší, čp. 253 Marie Houštická, čp. 254 Barbora Porseková, čp. 255 Božena Baladová, čp. 256 Antonín Hadravský, čp. 257 D^r. Václ. Brabec, čp. 258 Jaroslav Kadlec, čp. 259 Bob. Hanzlíček, čp. 260 Václav Straka, čp. 261 Jos. Kruml.

1931:

Dne 11. ledna ustavilo se při zdejší škole Rodičovské sdružení, které má usnadnit poměr mezi školou a rodiči žáků. Předsedou zvolen p. Antonín Kaplan.

Dne 12. února schváleny ve sbůrzi obec. zastupitelstva účty za rok 1927, 1928 a 1929. Usneseno učiniti výpůjčku 10.000 Kč na úpravu veřejné komunikace, aby byl tak nezaměstnaným umožněn výdělek.

Dne 23. dubna konána sbůrzi obecního zastupitelstva. Vleklyj a dlouholetý spor o obecního tajemníka měl býti ukončen třetí volbou, v níž opětně zvolen p. Al. Haktl.

Čároveň v této sbůrzi ukončen také spor o škol. zahrádku. Usneseno pronajmouti m. šk. radě pozemek č. kat. 97 za roc. nájemné 40 Kč. To se stalo hlavně zásluhou p. Ulrycha, vrchního správce cukrovaru. Byla sice o veliký kus zmenšena, ale kolem dokola betonovou podezdívkou a drátěným plotem opatřena. Odrůzmutá část bývalé zahrady upravena v malé náměstí.

Na oslavu svátku matek byla uspořádána na škol. dětní besídka v Sokolovně.

Dne 5. července uspořádána let. jedn. Sokol Husovu oslavu. Na velikém voru uprostřed Sabe provedena byla zdařilá akademie, jež zakončena zapálením branice na druhém břehu řeky a vypálením obnoštroje.

Dne 27. září provedeny volby do obecního

zastupitelstva, v nichž obdrželi:

1. Čsl. sociál. demokrát.	360 hlasů,	8 mandátů
2. Republik. strana	82 "	, 2 "
3. Čsl. str. nář. sociál.	164 "	, 4 "
4. Odb. jedn. zem. zam.	18 "	, 0 "
5. Čsl. živn.-obchod. str.	58 "	, 1 "
6. Čsl. nář. demokr.	83 "	, 2 "
7. Čsl. strana lidová	39 "	, 1 "

Dne 8. listopadu vrátili zvolení členové do slibu a vykonána volba starosty, jeho náměstka a obec. rady. Pro volbu sdružili se strany socialistické a zvolili starostou p. Fr. Urbana, správce Odřavovny v. v. Občanský blok zvolil jeho náměstka p. Bedř. Daška, statkáře. Do obecní rady socialisty zvolili p. J. Šeman a Fr. Svoboda, občanskými p. ing. J. Michálek.

28. říjen byl i letos důstojným způsobem oslaven.

Dne 7. prosince pořádán byl polit. organizací socialistickou slavnostní večer k počtě 70. narozenin p. starosti Fr. Urbana.

Dne 14. prosince schválen obecní rozpočet, který vykazuje schodek 58.406 Kč. Bude ubrazen obecní přírůžkou a to: 60% k dani činžovní a 200% k daním ostatním.

Obecní zastupitelstvo vykonalo v tomto roce 8 schůzí.

Provedené novostavby v tomto roce: čp. 262 a čp. 263 Marie Houštická, čp. 264 Josef Krejčík, čp. 265 Marie Michálková.

1932:

Dne 18. března konána schůze obecního zastupitelstva definitivně prodán církvi československé část pozemku č.k. 92/1 ve výměře 150 sáhů na stavbu Husova domu po 5 Kč za sáh².

V době jarní upraveno náměstí u rybníka, které bylo zvětšeno o část školní zahrady. Všecké povozy s touto úpravou spojené venoval p. ing. Ulrick, vrb. správce cukrovaru.

Dne 1. června schválilo obecní zastupitelstvo obecní účty za rok 1930.

V květnu a červnu rádíly mezi dětmi spátničky.

Husova oslava konána obvyklým způsobem 5. července.

Okres. péči o mládež v Žižkově povoleno bylo umístění prázdnivé kolonie na dobu 5 neděl ve škole.

Dne 21. července schváleny obecní účty za rok 1931. V léze schůzi pronajaty obecní pozemky na dobu 6 let a to: p. V. Březinovi 1. část pozemku č.k. 697 za Kč 130, p. V. Špalkovi " " " " 697 " 2 1/2 q, " J. Nekasilevi pozemek č.k. 276 za Kč 80, p. Fr. Vaňkovi č.k. 1180 za Kč 100, p. Fr. Šorčíkovi č.k. 1140 a 1142 za Kč 350.

Stavba na katastru touševském pronajata p. Ant. Jandovi na 12 let za Kč 1900 ročně.

28. říjen oslaven důstojným způsobem.

Obecní rozpočet projednán a schválen ve schůzi obecního zastupitelstva 16. prosince.

Změny ve vládě. Počátkem listopadu nastala pro stísněné poměry politické a zdravotní stav minist. předsedy Udržala změny ve vládě. Jeho nástupcem stal se předseda poslanecké sněmovny Malypetr a po smrti ministra nár. obrany Dr. Viškovského (24. listopadu) převzal jeho resort ministr zemědělství Bradáč a min. zemědělství jmenován Dr. Hodža. Předsedou poslanecké sněmovny stal se agrárník Staněk.

V listopadu rozmokla se mezi dětmi epidemie záškrtu, již za obět padly tři děti.

Obecní zastupitelstvo vykonalo v tomto roce celkem 7 schůzí.

Letos přibýly tyto novostavby:

čp. 266 Václav Březina, čp. 267 Marie Pláková,
 čp. 268 František Fröblich, čp. 270 Jindřich Pecka,
 čp. 271 František Novák, čp. 272 František Sedecký,
 čp. 273 Marie Housťečká, čp. 275 Jaroslav Jirkovský,
 čp. 276 Jan Králík.

1933:

Tento rok započal velmi neblaze pro všechny státní, později i pro soukromé zaměstnance. Následkem zhoršených hospodářských poměrů a velkých daňových nedoplatek objevil se ve státním rozpočtu obrovský schodek. K utražení jeho byla vláda nucena od Nového roku snížit všem zaměstnancům platy o 10%

Dne 20. ledna ve schůzi obec. zastupitelstva usnáší se členové: 1) přispěti Kč 3.000 na stavbu mostu mezi Káraným a Tesčí přes řeku Jizeru,

změna místnosti v obecním domě. Dlouboletá nájemnice v obecním domě p. Šimůnková, obekodnice, vypovídá byt. Usneseno z jejího bytu zřídit zasedací síň a knihovnu umístěti v bývalém krámku.

V březnu (22.) vykonány volby do místní školní rady a zvoleni: p. Fr. Svoboda, Jos. Krejčík, Fr. Malý, Fr. Houska a L. Horák; náhradníky: p. Fr. Levinský, Jos. Tajfera a J. Králík. Za učitelstvo zvoleni p. V. Kosáblík, L. Stibor a V. Zeman. Za obec Káraný Stan. Petrášek. Při volbě předsednictva zvoleni: předsedou p. L. Horák, a místopředsedou p. Fr. Houska.

Půjčka práce. By vláda zmírnila broživou nezaměstnanost dělnictva, vypsalá dobrovolnou půjčku, a z jejího výtěžku prováděny budou investiční práce v celé Republice, zvláště v krajích nezaměstnanosti nejvíce obrožených. Obec upsala na tuto půjčku Kč 20.000. Na půjčku upisováno mnoho z řad občanstva, hlavně u středního a dělnického stavu.

Ve schůzi obec. zastupit. 1. června seváleny účty za rok 1932 a na stavbu silnice od Labe k vodárně odhlasován příspěvek Kč 2.500.

18. Slet Vsesokolský. Na oslavu stíjích narozenin dr. Meir. Týrše konán byl 18. Vsesokolský slet v Praze. Slavnosti konány po celý měsíc červen a vyvrcholily v hlavních dnech stětových 4., 5., 6. a 7. července. Na slavnosti bylo přijeto tisíc zabraněních hostů a sokolů. Prostná eviční konána na obrovském stadionu na Strabově

a přivábila na stadiště vždy tisíce diváků. Slavnosti zakončeny mohutným průvodem, v němž Sokolstvo vzdalo svůj hold matičce Praze

Letošní Husova oslava 5. července přes to, že většina lidí dlela na slavnostech sokolských v Praze, provedena důstojným způsobem. Lampionový průvod došel na fotbalové hřiště, kde 700 proslavu p. Fr. Rambouska z Prahy zapálena za zpěvu hranice.

O prázdninách umístěna na dobu 5 neděl dětská kolonie ze Žižkova.

Regulační plán obce zhotovil p. ing. J. Michálek. za poplatek Kč 6.000

Dne 13. září usnáší se občasní zastupitel. propůjčiti zasedací síň k vykonávání dobroslužeb církve československé a českobratrské.

Protože v měsíci říjnu začal se opět šířit mezi dětmi záškrt, dali mnozí zámožnější rodiče svoje děti očkovati proti záškrtu. Poplatek za očkování byl 20 Kč. Občasní zastupitelstvo, majíc pro tuto akci poobopení, povolilo ve schůzi 26. října k tomu účelu výpomoc pro nejbudší děti do výše 2000 Kč čemědělská pojišťovna uvolila se braditi pro děti svých pojištěnců zmíněný poplatek sama. Očkování provedli lékaři dr. Brabec a dr. Došek. Všeob očkovaných bylo pět třetibo sta.

Dne 29. listopadu schválen občasní rozpočet na rok 1934, který vykazuje schodek Kč 45.987. Ubrazen bude obce. přírůžkou: 100% k dani činžovní a 200% k daním ostatním

Občasní zastupitelstvo vykonalo v tomto roce 10. schůzi.

Byly provedeny následující novostavby:
 čp. 277 Růžena Sochová, čp. 278 František Novák,
 čp. 279 Antonín Šťastný, čp. 280 Antonín Janda,
 čp. 281 Antonín Černík, čp. 282 Marie Pláková,
 čp. 283 Ing. Vojtěch Pajbl, čp. 284 Marie Housťecká,
 čp. 285 Antonín Housťecký, čp. 286 Josef Kruml,
 čp. 287 Vlastimil Hadravský.

1934.

V tomto roce připadá několik vzácných jubilejí: B. Smetany, A. Dvořáka, 20. let od založení České družiny „Na zdar!“ a 100 let památky, kdy zapěna poprvé hymna „Kde domov můj?“

Dne 6. dubna schváleny obecní účty za rok 1933.

Jelikož jednání v minulých letech odhlasovaná byla vždy podáním rekursy zrušena, usnáší se obecni zastupitelstvo 24. dubna, by upraven byl služební poměr obecního písaře p. Al. Hakla v tom smyslu, že jeho dosavadní služební smlouva se 6. týdenní výpovědí mění se v definitivní, tak že by mohl býti propuštěn ze služeb obce jen na základě disciplinárního řízení. Bude povinen vykonávat veškeré kancelářské a účetnické práce za 600 Kč měsíčně. Dále potvrzeno definitivní místo pol. strážníku B. Jirkovskému s měs. služným 740 Kč a 800 Kč ročně na oděv.

Volba presidenta. 24. května prožvala Pra-

ba a sní celý národ slavný den. Ve Vladislavském sále konala se volba presidenta republiky. Sešli se tam poslanci a senátoři, čizi diplomaté, novináři a vysocí hodnostáři. Jediným kandidátem byl dosavadní náš prezident Dr. T. G. Masaryk. Že 418 hlasů znělo na jeho jméno 327, a jest tedy zvolen po čtvrté na dalších sedm let prezidentem naší republiky. Po té složil pan prezident slib na ústavu. Slavnostní a povznášející obřad zakončen byl hymnami. V Praze i ve všech městech a větších místech konaly se důstojné a radostné oslavy jeho zvolení. Také v Touseňi konal se toho dne večer lampionový průvod obcí, jehož se zúčastnili školní děti, spolky v krajích a tolik občanstva, že takový mohutný průvod obcí ještě nikdy neprošel. Na nově upraveném náměstí u rybníka promluvil p. prof. Janemann z Brandýsa o významu volby pro národ český.

Památky 500 letého výročí bitvy u Lipan zúčastnilo se mnoho občanů na Lipanech v měsíci červnu.

Místní osvětová komise uspořádala v předvečer památky Husovy lampionový průvod obcí na fotbalové cvičišti, kde po řeči p. Pošty, faráře církve československé z Čelákovic, zapálena hranice.

Katastrofální sucho. Letošní jaro velmi slibně začalo. Sněhy a ledy brzy roztály a hospodáři při velmi příznivém počasí byli s pracemi na polích dříve hotovi než jindy. Ale žet! Pozdní jarní dva mrazy ku konci dubna a na začátku května zničily velmi slibnou úrodu ranných naočkovaných bramborů. Po mrazech nastalo velmi teplé, ale suché počasí. Nepršelo po celý měsíc květen, červen a červenec. Teprve v druhé polovici srpna několik bouřek přeneslo trochu deště. Suchem zničená úroda obilovin, zvláště ječmene

a pšenice, které místy ani nevymetaly, byla hospodáři skorem všechna dobytčkem skrměna. I u drubých obilovin byla úroda tak malá, že se ani osivo neskládilo. Nebylo řídkým zjevem, že hospodáři pozdní brambory ručními neb basičskými stríkačkami zalévají. Sena na lukách bylo tak málo, že je hospodáři mnohde ani nesekali a vypráblé, slunečním zářem spálené louky měly uprostřed léta podzimní vzhled. Teprve malý počet srážek v září a říjnu zachránil malou úrodu brambor a řepy. Přes to nemohl být kontingent řepy v cukrovaru dosažen a kampaň byla letos brzy skončena.

Pozdní deště v srpnu způsobily velikou a nikdy nepamatovanou úrodu hub, zvláště hubič. Cena jejich v Praze a na mnohých místech klesla na 1 až 2 Kč za 1 kg.

Ža to teplé a vlhké počasí trvalo až do konce roku. Nebylo sněhu ani mrazů a celá příroda byla o vánocích tak pěkně zelená, že krásnější zeleně ani v létě nebylo. Mnozí hospodáři ještě před vánocemi sklízeli spolu zelené krmivo, zvláště různé směsky. Tak zachráněn byl stav domácího zvířectva u rolníků.

Vysoké a bujně vyrostlé ozimky budí oprávněné obavy na příští sklizeň.

I mnohé ovočné stromy po druhé rozkvetly a v zabradách i jablka po druhé dozrály.

O vánocích rozkvetly sedmikrásy, blatouchy, petrklíče i fialky.

Šak velmi nízký stav vody v Labi i v Jizeře nepřivábil tolik pražských hostů jako léta minulá. Snad hospodářská krize zabránila, že mnohé letní byty zůstaly letos neobsazeny.

Velikým suchem v létě a skorem zádním sněhem v zimě jevil se nedostatek pitné vody. Prameny ve studních vysekly a majitelé museli místy hodně bluboko probítovat.

Nezaměstnanost ve zdejší obci byla letos menší než v letech předchozích. Hlavní toho příčina byla

rekonstrukce vodárny v Káraném, kde dosavadní parní stroje byly nahražovány elektrickými motory.

Dne 9. října večer rozšířila se blestunýhle celým světem truchlivá zpráva, že v marseillském přístavu zastřelil neznámý vrah jugoslávského krále Alexandra a francouzského ministra zahraničních záležitostí Bartholoma. Účastník vyčítal své oběti právě ve chvíli, když po uvítání odjížděli autem do vládní budovy. Spáchal zločin tak rychle, že ani lidé v blízkosti auta nemohli (nemohli) mu v něm zabránit. Tak ztratila Jugoslaviie svého krále, Francie svého zahraničního ministra, Československo dva věrné přátele a celý svět dva muže, kteří snažili se o zachování míru. U nás prohlášen byl třídenní státní smutek. Z vládních budov, škol i soukromých domů zavlály smuteční prapory. Do Paříže i do Bělehradu vypravily se delegace vlády a vojska, a účastnily se jejich slavného pohřbu.

28. říjen připadl letos na neděli. Větší než kdykoliv jindy přívod skromáždil se na novém náměstí u rybníka a p. Frant Wild, úředník nemocen. pojišťovny v Brandýse ^{1/2} vzpomenu našeho svátku a jeho velkých zakladatelů.

Obecní rozpočet na rok 1935 byl schválen obecním zastupitelstvem dne 5. prosince a vykazuje sebedek K 53.159 a bude ubrazen obec. přírůžkou 100% k dani činžovní a 250% k daním estatním.

Obecní zastupitelstvo vykonalo v tomto roce celkem 5 schůzí.

Schváleny a uznány k obývání následující novostavby: čp. 288 Rud. Libala, čp. 289 Fr. Házuky, čp. 290 Marie Králíkové a čp. 291 Hlynka Bojanovského.

1911
1912
1913
1914
1915
1916
1917
1918
1919
1920
1921
1922
1923
1924
1925
1926
1927
1928
1929
1930
1931
1932
1933
1934
1935
1936
1937
1938
1939
1940
1941
1942

1935

Letošního roku přístrojení politiky mezinárodní jest
používána i v naší obci.

Řádkem to našeho soueda který se pradáva byl našim
největším nepřitelem a zlodějem našich práv i majetku, (němcem).
němci v naší Č.S.R. žijící za podpory němců v říši přimávají se stavěti
proti nám žádají více práv.

Nám zatím nezbývá než čekat co další doba sebou přinese.

Proč ten ptáček žabáček nad námi lítá co to nese za novinu
že nic nového. Nese nese noviněčku a to takovou že to naši agrar-
níci z Hitlerem pleťou.

Ono pleťou - co z toho vzejde. Nepřátelství pro celý národ nelze
připustiti ale přimáky toho jsou. Tak zvaná hradní politika obhajuje
to co jest a politické strany jsou se vespolek a to jako oblačkoviti
sitování. Ovšem púněmci socialismu nabádají ke sengknutí se všech
pracujících proti politice stávající.

Na postavě novozemě domků v hábitova púnajaty obce
poremky: Líhákovi 200,- a Raisovi 100,-.

Na vyprávění polívek pro děti nezaměstnaných poskytl 200,- Kč.
Lhudičková podpora udělena Jar. Pekárkovi 20,- Kč.

Dne 7 června vřává se prezident T.G. Masaryk svého úřadu.

Dne 7 března pořádala světová komise oslavu jmenem
prezidenta T.G. Masaryka.

Dne 18 prosince zvolen prezidentem Č.S.R. Dr. Ed. Beneš.

Povolení učivání domů: Havrůka Fr. čp. 189. Bojanovský Karel
čp. 191. Hrnčířský Jm. čp. 192. Králíková Marie čp. 190.

1936

Nemáme v úmyslu analyzovat celou situaci politickou
stati jen krátce připomenout, že celý systém evropské rovnováhy
narušovaný po válce se stále zeslabuje a prodává se měni.

Mění se však v neprospěch naší a našich přátel.

Československá republika se ve shodě se svými přáteli
dlonhá léta snaží protivit systém ten podpořit a poměhlu měnit
jej, njozově, jěto to jest jejíu zájmem při čemž zároveň hledá
stále upřímně a poctivě rovnosti púněmci svorn politiku novému
vývoji a dohodnout se se svými souedy. Velikosti jsou s nečekanou
rychlostí. Vypínáme všechny své síly aby tento vývoj dostal výraz
boji národnostních upřímně dovoznět se také s národnostmi am-
býjmi s odhodláním jiti na krajní mex nových koncesí.

Byli se ti kdož nevidí správně sta a sta našich snah a
pokusů o zachování míru a o vytvoření spolupráce mírové o

vytvoření dobrého soukromí, kdož nevidí opravdovou dobrou vůli skutečně a doopravdy se všemi kolemi nás.

Vše toto i nám občanům naší obce nemůže a nesmí býti lhostejným. Přiložme rukou k dílu práce než bude pozdě.

Dne 16 října vyprášen z měního sídla obyvatelstvo obce naší travičským signálem hoří. Hořela z domů nemáme, přičemž stodoła p. Kvalitka Jos. č. 1. a stodoła p. Kvalitka Mat. č. 3.

V knátké době 14 province rakouské po druhé travičský signál hoří. Hořel obytný domek p. Janday Fr. č. 77.

1937.

Ve schůzi obecního zastupitelstva jakási i jindy schváleno: Minimální rozpočet na úpravu a údržbu silnice od Kabečina k Lelákovicím: skromu 100.000 Kč na úpravu 2.500 Kč na nepředvídané 4.000 Kč.

Umdinská podpora přivázaná: Pokorná Anna 40 Kč měs., Nováková Antonie 15 Kč měs., Jirkovská Marie 20 Kč měs., Váňková Jan 40 Kč.

Povolení užívání domů: Fenus Fr. č. 293 Vodolan Ruda. č. 299. Janday Fr. č. 77.

Dne 8 června pořádku n. p. Janday Lad. č. 50. (uklony unika byt.)

Dne 14 září zemřel náš první prezident J. G. Masaryk. Za tímto účelem v předvečer jeho pohřbu svolána smuteční schůze obecního zastupitelstva při kteréžto aktu promluvil starosta obce pan Urban následující:

Vážené panové.

Kabývají za plné presence dnešní smuteční schůzi obecního zastupitelstva, na kterou jsem Vás povolal abychom vzdali poctou velkému světovému, čestnému J. G. Masarykovi.

Těžký smutek zabíhal celou zem a všechna upřímná srdce v našem státě i za hranicemi zaplorkala.

Zemřel J. G. Masaryk první prezident osvoboditel i zakladatel, tvůrce našich dějin první velitel čes. branné moci. Zemřel muž, který vyrostl v nejtěžších politických a kulturních bojích za posledních 50 let a který bylo našemu národu nejhůře postavit se v čelo rakouského odporu, aby se ukázal jako pravý revoluční vůdce a vrátil se k nám se zásluhami které na věky budou zářiti ve vděčných srdcích celého národa. Žitěnil se svým lidem v těžkém boji a vrátil se triumfálně do vlasti a bránil dobrou a pořádkou práci, největší práci jakou kdy syn české vlasti vykonal. Zemřel veličnost který byl vítán, zdravěn, vaučován a milován srdcem celého národa. On dovedl spojiti celý národ v boji za jednu ideu.

Právě tak jako jsme byli jednotni v prosbě k pravděpodobnosti aby nám byl zachován po dobu nemoci tak jsme všichni jednotni v bolesti nad jeho smrtí. Tam v Lánech došlo k tomu že předobří práce dokončena jest počítaním života, ale jeho dílo je živé, je živý velký myšlenkový náklad jaký dostala do začátku naše republika. Živý je jeho osobní příklad který milují ke generacím národa neboť byl velkým vůdcem v dobách kritických. Na nákladech jeho etického myšlení míře a musí vybudovati národ svůj domov, měli vytvořiti domov lidí dobrých a protivných. Jest nám příkladem statečnosti síly odhodlání a nebažlivosti. Jeho příklad musí jíti s našim člověkem od kolečky ke hrobu, shrome-li vychovávat občany hodné dědictví Masarykova. Prezident osvoboditel měl osudem vyměřený čas abychom se naučili od něho jak máme jednat, jak mysliti jak pracovat na budoucnost a na nás jest, abychom co nejvíce využili z tohoto známého příkladu.

Dnes se hluboko skláníme v tiché úctě před velkým mužem.

1938

Rok tento naděsí klidně bez všech známek události světových, které během roku nastaly, a které neblaze rozvolnily hladinu v pokoji žijících obyvatelů evropských i mimoevropských a jež i rušivě zasáhly do naší milé obce. Vlivy zahraniční a celý evropský vývoj však způsobily, že se věci ty vytrhaly z český konflikt mezinárodní v němž jsme měli shrábit vojensky své hranice. Učinili jsme to všichni s energií oddanosti a sebevědomím tak velkým, že mají sotva příkladu a že byli respektováni každým přítelem i odpůrcem.

Na těchto okolnostech sesly se čtyři velmoži, dohodaly se mezi sebou o obětech jež od nás žádají ve prospěch míru a my byli nuceni je přijmout. Litíme bolestně všem, že oběti jež od nás byly žádaný a pak vynuceny, jsou nejméně a nejsou spravedlivé.

Dne 5 října resignuje Dr. Ed. Benes na úřad prezidentský a 22 října sponití po druhé svou vlast.

Dne 12 června konány volby obecního zastupitelstva a starostm zvolen p. Hofman Jos.

Do tohoto dne vykonával úřad ten starosta p. Urban Fr.

Povoleno užívání domů : p. Lécitka Jos. čp 307. Havel Fr. čp 305. Havel Jos. čp 306.

Uvolněno na očkovaní dětí proti záškrtu 1400.-Kč.

Školská podpora poskytnuta : Hronka Jos. 40.-Kč měs.

Na výuce školní mládeže 300.-Kč.

1939

Před pěti měsíci bylo naléháno na československo aby přineslo v zájmu míru neslychanou obět na svou území. Na nás lid byl učiněn neodolatelný nátlak aby nebojoval za svou svobodu, nezávislost a území nedotknutelnost aby tím zachránil celý svět od války. Byl učiněn nápor na tento malý stát aby se obětoval za mír celého světa. A tento lid se skutečně obětoval. Dostal za to ujistění a záruky, že integrita jeho zbylého národ.ního státu bude zachována.

Tento malý stát tento malý národ přinesl jak známo tuto obět pod nátlakem mnichovského rozhodnutí jemuž se podvolil jen proto, že čtyři evropské velmoci podepsaly v Mnichově záruky že se zavazují za bezpečnost nového státu.

A přece přes všechny ty sliby a garancie mnozí lidé tak slavnostně podepsaly mnichovský pakét a přes slib německa že nebude mít dalších požadavků územních v Evropě přes fakt, že mnichovskou dohodou a jejími důsledky se dostalo přes 1.200 tisíc občanů národnosti československé do hranic cizích států německá vláda brutálně porušila svoje sliby a závazky vpadla 15. května na území československé a vřídila tak zvaný protěktorát a svou vládu, terorní tajné policie, politické a náboženské nenávisti a pronásledování a systém koncentračních táborů a potlačivši všechny svobodu tisku, projevu a svědomí a ustavivši tam takto vládu násilí a nelidskosti prohlásila cynicky že všechno to učinila ve jménu míru v Evropě.

Lid český a slovenský stal se obětí velikého mezinárodního zločinu.

Lid československý sám nemůže nyní protestovat a po událostech minulých měsíců nemůže se také bránit

zavázala práce a boj proti v padnuvším k nám lupičům.

Předseda vlády, lid a Moravy prezident Dr. Benš, Hlácha.

Dne 3. ledna byla přijata rezignace p. Jos. Hofmanna na starostenský úřad z důvodů změněných politických poměrů.

Dne 8. března při volbě starosty zvolen p. ing. V. Křiváček ředitel cukrovaru v Tovačevě.

Při schůzi rady vysloven souhlas kn. úřadu mateřské školy.

Dne 26. června převzata záruka za sbor dobrovol. hasičů na zapůjčení 18.000 Kč od „Kampeličky“ na zakoupení potřeb a na dopravní výz. volněno 7.000 Kč kterýchž zakoupení za 6.400 Kč.

Užívání domů povoleno: Malý ml. čp. 311 Hladík Jar. čp. 297 Horský Jo. čp. 308. Janda Bedř. čp. 314.

Úč. popiseč. 153 přiděleno p. Janovovi Lad.

1940.

Jako první události v naší obci byl 18 března odhod ledu na řekách které jako také zima řádných velkých škod majetkových nezanechali.

Nastala nám doba bídy a útlumu pod německou hrůzovládou. Léči usazení v tak zvaných „Gnatchek“ německé domovní sociální opustiti a usyliti se před terorem bandy švánců Klenčínem do vnitřku. Všechny podniky museli vrátit pod správu německou. Každé provinění trestáno kriminálně a koncentračním táborem.

Řídi vyloučení a odvádění do koncentračních táborů a plynových komor. Jsme svědky toho že „Fenrich“ němec čeká přije, když hod se na ledu hřeje.

z domu čp. 33 léčebného to domu krovopříjemného věřena jest pobočka nemocnice v českém Boudě.

Probleu vřívání domu: M. H. D. Václavík far čp. 310.

Praporek učilna: Bureš Václ 40.- Kč měs.

Plínka pro německý úr. křiv 200.- Kč.

1941.

Tento rok probíhá v událostech pro nás však stále horších. Komu máim však žalovati, že mezi námi vyskytují se občani kteří na forch stáhlé pýše, pomíchaně puku líce. Však proti tomuto máme věnu vlastence těch politické vůdce kteří burcují věnu jim k odporu všeho německého.

Bída tomu toho gupapo vypátrá.

Doba kterou prožíváme směřuje jen k ubrání života. Potravinové listky nedostávají a bez těchto není možno se koupiti, podařili se nás sehnati jest však draké povinnosti těch kteří s bídy lidu bohatnou.

Doufáme, že dočkáme se dne uctování.

jak se do lesa volá tak se z lesa vyzvá.

Probleu vřívání domu: Urvostová Marie čp. 320. Václav Bnd čp. 319. novotný Fr. čp. 317.

1942.

Rok jest bohatý na rákovy a nářeky.

Tělovicná jasnota, lokol rozpuštěna a přejmutí majetku jiným zakázáno.

Zákaz valných hromad a voleb činnovníků spolkových.

Všechny majetky sborn obrov. havičí nářeky předati obci.

30 června za tím účelem sehnati se členové sborn a členové obecního zastupitelstva k předání majetku sborn v ceně 15.000 Kč a dluh znejší částkou 2.000 Kč.

1943.

Naše smlouva se sovětským svazem byla koncem roku 1943 událostí politickou a v rámci druhé světové války v jistém měru událostí sensační. Světský svaz už sice měl za sebou skoro celý rok ochromujících vítězství válečných ale běžný náhor na sovětský svaz mezi státy spojeneckými byl stále zděšenlivý. U mnoha jeho odporců velká a očekávaná vítězství nad německem dokonce obnovila a zesílila dřívější strach který byl německou propagandou neobyčejně a impěně využíván. Naše smlouva první toho druhu na války prolomila aspoň částečně tuto xed' mezi sovětským svazem a západním světem který se díval na náš postřp jako na jakýsi experiment a na jakýsi přklad a pokus který ukáže co nový světový svaz má v úmyslu se svými menšími sousedy po válce učiniti. Nastala o to na počátku dost prudká polemika. Konservativní kruhy v Anglii v Americe částečně i jinde katolíci v celém světě. Poláci ovšem Němci a Maďarů se na nás vrhli. Prošli jsme trochem obtížnou fází naší politiky a bylo třeba na všech stranách vykládat reagovat vysvětlovat a i protřitovat. Nebylo to snadné ale na konce jsme to u všech lidí dobré vůle přetřovali, zejména když se brzo ukázalo, že opavná politika polská vedla nejdrůve k velkým komplikacím mezi spojenci samými a brzy po té k velkým neúspěchům polským. V důsledku toho pak došlo na konce k likvidaci elee západní emigrace polské. Problém byl vlastně jeden a týž, Sovětská revoluce byla velkým zlomem v liberální společnosti která v hlavních mysech byt i ve formách daleko dokonalejší nežli ve starém Rusku v ostatním světě stále trvala, a předsudky proti novému revolučnímu režimu v sovětském svazu a některé s hlediska myse západního pochopitelné námětky proti systému v sovětském svazu ani druhou válkou odstraněny nebyly. To vedlo západní svět roku 1937-38 a plamenem strach ze socialistické revoluce po nové válce se někde dokonce sesilovalo právě událostmi válečnými a pak i světovými vítězstvími. A německá propaganda dovedla toto dobře využívat i když na konce a svým krajně neinteligentním postřpem v těchto věcech u všech rozumných lidí dokonale zsměšnila. Křtěovala ovšem otázka západní: jak se projeví poměr mezi západem a Východem až se válka skončí? A jaký to bude mít vliv na nás? Pro nás přirozeně bude stále pohroživější co se věci té bude s německem, neboť my nejme mezi západem a Východem nejbrů především stále křtěované sousedy sovětského svazu a německa.

My nejme v této své politice více sovětském svazu přitřto než byla vrata na vřovnu širokou veřejnost spojeneckou skoro až na celý rok po podepsání anglo-světského paktu byli dorud stále

jedinnými průkopníky soustavné a definitivní spolupráce mezi Západem a Východem Evropy a museli jsme nést všechny nepříjemné důsledky tohoto faktu. Nebylo to vždy snadné. Většina našich lidí komunistická síle není ale, (že) plně chápe a schvaluje naši smlouvu. Vždy jsme vědomě šli za tendencí všeobecnou a vřelidskou. Pokusy o násilnou revoluci mohou znamenat jen nejhorší pokus o skutečnou rakci.

1944

Jako léta minulá pod botou zločinnů německých prožíváme tuto dobu v naději, že vše se obrátí v prospěch náš.

Uctíváme velmi svým předkům kteří bez úcty měřili své krev a násilí přišli - šťově naši - do této naší milé drahé domoviny. Líbali tu matou pánou která měla být holčkou jejich potomstva a dějstve slavných činů národa českého.

Kdy který národ podobným způsobem v nová sídla uvázoval.

Nechtě sblubí se krevčinným dobytčím svou slávu a vítězstvím, zalobčinným na otroctví podmaněných, my vždy sblubiti se budeme rovnou a rovnou myslí předků kteří první vstoupili v tento náš ráj, který dědictvím dvěma tisíci let starým, tak pevně nám k srdci přirostl.

1945.

začátek roku jest bohatý na gestapo které ratýká do kriminálu a koncentrací protila jim nepohodlivé. Uštějí tímto zachránit se protovali a mstiti se tak jimi nenávidenými Čechy.

Mamná však jejich maha.

Pátého května přichází dlouho námi všemi očekávané.

Rok na pokem niji, ale přichází pokem 1945 bude nám nívie máj vídy už nejen měsíce v něm se po prvé ve světě slaví svátek práce ale také měsíce kdy jsme po dlouhých šesti letech útrap spít zase svobodně vydechli.

Generace, která prošla v našich zemí konce dubna a počátek května r. 1945. bude svým vumkím vypravovat vídy znovu jaké to tehdy bylo. Jak bylo vraduší jiu před tím nábito vrušování, jak jsme čekali kdy se koničně objeví první známka "že je to to".

Bylo nutno často ratívat písti a potlačovat vřtek, který hrotil už už vybuchnouti. Jue náduvn aboklost v poslední chvíli, ještě počkat a strážlivě posmatovat situaci. Jaksi mimovolně jsme čekali že přijde první xpína a rochlau.

Byli lidé kteří probodili v posledních měsících na úhor svého xaraví polovinu noci u pújírvači. A jejich očekávané bylo správné.

Poselství Praze přišlo a rochlau a slyšela je celá země celá republika. Praha volala o pomos: "Volaíme všichni české vlastence". Hlas, který se vyzval a rochlauového púistvoje byl vrušovaný ale hradý a pevný.

Snad nikdy před tím se nám neredála jak je taková obýčijná mala dlarěbní kostka důležitá. Berumy slerikovitě jsme po těch kostkách šlapali a najednou to byl vítaný stavební materiál. Najednou a těch kostek vznikali barikády. V noci a 5 na 6 květen po výjavě české národní rady vyrostlo helvit-skyjov vsilím mívie, xen a děti v ulicích Prahy na 1500 barikád.

Azshle jsme si vytkli na xvuk střílných zbrani ba xvykli jsme si i na smrt. Nastal prudký a nemilosrdný boj. 11.000 českých vlastence padlo jen v Praze hradim smrti ve čtyřdenní bitvě za svobodu. Bylo mezi nimi nápadně mnoho mladých docela mladých lidí kteří ještě měli život před sebou.

Přišli chvíle kdy jsme myslili že se Praha nendaví.

Rochlau volal: "V Praze je povstání." "V městě se bojuje na barikádách.

Máme málo streliva." Němci májí město a vradí Čechy."

"Pospěšte si bratři." Očekáváme vaše tanky a letadla." "Volaíme pudou armádu."

Byl to boj o časem. Hn Praze na pomos spěchaly všimí česí vojska vojenecká a rudá armáda k zachráně nás všech.

naše obec nebyla též měřena.

Německá prozátka ubytovaná v lázeňských místnostech kůleň pro štěstí naše po dohodě s velitelstvím utvořivších se s občanů Toměnských v klidu odešla.

Partizáni též občani raději obce kterou vyvíjeli svou činnost v lesích Staroboleslavských se vrací do svých domovů a žádá se kde je potřeba jejich pomoci.

Obec naše měla také tu cest nabývat se s „narodními hosty“ s němiž to kteří museli opustit zakrvavené válkou území o které se obec musela měřaně postarati.

Jediný den nebyl bez nějaké příhody neb zajímavosti, až do příchodu nové armády.

Občané raději kteří novědělci a hrdinosti pomoci němi byli zavázáni do Brandýska k kde hromadně ubytování v ubikacích zanechaných němi kde očekávali další jejich osud.

Stavby barikady na silnicích před obcí zamerovány tím příjezdy obce němi kteří zbaběle prošli až by věděli kam.

„Narodní hosté“ nás tyto dny více navštěvovaly hledajíce „Projektovat lék a drogovy.“

Komaly se hlídky se obraní složení a řád občanstva pod vedením vojenského velitelství provzatímho to vedení obce.

V tomto pruhu kdy každý očekával jaké budou dny přísti devátý den po Pražském povstání prolehla se zpráva, že příjezdí nová armáda. Očekávání občanů obce naší varstho kde kdo sháněl sice je při přivítání neti. A již objevují se od Brandýska první tankisté a vjíždí do obce naší. To co se dělo tuto dobu němi novina naprati a slovy vyjádřiti toho musel byti přítomen. Té radosti oboustranné jak občanstva tak i vojáků tankistů samých. Lze si jen přát aby toto bratrství obou narodů bylo trvalé.

Po událostech těchto dny květnových nastává uhlednění a občani obce naší rozcházejí se do míst svého povolání.

Ustavuje se místní národní výbor který nastupuje za důvěrní občani zastupitelstvo a jehož stídem zvolen předseda s. Křivinger Frant.

Dne 14 března vyviněti občani obce naší havičským signálem hosti. Dvěta stodola p. ing. Drška Jeda.

Dne 16 května vrací se Dr. Ka. Beneš do vlasti již s novou vládou aby se znovu njal prezidentského úřadu.

1946.

Změny v rozložení třídních sil po druhé světové válce v naší zemi jsou vyjádřeny v 4. xv. Košickém programu který byl přijat v roce 1945 první vládou Národní fronty Čechů a Slováků, vytvořené na našem území po osvobození. Košický program zahrnuje celou řadu opatření již znamenaly provedení zásadních politických a ekonomických změn v naší republice.

Naš pracovní lid začal provádět v život tento demokratický program.

Dělnická třída vytvořila a upevnila soustavu národních výrobních prostředků, provedla znárodnění těžkého průmyslu, bank a demokratickou pozemkovou reformu.

V měsíci květnu konány parlamentní volby a sestavena vláda Národní fronty.

Upravena ulice za školou a u kostela.

Vydáná ulice do "Dvora" a položena kanalizace od domu z. Uvolana Pna. ulici k kabi.

Konána pobřežní nemocnice Českého Brodu v č. 33. následkem záření nemocnice v Brandýse 72.

Dům č. 33 zakoupil uhovovar Trávnícký i s přílehlým domem č. 34 a upravil jej na dům obytný pro své zaměstnance.

Praktický úkol pro vítězství lidové demokratického režimu u nás měl S.S.S.R.

Světovou revoluci je možno nazvat revolucí vítěznou. Světský režim je pevný a i když se stále jako karcový režim bude vyvíjet, je to režim, který definitivně proti starému Rusku svůj boj vyhrál a stabilisuje se. Vyhrál vnitřně, neboť nepadl ani v nejtvrdší válce, jakou kdy proti nějaký zemi jiný stát podnikl. Vyhrál mezinárodně neboť si svými činy velikými a úspěchy své nové definitivní mezinárodní postavení vynutil. Stal se navázaným a vojensky možným spojencem nejvítězších říší světa překonav pokusy o svou izolaci a připravit se hrát po válce svou velikou světovou roli společně se svými spojenci a ostatními státy.

Je si vědom svého vítězství válečného je nám hrdý a je hrdý na roli, kterou v boji o svobodu Evropy a světa a pro zachránění demokracie proti nacismu až do smrti odhrál a ještě bohdá schvazje. Divá se sám na sebe jako na prvního a velmocemi ostatního světa, reklamuje uznání této rovnosti od ostatních a chce si pro budoucnost tuto rovnost, rovnocennost a spolupráci s ostatními již podržet. V organizaci svého válečného úsilí vyrovnal se těm nejschopnějším a v některých věcech je předčil. Rudá armáda první porazila německý povstání válečný stroj, umožla všechny obtíže povstáního válečného komunikačního problému v Světském svazu, vždy až do smrti skoro nevládnutého překonal všechny nebezpečné nesnáze se zřetěžením všeho druhu

a je po této stránce již mimo každé nebezpečí.

Sovětský válečný přímýsl pracoval a pracuje tímto bezvadně a splným úspěchem. Některé armády v Sovětskému svazu které udělaly v poslední době ostatní svět, byly přirozenými důsledky jednak války jednak dovršeného vývoje, jednak změny celého jeho postavení ve světě.

Prospěšnému komunistické internacionaly, jeho nový postoj k pravoslavné církvi, a k náboženství vůbec jeho hluboký neuvěřitelný nový život kulturní, umělecký a literární v Moskvě a v jiných centrech Sovětského svazu i za války, přes to vše je stále naměřováno jako hluboký světský patriotismus a nový nacionalistický cit, jeho přímýslý pohled na t. zv. slovanskou politiku, t. j. nedoumí, že německý imperialismus zaměřený především proti národům slovanským, je nutno právě nyní navždy rozbit a slovanské národy osvobodit a ochránit v budoucnosti před novým německým imperialistickým expansionismem. To vše nebyla jen hra nebo jen taktika, nebo koncem jen oportunistické využívání těchto všech činitelů, jež by snad bylo zase možno odhodit stranou. Byla to nová vnitřní i mezinárodní situace státu který vyjel z izolace, protbojoval se k novému a novému postavení ve světě, jež mu náleželo a který si byl sice své nové síly a moci, ale také své nové mezinárodní odpovědnosti na Evropě a svět a jejich vůči. Byl to přirozený a logický vývoj velkého světového státu jehož postavení právě koncem vítězstvím jeho důvě tak prokřesťované revoluce se ve světě plně změnilo a který měl pojednou nové úkoly, nové povinnosti a nové cíle, ne už jen revoluční a jen sovětské. Začal prvotně učit nových cest, nových metod a nových prostředků.

Jedni v tom už viděli návrat k tomu, co nyní dělají dnes ti druhí. Jiní tvrdili, že změnilo si kolo proti Sovětskému svazu. Důvě stáli. Nový postoj Sovětského svazu k těm či oněm stáncům je třeba zcela přirozený. Jest to postoj přirozený a vývoj vítěznější revoluce, jelovce prvotně svou zakonitostí vnitřní, vývoj sociologický zcela vysvětlitelný.

Milováno bylo z některých stran o zblížení Evropy se Sovětským svazem a o postupné vyrovnaním s ním. Kdyby se to bylo v čas navrátilo, jen pochopilo, nebylo by druhé světové války. Ostatně také Sovětský svaz sám se od doby svých prvních charakterů podstatně změnil a bude mluvit i dále jisti se měnit. Neboť i pro Sovětský svaz hlavní stávkou jest: jakou cestou jíti dále aby se na této nové světové parci i navzále a trvale udržel. Je přirozeno, že řada od jiných v kritice svého nepřítelů a jeho metod porozumění a tolerance. Ale stejně je přirozeno, že ve své kritice nepřítelů jiných a jejich metod musí projevit totéž porozumění a tutéž tolerance. Plus a definitivní ustanou a respekt kárady, aby kvádý svobodný stát šel si cestou, která mu nejlépe vyhovuje, je nutnou podmínkou každé mírové spolupráce světa. Jinak celý vývoj povede opět k válce a to k válce strašnější nežli byla válka dřívější.

Chceme ji nebo ne?

Trvitský svaz a sovětský lid byli velcí nejen tím, co hystoricky vyjannamého dovedli pro sebe i pro všechny ostatní v této své veliké národní, vlastenecké válce a vůbec ve své národní revoluci vykonat, nýbrž především také tím, co v té strašné válce vytropili.

není snad národa, který by dovedl své utopení tak nést jako Sovětský svaz.

Jeho oběti byly bez spon mezi všemi válčícími státy na lidech i na ostatních nevítrů.

Sladci hrainové obrany Stalingradu sdělovali neměřitelné podobnosti o obraně svého města o utopení všech obyvatel bez rozdílu, o nezlyhaných zvěstích kterých se na ženách a dětech dopouštěli německí vojáci než bylo možno je navždy svaziti do jejich zasloužených hrobů. O konfaliu posílání a volání o pomoc set a tisíců dětí, starců v hrochách nlicích za pekelného bombardování německými letadly až do chvíle kdy Rudá armáda vše to zlonila vše to zničila a právě v tomto města navždy rozdrtila všechny ty bídné a šlezné sny německého nacismu a berchtesgadenského kaprála.

Všude, za neměřitelná a nezlyhaná zvěstiva, many nezlychého civilního obyvatelstva, starci, ženy a děti. Skoro v každém výroboreném městě šlezné, zlytčivé a bez vojenské potřeby porbijené kulturní památky a stavby, zničené kostely a kláštery, knihovny, university, nemocnice, prostě památné domy bez ohledu, bez potřeby, bez nutnosti. To vše skoro ani nedovolovalo věřit, že německá armáda se vůbec ještě skládala z lidí.

To všechno nebylo bez zapomenout a s tím vším se musilo s uctovat. Také toto utopení přivedlo Sovětský svaz k pozdější a dnešní tak realistické koncepci poválečné politiky, k rozhodnutí se vším tím skromovat, dohodnouti se upřímně s každým, kdo se opravdu dohodnout chtěl a chce budovat společně s námi všemi novou spravedlivější Evropu, nový svět a nový mír.

Povolání nřivání domn : Schwägerl Jan ip. 324.

1947.

13. května nasazena pamětní deska do pomníků padlých za německé persekuce v letech 1939 - 1945 padlým.

V čas bestialit mitrůžek vytků v čas kdy jsi viděl denici jnu vstoupil - lis po zěbrtém spřevencu s šiberiici, v čas Praty Terne před zámikem když opuntina žvala vlykem pramaných lovic,

bezbranných mas, v čas Prahy téměř před zánikem pojednou hradba
 padla u nás a smadbu pila česká pinda to púšlas by armádo Ruda.
 Inakou národného výboru výkenu místní rozhlás.
 Povolení návraii domu: Kolenský Fr. šp. 327.

1948.

Počátku roku jsme svědky obrození "Národní fronty"
 a to 25 února slavných únorových událostí kdy náš pracující
 lid za vedení dělnické třídy v čele s Komunistickou stranou
 Československa odrazil pokusy vnitřní a zahraniční reakce vrátit
 směr vývoje v naší zemi a znovu nastolit vykořisťovatelský kapita-
 listický systém. Rostoucí aktivní jednotu pracujících měst i venkova
 zpevnováním našeho lidově demokratického řádu a především naše
 úspěchy na poli socialistického hospodářství provázely reakce, sou-
 středěnou v praviceových vedeních ostatních stran k otevřenímu puči
 pokusu o zvrátit jeho cíle měla být obrození starého kapitalistické-
 mu řádu a včlenění Československa do jeho táboru a lid náš měl
 být zbaven svých vyvolených práv a svoboda.

Únor 1948 ztmelil nerozbitný svazek dělničtí robotníci a
 pracující inteligence a posílil jednotu všech protivyjeh lečn a
 Slováků. Postavil před všechny náš lid jasné vyhlídky budování
 nového života a odhalil podstatu a pravou tvář nepřátel našeho
 lidu. Ukázal všem čestným a protivným lidem, že jejich místo je
 po bokn dělnické třídy.

Naše cesta za úspěchy naší výstavby i rozvoje celého našeho
 života není však ani snadná ani jednoduchá, jest k ní třeba
 neustálé obezřetnosti proti inklačním zahraničním i zlytkm vnitřních
 nepřátel, jest k ní třeba bojové odhodlanosti všeho našeho pracují-
 úho lidu při překonávání překážek a obtíží. Ale náš lid vedený
 hlubokou láskou ke své zemi, silou předvědění, že jeho věc je
 spravedlivá a správná, dovede se vši odhodlaností jít za vyčleněným
 cílem.

Pod slojmem manifestacní vůle národa vytvořila se obrozená
 Národní fronta lečn a Slováků. Byla instavena nová vláda
 Národní fronty bez přístřív a reakcionářů.

Pok stala se nová vláda obrozené Národní fronty legální
 vládou, vzniklou z vůle lidu potvrzenou prezidentem Dr. Ed. Benešem.

a ustanovení parlamentem, voleným svobodnými volbami.

Ustanoveno tak s rozhodným dnem 15 března 1939 kdy pruská vláda zrušila naši krásnou zem kdy šlo o samu existenci našich národů, které Hitler chtěl zcela vyhladit.

V měsíci červnu vzdává se prezident Dr. Ed. Beneš svého úřadu.

V měsíci červenci přijímá se prezidentského úřadu K. Gottwald.

Dne 3 srpna zemřel náš státní prezident Dr. Ed. Beneš.

Povolení vládnoucí domů: Škrbený Jos. ep. 328.

1949.

Nastolení lidově demokratického zřízení v naší republice bylo výsledkem úporného boje dělnické třídy a pracujícího lidu o státní moc, o zabezpečení skutečné vlády lidu.

Jedním ze základních pilířů lidově demokratického zřízení se staly národní výbory, jež organizovaly boj proti okupantům a po osvobození se staly nosními orgány státní moci. Znárodněním klíčových odvětví národního hospodářství byly utvořeny ekonomické základy lidově demokratického státu jako státu nového typu v němž si lid sám zákony dává svými zástupci je uskutečňuje a jejich uskutečnění kontroluje.

Boj za nastolení lidově demokratického zřízení a důsledné vybudování lidově demokratického státu podle zásad přijatých v Košickém vládním programu vytvořil nejprůvinnější podmínky pro vítězství pracujících v únoru 1948 a pro definitivní upevnění moci dělnické třídy jako vládnoucí třídy ve svazku s malými a středními rolníky a pracující inteligencí.

za vstoupivšího předsedy M.N.V. s. Šlesingera Františka zvolen 8 srpna předsedou M.N.V. s. Kaplan Ant.

1950.

Spolu se znárodněním průmyslu a banky jezt u nás provedena demokratická pozemková reforma.

Kapitalistické zemědělství bylo v předannishovské republice charakterisováno hlubokými třídními rozdíly.

Následkem tohoto měni se i celkový život naší obce Trávenské.

Pět statků: Janda Lad. ep. 153, Svoboda Jos. ep. 12, ing Dvořek Bedř. ep. 14, Lmječkal Kar. ep. 38, Chvátilina Alois ep. 97, vcelkem v státní statek, Č.S.S.R.

Dohoda o založení jednotného zemědělského družstva J.Z.D. v naší obci nebyla avizována existující dále soukromou hospodářskou zemědělcí: Choděna Jos. ep. 40, Dvořek Jan ep. 56, Kvalita Jos. ep. 2, Březek Jos. ep. 27, Špalek Alois ep. 67, Kaliba Kar. ep. 31, Svoboda Fr ep. Galamáněk Bedř. ep. 303.

Šváb Fr. Pamboruck Bedř a Bares ~~Fr.~~ předali polnosti státnímu statku a existují v jeho službách.

Kromě těchto uvedených zemědělcí jsou držitelé pozemků o malé výměře užívající ve své povolání: Svobojín Ant. Krouba Jos. Trávník Kar. Janda Fr. Malá Jma.

Hospodářství při ukrojení n.p. Tráven existují až na více přiděli norměncu.

Vě vile ep. 73. zřízena mateřská škola.

Misto před hřbitovem bylo upraveno a osázeno keři.

Ovocnářská školka založená r. 1946. Hřbitovkem byla 1 prosince 1950 přivtělena k státnímu statku.

V místnostech křiševého hostince, u Choděna zřízena jídelna.

1951.

Vydáním zákona 62/1950 S.B. "O ochraně před požáry a jinými požehranými P.O. který má mobilizační podchyecující širokých vrstev přijít požární bezpečnost.

Zmíněný zákon pověřuje národní výbory jako orgány státní moci, povinností pečovat o požární bezpečnostní ochranu v obcích.

Pyto lidem nyní řídit preventivní i represivní činnost k účelnému požární ochranu všechny věci prostředky.

na místě nové řehny vysazeny různé sad. a na
 Nebvířské silnici vysazeny stromy za vadné a ušlé stromy
 nové.

Činnosti: Jirkovský far. čalounictví Čermák Fr. Holie. Laxáková Julie
 hostince Dvůřek Kar hostince Koch Fr. přívos Hvozdíková Slavka manžel
 Králík Mt. zámečnické vřaty do správy "Komunálu".

Obchodníci: Drábek Václ. Učaloupek Drogerie prodávna Bata
 Komunál Hladíček pekár Votrná mlékárna Baláca Fr. činnosti
 vřaty pod správou "Jednoty".

1952.

Každým rokem neustáleji vyvíjí se dějiny lidstva
 Velká říjnová socialistická revoluce. Doba jedné generace nplym-
 la ode dne kdy dělnická třída Ruska pod vedením bolševické
 strany vybojovala vítězně první socialistickou revoluci na
 světě. A přece tak krátká doba ve světové historii ukázala lidstvu
 takovou perspektivu vývoje šťastného života která předčila všech-
 ny představy. Ukázala jak lid, je-li svobodným tvůrcem
 dějin, dovede rozvinout a sjednotit nemenné tvůrčí síly k veli-
 kému budovatelskému dílu které zajistí nebyvalý nepřetržitý
 růst jeho hmotné a kulturní úrovně. Ukázala organizováním
 sovětského státu jako bratřského svazku národů, jaká jednotu
 a síla přijít z této důvěry národů.

Že myšlenky a díla Velké říjnové revoluce vyrostl veliký
 tábor lidí. Že její veliké myšlenky o sebevědomí národů vzešla i
 naše svoboda r. 1918. V síle jejích myšlenek i jejím dílu věříme
 za vše, co pokrokového bylo u nás vykonáno v první republice, že
 revoluční předvoj dělnické třídy shromáždil ve svých řadách odho-
 dlané vlastence kteří neustále bojovali za svobodu dělnické
 třídy od jha starého řádu, a otevřeli cestu k jeho pravé svobodě,
 rozvoji a štěstí.

V osvobozené vlasti mohl tak náš lid navázat na své slavné pokrokové tradice a vykročit na cestu budování socialismu ve kterém se stala dějinná misie našeho lidu s řád spravedlivý.

1 října byl založen v naší obci "Československý lečnický ústav".
řivnosti: Fröhlich Fr. truhlář stávek a podnikceu "Kommunaleu".
Kvanta Bedř. holič květinu pa. potraviny Vallian Jar. hostinec Baris Jan hostinec
Hlavick Alois krejčí Dolejš Jan krejčí řivnosti naší:

1953.

Počátku roku 5 března 1953 došla zpráva ze Sovětského svazu, že zemřel Josef Vissarionovič Stalin genirálui vůdce proo-
lučního proletariátu Komunistické strany Sovětského svazu a první-
ho socialistického státu na světě předseda S.S.S.R. světa.

J. V. Stalin byl vynikajícím myslitelem provedl věci marxsi-
smu v období imperialismu a proletářských revoluci. Velmi
hluboce probdával zvláštnosti nového studia ve vývoji kapitalismu
a měl důležitý vliv na kapitalisty za nových podmínek. Jeho
přímou k vidě a společenosti o vedení řízeního boje proletariátu je
nesmýnný.

V den pohřbu 9 května uspořádána byla zpráva za zemřelého
J. V. Stalina v letákovcích za účastí občanstva místního i z okolí.

Krátko po smrti velkého Stalina 14 března 1953 v 11 hod. ráno
zemřel po krátké těžké nemoci prezident československé republiky
předseda Komunistické strany československa soudruh Klement Gottwald.

Odešel milovaný vůdce našeho prarijnického lidu, náš nejlepší
a nejvěrnější řák česka a Stalina, pravý otec naší svobodné lidové
demokratické vlasti.

Klement Gottwald vyšel z lidu a celý svůj život a všechny
své síly zasvětil boji za jeho osvobození s kapitalistického útlaku
a pro vybudování nového společenského řádu.

Přemě řtvoř stovletí stál Klement Gottwald v čele komunistické
strany, avangardy dělnické třídy, kterou vykoval ve stranu leninso-
stalinského typu a již historie učila slavný a veliký úkol vést
prarijnický lid ke šťastné socialistické budoucnosti.

Státnická moudrost, prozíravost a vidací velikost osobnosti Klementa Gottvalda se zvlášt' vynikající měrou uplatnila v době kdy naše republika byla ohrožena agresivním hitlerovským Německem.

Po Mnichovnu odšel Klement Gottvald do Sovětského svazu. Vešla ho tam pevná víra, že jen s pomocí přijde osvobodit naši vlasti.

Na svého pobytu v Sovětském svazu nepřestával ani na okamžik rozvíjet branné úsilí doma i na půdě Sovětského svazu, kde pečoval o formulování československých jednotek a o jejich uplatnění po boku slavné Sovětské armády.

Velikost vidací osobnosti Klementa Gottvalda se stejně plně projevila i v dalším období našeho národního života. Je jménem Klementa Gottvalda zůstane navždy spjat s naším vládním programem který zabezpečil vytvoření naší lidové demokratické republiky zavedením klíčového principu bank a pojišťovny, dvoutiletý hospodářský plán obnovy našeho hospodářství, rozhodující vítězství pracujícího lidu v únoru 1948 nad zbytky reakce a především náš první pětiletý plán socialistické industrializace, kterým jsme položili bezpečnou a neotřesitelnou základnu samostatnosti a nezávislosti naší republiky, hospodářské moci a obranné schopnosti našeho státu.

Věrným přátelstvím a spojenectvím se Sovětským svazem zabezpečil Klement Gottvald naši republiku proti všem nepřítelům a zajistil nám možnost mírového budování.

Věčně bude žít v československém lidu jméno Klementa Gottvalda.

Krupičkou československá brigáda, pod praporem Lenina a Stalina Gottvaldovskou cestou.

21 března byl zvolen Antonín Zápotocký prezidentem československé republiky.

V měsíci dubnu resignoval předseda M. N. V. s kaplan Ant. na předsednický úřad a zvolen předsedou M. N. V. s. Bureš Václav.

Věrná domní povolení: Altman Ant. čp. 322, Talamánek čp. 303.

Peněžní reforma z roku 1945 nelikvidovala důsledky fašistické okupace a druhé světové války v oblasti peněžního oběhu, neměla množství peněz na míru nutnou pro národní hospodářství a to tím méně, že hned v nejbližších letech byly z bankovních vkladů vyloučeny desítky miliard korun. Kromě toho zinstaloval peněžní oběh po roce 1945 znejistěn tím, že obilná několika druhů peněz a to namnoze tištěných jeřt v kapitalistické říši.

Proto nyní, kdy před československým státem vyvstal úkol
zrušit listky na potraviny a průmyslové zboží, zlepšit zásobování pracu-
jících zrušit směnné zboží mezi městem a vesnicí a důsledně zakotvit
základu administrativní podle práce, rozhodla vláda republiky československé
aby byla provedena současně peněžní reforma vydáním nových peněz
a starému starých.

Provedení peněžní reformy se dříve neobešlo bez určitých dočas-
ných ztrát, vyplývajících z podmínek výměny peněz, které musí přenést
těžbu všechny vrstvy pracujícího obyvatelstva.

Výměna peněz které oběhaly v hotovosti prováděna takto:
všem občanům, kteří nepoužívají náhradního práva výměny po
300 Kč ve starých penězích na robu v poměru 5 Kč starých peněz
na 1 Kč nových peněz t. j. s desetinasobným krácením.

Všim ostatním občanům výměně hotovosti v poměru 5 Kč
starých peněz na 1 Kč nových peněz t. j. desetinasobným krácením.

Hotovosti v podnikárnách, hospodářských, zápočetných a osta-
ních organizací a zařízení výměně v poměru 50 Kč starých
peněz na 1 Kč nových peněz.

Peněžní vklady u státní banky československé a u státních
spřítelem přeprávaných na výhodnějších podmínkách než hotovosti a
to podle velikosti vkladu. Vklady do 5000 Kč přeprávaných v poměru
5 Kč starých peněz na 1 Kč nových peněz. t. j. bez krácení.

Mzdy a platy dělníků a úředníků, pensie, stipendia, příjmy
rolníků za dodávky státu a jiné pracovní příjmy všech vrstev
obyvatelstva proplaceny v poměru 5 Kč starých peněz na 1 Kč nových.

Zrušují se záručky ze vkladů a z fuzerních cenových
papírů vázaných při minové reformě v 1945 jako pozůstatky
války i skupace a hospodářství kapitalistů.

Současně se ruší státní příjmy vydané po r. 1945, které byly
místěny u peněžních institucí a u kapitalistických elementů.

Dnem 1 června 1953 udány do oběhu nové peníze vrom 1953 a to:
bankovky státní banky československé po 100, 50, 25, 10 korunách českoslov.
státní po 5 a 3 korunách čs. a 1 korně čs. kovové mince hodnot po
25, 10, 5 a 3 haléřích a 1 haléři.

Provedení peněžní reformy a zrušení listkového systému
zásobování zavedeního Hitlerem je obratem v hospodářském a
politickém rozvoji našeho státu.

1954.

Volby do národních výborů upravil zákon o volbách do národních výborů který spolu s občanským zákonem o národních výborech vytvořil podklad pro důsledně dobudování národních výborů jakožto místních orgánů jednotné státní moci. Je třeba si uvědomiti význam zákona který spočívá především v tom, že podle něho budou provedeny fakticky první volby do národních výborů po našem osvobození. Tyto volby přispějí k tomu, že bude prohloubeno spojení národních výborů s lidem a posílenu naše lidová demokratická státní řízení.

Důrazněji jmenování členů národních výborů tyto předpoklady nemohlo splňovat i když se jmenování dělo za účasti národní fronty.

Členové národních výborů, stále spojení se svými voliči musí pravidelně zjišťovat jejich požadavky a potřeby a informovat je o práci národních výborů.

Národní výbory jsou místními orgány státní moci pracujícího lidu československa a opírají se ve své činnosti o svazek dělníků, rolníků a pracující inteligence.

Národní výbory jsou řízeny vládou. Pro ně a pro jejich výkonné orgány platí zásada dvojí podřízenosti: vyjádřena tím že člen výborů odpovídá svým voličům a že národní výbor je podřízen vyššímu národním výboru a vládě.

Zásada dvojí podřízenosti platí i pro radu národních výborů i pro ostatní výkonné orgány.

Národní výbory jakožto orgány státní moci mají práva vydávat k plnění svých úkolů a pro svůj obvod obecně závazné předpisy.

Podle volebního zákona byla naše obec rozdělena na 14. obvodů. V každém volebním obvodu volen jeden kandidát navržený Národní frontou dříve schválený na schůzi voličů tohoto obvodu. Na těchto schůzích stanovena také činnost dožadních národních výborů a každého jejich funkcionáře.

Právo volební mají všichni občané československé republiky kteří v den volby dosáhli 18 let bez ohledu na národní příslušnost pohlaví, náboženské vyznání, zaměstnání, dobu pobytu, sociální původ, majetkové poměry a dřívější činnost a zvolen může být i občan který v den volby dosáhl 21 let.

Prodejna v č. 13. ulice Chaloupka se od 1. dubna ruš.

27. září státek č. 10. Choděna 70 a státek č. 54. Došek jsou včleněny do státního statku Průšev.

Výběhy do místního národního výboru se konaly dne 16 května 1937 na základě obecního rovného a přímého volebního práva s tajným klasováním a voleb:

				celkem pro	proti	neplat	
ka	1	brod	Volf Antonín	80	69	11	-
"	2	"	Pichá Antonín	74	51	19	-
"	3	"	Kučíková Marie	79	71	8	-
"	4	"	Želinka Otto	82	71	11	-
"	5	"	Holený František	83	81	2	-
"	6	"	Novotný František	74	54	20	-
"	7	"	Havel František	80	62	18	-
"	8	"	Vaniček František	82	69	13	-
"	9	"	Lerch Felix	69	62	6	1
"	10	"	Hornota Jaroslav	75	54	20	-
"	11	"	Bureš Václav	74	62	11	1
"	12	"	Fröhlich František	73	55	18	-
"	13	"	Levinský Vlastimil	71	53	17	1
"	14	"	Jaroš Bohumil	46	28	18	-

V den voleb volil náš lid život. Život plný práce a radostných úspěchů. Život v míru a v přátelství se všemi mírumilovnými národy světa. Volil největší ideu našich novodobých dějin. Klasoval pro jednotnou frontu všeho československého lidu, jasně a pevně v předěle výšinám socialismu.

Volil kandidáty Národní fronty, jakožto svazku dělníků, robotníků a pracujících inteligence tohoto bojového bloku Komunistické strany československé, Revolučního odborového hnutí československého svazu mládeže, československé strany socialistické, československé strany lidové, Strany slovenské obrody, Strany svobody a ostatních organizací pracujícího lidu.

Právě dříve stávající politické strany: Republikáni, Životníci, Národní demokraté, Strana něm. agrární, Liga proti váz. kandid., něm. křesť. sociální a Polská strana zanikly a patří minulosti.

17 května v ustavující schůzi národního výboru zvolen předsedou M. N. V. s. Bureš Václav.

Zadeba národního výboru: Novotný Fr. Volf Ant. Jaroš Boh. Havel Fr.

Předseda stálé komise: Holený František

Okružní výbor:

Duda Jos. Michalec Fr. Hoch Mil. Novák Boh. Novák Fr. Černý Fr.
 Dudačková Fr. Veisgráb Jos. Šejfar Václ. Timová Bož. Jandrová Mar.
 Burešová Mar. Voborník Jos. Choděrová Jar. Antkovský Jos. Pijcha Jos. Škurla B.
 Bartáková Mar. Loehová Marta Lev Vlad. Kučičková Anna Jareš Jos.
 Voborník Václ. Plégl Jos.

Výbor žen: Raisová Antonie
 Dvořáková Fr. Kujčíková Marie Hermanová Karla Dvořáková Jiřina
 Portěšová Miroslava Lěpelová Anna Horandová Emilie Ševčíková Kdoňmíla
 Želinková Stanislava Volfová Božena Burešová Marie Čermáková Kamila
 Michalová Jrena.

Osvětová Beseda:
 Urbánek Václav správce Ryšánková Marie Fajenice Dvořák Boh.
 potlačovák Čermák František Klimentová Božena Volfová Božena
 Horandová Emilie.

Dne 28 listopadu 1954 konány volby do Národního shromáždění
 které je nejvyšším zákonodárným orgánem v naší republice.

Volby do Národního shromáždění jsou totožny s volbami do
 místních národních výborů, takže podle volebních obvodů a v
 každém volebním obvodu volí se jeden poslanec.

Československá republika rozdělena na 368 obvodů s 35.000 obyva-
 tely na jeden obvod.

V našem volebním obvodu Brandýš 72 zvolena Machačová -
 Dostálová poslankyně N. S. místopředsedkyně Ústředního svazu
 spotřebních družstev.

Počet naspaných voličů 8.783.816, hlasování se zúčastnilo 8.711.718
 t. j. 99,18 procenta neplatných hlasovacích lístků bylo 34.688 t. j.
 0,39 procenta, platných hlasovacích lístků bylo vydáno
 8.677.030 t. j. 99,61 procenta a pro kandidáty Národní fronty
 hlasovalo 8.494.102 t. j. 97,89 procenta. Po prozkoumání výsledků
 zaregistrováno ústřední volební komisí zvolení poslanci Národního
 shromáždění ze všech 368 volebních obvodů.

Volby do Národního shromáždění a Slovenské národní rady
 přinesly slavné vítězství Národní frontě pracujících měst a
 venkova.

Toto vítězství kterým náš lid přesvědčivě dokázal, že stojí
 pevně a neochvějně, jednotně a sorně za politikou Národní
 fronty, má velký význam nejen vnitropolitický ale i
 mezinárodní.

Okolí pomníku padlých ve světové válce bylo upraveno sloup
 "Obce Baráčekův - Trosčín".

Zástupce pro okresní výbor zvolen Kvožek Alois ze Žáru.

1955

Kulturní dění v obci:

29 ledna Osvětová beseda při M.N.V. pořádala pásmo "Z operety do operety" ve kterém hostují členové operety v Karlíně.

30. března Osvětová beseda, "Věle pásmo" v sokolovně.

3. června je večer písní a anie v sokolovně, členové Národního divadla, pořádalo R.O.H. (revoluční odboový hnutí) lázně spolu s osvětovou besedou a 8 července.

5 června v rámci 65 letého založení havičského sboru konána soutěž oblastní o nejlepší právní občanstvo okrou Branský k. za účasti 60 středoškolařů - 42 mužů a 18 ž. dorost a žáci.

O úpravu okolí pivovárny padlých ve světové válce, řečovalo členstvo Čs. Baníčků.

Divadelní sbor R.O.H. rukopisem Jovně, sbral v tomto roce hry: "Dívka u doktorů", "Blázeň a pánec", "Přítel zvonění", s nimiž též pohostinsky vystoupil několikrát mimo obec.

Činnost Místního národního výboru:

26 ledna bylo školení členů M.N.V. a "Výboru žcu" v místnostech M.N.V.

na výzvu Světové rady míru proti přípravě atomové války byla provedena dne 27. února 1955 podpisová akce opírající se osobní pracovní závatky obránců, která bude vyhlášena na III. sjedání Čs. obránců míru v Praze dne 17. dubna 1955.

Místní národní výbor projednal na své schůzi 30 prosince 1954 návrh akčního plánu na rok 1955 vypracovaný za účasti členů rady M.N.V. a předstev stálých komisí. Tento akční plán byl zastán všemi místními organizacemi se žádostí o projednání za splnění všech vytyčených úkolů v rámci oslav desítiletého jubilea našeho osvobození.

Výbor žcu při M.N.V. uspořádal dne 6 března 1955 v místní sokolovně oslavu Mezinárodního dne žcu, na které promluvila prof. Jáchymovská o významu oslav M. D. Z. a uvedla slavnou historii tohoto mezinárodního svátku který má velký význam v současném boji žcu za svobodu a demokratickou právní stát, za mír a proti válce.

Dne 17 března konal dále k.ž. přednášku na téma: "Alkoholismus a výchova mládeže" na M.N.V. Přednášela M. K. D. Kraková.

1 dubna svátek cel. průmyslového zboží pro spotřebitele.
3. dubna národní svátek pro zkrácení našich obcí k
10. výročí osvobození

10 dubna byl konán výběrový závod cyklistů pro závod
míru, který projížděl naší obcí.

V rámci oslav desátého výročí našeho osvobození Světskou
armádou pořádání místním národním výborem a místním výborem
národní fronty v Pověsi vzpomínkové květinových události v 1945.

7 května večer projev zástupce Dobrovolné organizace Sokol
a pomníkem padlých.

9 května dopoledne položeno věnce k pomníkem padlých a projev
vyřídil místním proklamace.

9 května večer slavnostní zakončení oslav v sokolovně v
programu:

1. zahájení s. Volf
2. projev k 10 výročí osvobození předseda M.N.V. Pověs.
3. udělení čestného uznání za pomoci při úpravě obce
br. Křotek za O.N.V.
4. Divadelní hra "Straccini police" v provedení Z. K.

R.O.H. ukrovar Pověs.

Při oslavě 9 května v sokolovně konáno slavnostní zasedání
M.N.V. za přítomnosti zástupce naší obce v okresním výboru brandýského
br. Křotek st. který předal čestné uznání za pomoci při úpravě
obce a to: Čsl. vlasteneckého dobročinné obci Baráčičků. Dobrovolné
organizaci Sokol.

Z řad občanstva čestné uznání obdrželi: Lihák Lénik 28.
Keman Václav ep. 23. Fajfar Václav ep. 113. Lmijc Karel ep. 14. Kavel Joz. 306.
Kemanová Karla ep. 63. Duda Jozef st. ep. 105. Herber Jozef ep. 115.
Dolejš Jozef ep. 222. Volf Antonín ep. 295. Lhyba František ep. 13.
Kakel Václav ep. 244. Lereh Felix ep. 110. Kovišterský Jozef ep. 298. Balada
františek ep. 52. Jareš Bohumil ep. 296. Lénik Antonín ep. 281.

Starba havičského domu za vedení M.N.V. pokračuje tak
že jest v tomto roce pod vlastní střechou.

Velkou důležitou událostí v naší obci Pověsice jest budov-
vání vodovodu funkce všech místních občanů již od roku 1942.
Výkopem započato dne 17 října 1955.

Při vykopávkách pro vodovodní potrubí vykopány pozůstatky
dvou lidských kostí, které ale slohau xai léxi x dob, kdy
německé vojsko generála Albrehta z Valštejna táhlo na Prahu
roku 1631 až do roku 1632, aneb roku 1634 kdy vojsko švédské
a saské pod vedením generála Bannera do roku vpadlo do Čech.

20. provincie konána veřejná schůzka M.N.V. Tomšev za účasti veřejnosti na které předseda M.N.V. s. Bureš Václav podává zprávu o činnosti M.N.V. a splnění pracovního plánu pro rok 1955. Dle zde podaných zpráv pracoval místní národní výbor se všemi komisemi při M.N.V. velmi dobře. Důkaz spokojenosti projevem při diskuzi, kdy nikdo z přítomných neprojevils sebemenší kritiky.

Při této schůzce předány knižní dary za vynikající práci ve svém oboru a odznaky za práci výtvarbě obce.

Činnost D.S.O. SOKOL.

K nadálosti v naší obci tomševské dlužno zarmenovat ústavu při D.S.O. odborní leduho hokeje, na kterýž míxeme byti hodi. Hlav tento odbor zajírá na zápas, visháve, celí hleuště Technickou hrou, a eví tréba podtrhnouti, svým shušným vystupováním a hlavu velmi slušnou hrou. Dobyvají sobě dobrého jména i reprezentují tímto i celou obec tomšovskou za vedoucí máčelníka br. Bureše Václ. Hraji v sestavě:

- Bukovský Jos. Kubišta Ladislav Weissgráb Jos. Král Václ. st.
- Fyfar Václ. Hladáček Jos. Troboda Frant. Král Václ. Vopat Václ.
- Dvořák Jan Lesták Frtislav a Vlastimil Prajt Frant.

Odměnou jim za to jest postyp do krajské soutěže ve skupině C. K činnu jim všichni fandové blahopřeji.

Zemědělství.

Letošní úroda byla velmi dobrá, přesto že zemědělci měli výborní podmínky opravdu nesnadné. Od opožděného jara přes skalice střenou deštivým počasím. Bylo tréba překonávat stále mimořádné velké obtíže. Nemalou zásluhu mají nesporně také přečetní brigádníci, kteří neustále a věnovali sta hodin ve dne i v noci k tomu, aby pomohli zemědělcům překonat neobvyklé nesnáze, xpiróbiné xpráždění vegetace a špatným počasím letošního roku. Dosahený úspěch jest radostný pro každého z nás.

Zemědělství stěleno pod správou Col. státního statku a sukrovarské ekonomie. Sukrovno hospodařicímí xstavají malovobuici: Brček Jos. Králík Josef a L. Kaliba Karcl, Spálek Alois Salamánek Bedřich a Malá Marie

Letošní zima.

Letošní zima nechtěla od nás. Oni nejstarší lidé nepamnatují tak dlouhé zimy jaká je letos. Tento zvláštní jev nemá dnes již pamětníka. Trvala od všoh svatých až do května. Jarní polní práce s velikou námahou jsou konány však i přes nepřívce počasí. Výsev obilnin, řepy a brambor je koncem dubna skončen. Byla to usilovná práce, neohlíející se na hodiny, která přinesla dobrý výsledek.

Průběhu o tak dlouhé zimě roku 1608 praví se, že v této době zima skončila téměř až v létě, v polovině června. Roku 1740 začaly lavěti švestky a třesně až 27 května a žito vymetalo teprve 5 června. Roku 1752 byly velké mrazy ještě v květnu. Hea byl na prst silný a všchno more pomrlo a spadalo se stormu. Roku 1771 ještě 15 března napadlo tak velké množství sněhu, že ležel Havní ve votře až pod kolena silné a byly tak kruté mrazy, že ptactvo umrlo za létu a padalo k zemi, a jiné vnikalo až do lidských přilytků, aby se zachránilo.

Sovětská vládní delegace navštívila Tomsu.

Za pobytu vládních delegací, které byly přítomny oslavám 8. výročí osvobození československa, navštívily tyto české kraje a Slovensko. Česká vládní delegace navštívila Slovensko, Bulharská vládní delegace navštívila Plzeň, Albánská vládní delegace navštívila Karlovy Vary, Korejská vládní delegace navštívila Těmno a rádky ve Slavce a Kralodvorské železárně, Mongolská delegace navštívila Gohvaldovský kraj, návštěvou přetěna i naše obec Tomsenka dne 12 května 1955.

Vládní delegace Sovětského svazu prohlídala továrnu průmyslové výroby stavebních hmot „Středočeskou Prefu v Tomsu. Vedoucí delegace, prvního náměstka předsedy rady ministrů S.S.S.R. a člena předsednictva U.V. K. S.S.S. L. M. Kaganovič a její členy, předsedu prezidia nejvyššího sovětu Ukrajinské S.S.R. D. I. Moskalenka a předsedu výkonného výboru moskevského městského sovětu poslance pravičích M. P. Janova doprovázel člen politického byra U.V. K. S.S.S. ministr vnitra R. Barák tajemník U.V. K. S.S.S. a. V. Klenyck ministr lehkého průmyslu A. Malček a ministr strojírenství K. Palaček.

Členové delegace projeví zájem o práci dělníků a hovořili s nimi o jejich práci i životě.

První L. M. Kaganovič v rozhovoru se zaměstnanci středočeské Prefy v Tomsu vyslovil velké uznání pracovníkům s přáním mnoha úspěchů při výstavbě socialismu.

I. Celostátní spartakiáda.

Na konci června a počátku července tohoto roku pořádána I. celostátní spartakiáda v Praze. Nebylo to jenom neobvyklé proudění v ulicích, na stadionu, kolem něho, nádherné vítání diváků na ploše cvičiště, které stálovalo ruce diváků k neustálým proudům nadšeného potlesku, byly to statické proudy, které se valily po sobotním vystoupení dospělých dětí se stadionu, zatím co puři plynul už druhý desetitisícový proud na „Věci diváky“, na stadioně č. armády.

Jako to byly proudy statisiců vracících se z nedělního velkého
lepšího přívodu, s nimiž splývaly již proudy statisiců slévajících se z celé
Prahy nahoru na stadion na vystoupení víceúčelů, tak tomu bylo od
začátku spartakiady až do konce.

Spartakiada však rozproučila Prahu i v neustálé nekonečné proudy
naděsí a radosti, na něž hned tak byz nezapomené nikdy více, divák
nebo návštěvník ze zahraničí. Zahraniční hosté, gymnasti Sovětského
svazu, Velké číny, Mongolska, Polska, Maďarska, Bulharska a Rumunska
byli zalomuti proudy naděsí radosti a lásky, stejně jako láskou a
radostí opětovali tyto projevy diváků. Kdo viděl tyto projevy lásky a
projevy vysokého sportovního umění pochopil, že toto všechno může
plynout a tryskat jenom z nesmírného tvůrčího bohatství lidu
který se stal pásem všech hodnot a statků materiálních a
kulturních, že toto vše může kvést jen v tom, co je nejdražšího
všem národům a lidstvu v míru, neboť jen v míru mohou lidé
šťastně a radostně žít, tak jako žili ve dnech I. celostátní
spartakiady.

Radostno jest psáti o této knáse a příkladné obětavosti
a lásky k svému národu, avšak smutno jest při vzpomínce,
že naše obec Tvůrčí, tolik sportovní, nebyla účastníkem.

Boj o mír ve světě.

Významná konference šefů vlád čtyř velmocí, která konala
v Ženevě ve dnech 18. až 23. července 1948. se stala historickou událostí
neboť znamenala novou etapu mezinárodních vztahů. Po první od
postupimské konference v roce 1945 se sešli šefové vlád SSSR, Vel. B.
Anglie a Francie, aby společně projednali nejdůležitější mezinárodní
otáčky. Na konferenci se podařilo navázat mezi vedoucími čtyř
mocností i osobní kontakt a tak bylo dosaženo dalšího pokroku
ve vzájemném dorozumění mezi velmocemi, jak oficiální, tak i
neoficiální schůzky v Ženevě probíhaly v duchu skutečné spolupráce
a vzájemného porozumění, všichni účastníci se snažili o
dosažení jakýchkoli výsledků v jednání, jak shodně konstatovali všichni
čtyři účastníci konference i většina světového tisku, polořila
Ženevská konference šefů vlád základ k mírové spolupráci a
k upevnění vztahů mezi národy. Šefové těchto čtyř velmocí
ukládají svým ministrům zahraničních věcí kteří se sešli
27. října v Ženevě, aby pokračovali ve zkoumání otázek o nichž
byly vyrovnány návrhy na Ženevské konferenci. Konference
jak známo skončila bez podstatného úspěchu, odpovídá však k
volnému mezinárodnímu napětí a upevnění důvěry států a upevnění
míru.

Stavební ruch v naší obci se rozvíjí slibně. Za tento rok započato stavění několika rodinnými domky a některé z nich jsou již dokončeny. Členové to práce pro zmodernění bytové nouze v obci. Mimo toho, komu bylo možno svůj domek opravit, aby tím vzhled obce stal se příjemnějším a vzhlednějším a bylo dosti faktorů občanů v obci naší kteří o toto přivítali.

Po částečném zlevnění průmyslových potřeb ke 1. dubnu 1955 zůstávají ceny životních potřeb: 1 kg mouky jemné 3.90 Kčs, hrubé 4.00 Kčs, 1 houska 0.52 Kčs, rohlík 40 hal. až 52 hal. chleba bochník 5.20 Kčs, maso: hovězí 1 kg 25.00 Kčs, vepřové 31.00 Kčs, až 34.00 Kčs, sádlo 1 kg 36.00 Kčs, až 40.00 Kčs, máslo 1 kg 40.00 Kčs až 45.00 Kčs, mléko 1 l. 2.20 Kčs. Mléko možno dovézt v prodejních jednotách veškerých v Drábském úst. a bývalém konsurnu. vedoucí p. Štíma.

V obci naší jsou prodejny pod řízením "jednoty" a to prodejny: 1. masa, 2. potravin, 3. pečářství, 4. mléka, 5. obuv, 6. hostince a 7. chemodrogy.

Hostince "n. Valliánů" a "n. Chodců" neslouží svému účelu. "n. Valliánů" jest zavedení kuchyně L. S. S. "n. Chodců" zřízena ryštelář. Paracníkovi v Tvršovicích. M. Davidkovi a "n. Lipy" (Chvatlíni) ponechány svému účelu.

Šikovnosti bývalé: Fröhlich Fr. Fruhlář žiršovský far. celník a Kvalík Václav stroj. záměrník jsou nadržováni. Komunistickým podniky v Čelákovickách.

V tomto doplňku, který přidává paralelnímu zápisu, jsou stručně zpracovány údaje o místní škole a o lázních v místní krajině sešaržově. Ve stati o lázních jsem pouze namítl známé skutečnosti v souvislé celek.

Škola

První zmínka o tanečnické škole pochází z roku 1660. Tehdy byl učitel, který vyučoval nejprve ve svém bytě, odvolán do Brandýsa. Po dalších více než 100 let byla Taneční bez učitele. Největší čas /pravděpodobně mezi rokem 1770 - 1780 / věel při tanečnické děti žve. Bydlel v uličce k Labi a vyučoval základním četě, psaní a počítání, za což dostával od rodičů svých žáků pár vádek braunbov.

Skutečnou školu dal de instruka podání založit císař Josef II. a dokonce osobně místo pro ni vykáral. Dr. Prášek umístěje založení školy též do roku 1780 - 80. Pravděpodobněji sů však je, že škola byla založena na základe školských reform Marie Terzie / po r. 1774 / a to nejprve v Sojovicích, Taneční a Semicech současně. Podobnost školních budov je ve všech obcích nápadná: "...au budovy tyto jsou skoro

v stejném rozměru a v stejných místech, totiž v režijní cestě a na kováčské dílně poloviny ... " / Šk. kv. stará ; 3 /. Škola stála mezi rybníkem a " obecním domem " / nyní budava MNU /. Byla to nízká stavba, bytů šindelů a jedné třídy a bytu pro učitele. Na malém dvoře stál oheň a dřevník.

Zeptejte byla škola pouze jednotřídní, až typově roku 1871 zahájeno vyučování ve druhé třídě, v obecním domě. Při větší úpravě školní budovy v letech 1840 a 1862 obě učebny byly zcela nepřehledné. V roce 1892 školu navštěvovalo 175 žáků, obě malé třídy byly přeplněné. " Žáci museli v přeplněných lavicích sedět i na zemi sedět, jinde pro lavice místa nebylo " / B. Kautský - Šk. kv. stará ; 109 /.

Typově po třicetiletém úsilí, v roce 1891, rozhodnuto o stavbě nové školy. Při veřejné dražbě 18. V. 1892 svěřena stavba za 17 570 zlatých U. Kubraiovi. Stará školní budava rovněž v dražbě pro částech reprodukována a obnova. Na tomto sídlišti, mezi kostelem a obecním domem, položen dne 29. VI. 1892 základní kámen a téhož roku - kováčská úprava - stavba s vyjímkou vnitřního zařízení ukončena. A dne 1. května roku 1893 v nové školní budově, vybavení novým zařízením, slavnostně zahájeno vyučování. Až do otevření školy dubá a 1. IX. 1892 zřizována třetí třída spolu s byty učitelů umístěny v Sabačově hostinci / č. 21 /. První třída přenesena do obecního domu.

Nová škola je v téměř neměnném podobí dosud zachována. V přizemí dvěma krami tříd

byla umístěna i táborena. Byt učitelů učitelů a svobodného učitele byl rovněž ve školní budově.

V roce 1913 vznikla čtveřtá třída, později i pátá. Další třídy získány snížením taboreny a učitelského bytu

Šk. kronika stará - 1-5; 54; 59; 98-99; 109-113, 122-125.

B. Kautský - Pamětní listina k založení školy - 1892

Dr. J. V. Prášek - Brandýs n. L., město panství a okres 1913; III - 62, 63, 303.

Lázně.

Vznik lázní, vlastně používání lázní - ského pramene je hládno již do středověku. Dohovce ve spojitosti s lázněmi je uváděno již u Karla IV.; ve starších lázněských prospektch nalezneme tvrzení, že císař Karel IV. znal léčivou moc železitého pramene a dohovec ho i používal. K této domněnce svědčí fakt existence hradu, který si císař oblíbil jako letáisko a zmiňuje se o něm ve vlastním životopise. Utvářeno je však odmítavě jako nepotvrzeno, i když se tak zcela nepravděpodobnou.

Přijatelnější je již tvrzení, že prvá zmínka o lázněském prameni - ovšem nepřímá - pochází

ze XVII. století. Dohládáno fakty, nalezenými
prof. Práškem. Zmíněný historik má v práci o his-
torii Broudy a u. l. a okolí zprávu o prameni,
který již označuje jako zelečný. Pramen napájel
když deset rybních sádek před bývalým hradem a mi-
šum je dosti přesně umístěvati do areálu dneš-
ních lázní.

V ústním podání je dosud tradováno, že
až z dalekého okolí přijížděti do Touřev lidí a vo-
ziti si domů léčivou vodu v sudích. A obyvatelé
místěčka a okolí sami používali vody k „hojení“
rozličných nemocí (hlavně očí a nemocí s vnitřním
pavstáním) a zvláště u voličů paměti ji obavá rodin
obyvatelstvo od r. 1866, z doby cholery tehdy zmiňují,
neboť kdo vodu z pramene toho pil, záchráně chole-
rou nemocných.“ [lázeňské místo Touřev ; 4]

Zajímavý je nálezků zbytků hradního vodovo-
du. Při různých stavbách, hlavně při budování sírni-
ce, nalezeny pozůstatky vodovodního potrubí. Vodní
souvaj a vodojem psatého samospádného vodovo-
du se nalézal v prostoru nynížích lázní a byl jím
pravděpodobně nynížích pramen. Tyto skuteč-
nosti opět vedou k domněnce, že voda do hra-
du vedoucí sloužila přiměně svému léčebnému úči-
nku. Spíše však byla používána jako voda
pitná a užívaná.

Tedy: prvá zpráva o prameni, jehož vlast-
nosti však nejsou blíže charakterizovány, je z ro-
ku 1651. V zápisném dosud známém listinném ma-
terialu nalezena historicky doložená zpráva o po-
užívání zmíněného pramene k léčebným účelům.

Vše, co až dosud uvedeno, je uměle vykonstruováno na dobročinných svámcích faldach.

Lázeňský ústav založená až v roce 1868 na salvadě své medlosti Jan Kvalík. Zprvu zřena jen jedna koupelna a jeden pokoj, upravený jako čekárna. Později, v roce 1883 je již v provozu 5 koupelna a upraveno ii bytů pro hosty. Roku 1891 provedena přístavba - počet bytů zvětšen na 20 a současně rozšířen lázeňský park. Návštěvnost již tehdy byla vysoká. V sezóně 1888 se léčilo v lázních 200 osob, nejen z Čech, ale i z Vídně a Budařky. Bylo jim poskytnuto asi 4000 koupelí. Pro srovnání: roku 1959, kdy sezóna je dlouhá, se léčilo v Taneři 1285 pacientů. Přitom každý den Jan léčbu prováděny poskytnuty asi 140 ambulantním pacientům. Celkový počet všech indikovaných léčebných procedur činil 6 devíti tisíci.

Pro stoupající počet návštěv v roce 1909 lázeň dále rozšířeny; svedeny i státní a uličité koupel, přístavba velká dvoupatrová budova.

V roce 1902 vytařen pod nynějším nádražím druhý lázeňský hotel, svamý "Vytařená". Je však již za deset let prodán České zeměské komisi pro odraanu dětí a píš o mládeži a přeměně na odraavaru. Později v něm umístěna vydobavatelna pro mravní radu dívek a nakonec adaptaván na bytové jednotky.

Až do roku 1945 byly lázeň souhranně majetkem rodiny Kvalíkovy. Po květnové revoluci restitovány a až do roku 1954 byly ve státní správě. V letech 1954 až 1956 je řídilo Revoluční odraavání hnutí. Dne i. I. 1957 přecházejí opět do správy

vy Čkoslovenských státních lázní. Ředitelství lázeňské jednotky Tausův je dnes v Poděbradech.

Hlavními indikacemi lázeňské léčby jsou různé chronické arthropatie a některé gynecologické choroby. Indikace se tedy patří důležitým letům nebo opravě zdraví. Dříve - spíše v kamenných důvodů - uváděny mezi indikacemi i nechtěná, impotence, chronický katar žaludku a střevní sliznice, migrena, hysterie a jiné choroby, dokonce psychiatrické a oční.

Dr. J. V. Průšek : Brandijs nad Labem III ;
46, 58, 60, 65.

B. Kautský : Pamětní list k založení školy 1892.

F. Meinich, B. Kautský : Pamětní listina
k založení kostela 1889.

Lázeňské místo Tausův : propagace spisek
tiskem J. Polýta ve Slavíně. Bez udání
autora a roku vydání.

1956

Konference šesti vlád čtyř velmocí v červnu minulého roku znamenala jisté uvolnění mezinárodního napětí. Ale již za rok dochází k událostem, které vážně ohrožily mírové zvažení většiny lidstva.

Egypt, který se zbavil britské nadvlády, v červenci tohoto roku zavedl Suezský průplav. Západní mocnosti ihned reagují odvoláním všech lodivodů mezejské národnosti a bojkotují flotu kanálu. Když dne 29. října jednotky izraelské armády vstoupily na egyptské území, Velká Británie a Francie seřadily egyptské vládě nejprve ultimatum, pak se obě mocnosti připojily k intervencím. Tato poměrně nejzákladnější rychlostí mezinárodního práva vyvolala v celém světě bouři ostrých protestů. OSN byla nucena doporučit zastavení bojů a nadržet intervencím do konce roku 1956 odvést všechna vojska z egyptského území.

V Maďarské lidové republice došlo v říjnu a listopadu k událostem, které poskytly nepřítelům lidové - demokratického zřízení příležitost k pokusu o kontrarevoluční svrat. Příčiny, které vedly až k vystoupení kontrarevoluce, pamenily z chybné politiky strany a vlády. Omyly, jichž se Maďarská strana pracujících dopustila, se nabarveno odrazilo v zhoršení státu. Většina pracujících správně kritizovala dýbavou ekonomickou politiku, ale část jich se dostala do vlnu naběhlých sil. Když pak 23. října intelektuální mládež soustředěná kolem t. sv. Pötfiho kvartěru uspořádala v Budapešti demonstraci, připojila se k ní i tato část pracujících. Tím byl dán signál k salázi - ní protistátních akcí. Na ulicích Budapešti se začalo bojovat. Běsnění kontrarevolučních prvků se rychle rozšířilo po celé republice. Režie usilovala o ziskání

Události ve světě

Egyptský konflikt

Maďarská kontrarevol.

moci a jiným cílem bylo rozbit všechny rytmizace stá-
tu budujícího socialismus - vytvořit vládu fašistické
diktatury.

Přes všechny snahy terorem, naříděním a ni-
čením materiálních hodnot zvanit organizovaný odpor,
vznikla dělnická - voličská revoluční vláda v čele se
s. Janosem kandidem. Obrátila se na Sovětský
svaz s žádostí o pomoc. Jednotky Rudí armády spo-
lu s maďarskými povstaleckými klanění voditily kon-
tra-revoluční síly.

Volby do MV

Hlavní událostí, již připravil se věnovat
MNV, místní organizace KSČ, výbor AVNF a všechny sluz-
ky národní fronty, byly volby do národních výbor-
ů všech stupňů.

Agit. střed

Obdobně jako před dvěma roky zároveň agitacní
středisko v zasedací místnosti MNV. Jeho vedoucím ju-
navěm s. Karel Hellingner, nový učitel národní školy.
Středisko mělo voliči seznámit s výskoky, jehož dosáhl
národní výbor v uplynulém funkčním období. Fotogra-
fický materiál připravili s. Dylbon L. a Zluzka Karel.
Vlastní uspořádání provedl s. Hellingner se současnými uči-
teli národní školy. Ve středisku se věřivosti podlu-
kiba i škola výstavba záhorských a učitelůch prací.
agitacní středisko bylo obhodoceno jako nejlepší na
obci.

Volby do MNV

Dne 19. května proběhly volby. Východ výskoky
dobazují naprosto důvěru namítaným kandidátům;
a 1054 platných hlasovacích lístků šit ut pouze 1 do
MNV a pět do ONV. Předsedou MNV byl zvolen opět
s. Václav Bureš.

Výstavba

Během dvouletého funkčního období se MNV
hodně přičinil o to, aby se Toušů stala oparou lá-
zeňským místem. Svědčí o tom data z oblasti výstav-
by obce.

Vodovod

Touba toušůských občanů se lesy splní. Po
něm mě pětadvaceti letním odhládním bude obec připo-

jeva vodovodní sítě na kávanou vodárnu. Završeni I. řadu, postavení stojanu a přípojka do lázní je již provedena - hlavní dík brigádnické pomoci občanů. Skutečná hodnota provedených prací činí asi 475 000 Kč.

Tančíšti požárníci dostanou pěkný „požární dům.“ Je budován brigádnicky a jeho skutečná hodnota má činit 350 000. Dohaven bude příští rok.

Požární dům

Budova MNV byla opravena nákladem 20 000 Kčs, zasedací a oddací síň na návr. výbavu upravena v hodnotě 8 000 Kčs. Síť veřejného osvětlení obnoveva a upravena nákladem 25 000 Kčs, oprava veřejného osvětlení místního veselou stolu 21 000 Kčs. Za zmínku stojí, že vesela byl instalován v roce 1947. Až do té doby vyhláškou a neustálou údržbou zůstal v provozu (dříve občanů strážník). Tančíšti dosud vzpomínají na bubnování, které k tabakovému bláznění patřilo. Rekonstrukce kavalérie bylo provedeno v celkové hodnotě 32 000 Kčs.

Ostatní opravy

Významného úspěchu letos dosáhla Osvětlová beseda, když se v soutěži OB brandýšského oboru umístila na II. místě a získala za svou práci televizor. Zásluhu na tak dobrém umístění mají všechny složky NF, divadelní odbor ZKROH ulavaru, lázní ROH a OB sama. Vážený za tento rok bylo uspořádáno 167 osvětlových akcí, jejich účastníků celkem 19 235 návštěvníků. Místní organizace jich uskutečnily 78 (13.235 návštěvníků). Zbytek připadá na činnost lázní ROH.

Kulturní život

Fedukáček a besed provedeno 46, navštívilo ho 2 581 občanů. Divadelních představení, estráda a představení lidové tvorivosti se účastnilo 6.879 občanů; na 10 zájezdů bylo 605 lidí; lázní ROH a místní organizace uspořádaly 33 tančnických zábav a plešů, na nichž bylo 5.106 návštěvníků. Nejvíce navštěvovanými předukáčkami byly odvaratnické, z ostatních akcí největší návštěvnost vykazovaly pleše a divadelní představení.

Div. odbor
ZK ROH

Činnost divadelního odboru ZK ROH pokračovala tohoto roku odhlabla. Nastupoval během roku pouze dvě hry, z nich jednu - O. Wilde - jak je důležité mít Filipa - měl sobě v repertoáru již z dřívějších dob. Obě představení však byla dobrou hodnocena samotnými členy lidové umělecké tvorivosti. Kolektiv divadelníků je zároveň ve skupině pokročilejších souborů - v B kategorii.

Kino a film

Kino Československého státního filmu promítá 2 x týdně - jednou představení v sobotu, dvě v neděli. Správcem kina je s. Václav Zeman. V tomto roce byla provedena úprava kabiny a představení druhého promítacího stroje. Starší promítáčka byla vyměněna za novější stroj.

Škola

Koncem školního roku 1955-56 se svolával u školou a s učiteli dosavadní ředitel, s. Václav Zeman. 43 roku nepřetržitě na vedoucí škole učil a 20 roku vedl správu školy. Na jeho místo nastoupil s. Karel Hellingner, který v Touševě již dříve působil.

Na školní rok 1957-58 je plánována generální oprava školní budovy.

Počasí

Letošní zima byla sice krátká, ale tuhá. Téměř tři týdny trvaly mrazy, kdy teploty klesaly v noci a ráno pod 25°C. Dne 10. II. v ranních hodinách naměřeno 31°C. Mrazo chabostivějšího ovošního strannou panskou. Přes tak tuhou zimu byla úroda dobrá, zvláště pak ovoce bylo více než jiná léta. Jaro a léto bylo slunné a teplé, podzimní měsíce spíše deštivé.

1957.

Chceme-li dnes charakterizovat $\overline{XX}$. století musíme vzpomínat několika velkých objevů, které jsou základem souvislého řádu dalších výzkumů a daly našemu století převlastek-atomový věk. Bezpečný objev přirozenou radioaktivitu a Marie Curiová - Sklodovská s manželem doplnily Mendělejevovu tabulku novými radioaktivními prvky - polonium a radium.

Ve roku 1957 jsme svědky dalšího, snad ještě většího úspěchu vědy. První těleso sestavené člověkem bylo vytaženo až za hranice zemské přitažlivosti a stálo se novým, umělým měsícem. Dne 4. října vypustili sovětské vědci a technici prou umělou družici země o váze asi 80 kg, vybavenou přístroji pro zkoumání kosmického prostoru. Svět se dosud nezapomínal v úrazech, když 3. listopadu opustil Země v druhé družici první živý tvor - pes. Zprávy získané studiem údajů a dráhy obou družic mají sloužit přístupu cestám člověka do vesmíru. Pokusy s družicemi byly provedeny v rámci Mezinárodního geofyzikálního roku.

Dne 13. listopadu v ranních hodinách přijal všichni československý lid s hlubokým smutkem zprávu o skončení našeho druhého dělnického presidenta, soudce - la Antonína Zápotockého. V pondělí, dne 18. listopadu, povázem představiteli strany a vlády, zástupci cizích států, komunistických a dělnických stran provedl pohřební průvod Prahou k památníku na Vítkavě.

V zasedací síni NV instalován smuteční katafalak, ve škole ustavena památka umrtvého presidenta trýzvan

Dne 19. XI., na naděšního soullau pa - cizích svolu Národním shromážděním tajemník

ÚV KSČ soudruh Antonín Havatný novým prezidentem.

V jarních měsících tohoto roku provedena v celém státě rozsáhlá akce očkování proti dětské obrně. V Kanadě byla zakoupena vakcína v hodnotě 11 000 000 Kčs a proočkováno prozatím osm nejmladších ročníků. Se zdravotnického hlediska je tato akce velkým pokusem, jehož výsledkem pak pravděpodobně bude snížení počtu onemocnění a úmrtí touto chorobou a hlavně snížení procenta těžkých následků - obrů. Očkování je povinné, očkovací látka bude v následní době vyrobena i u nás.

V podzimních měsících povila do československa velká chřipková epidemie. Byla vyvolána střepkovým i novým vlastních vlastností, pro něž dostal i vlastní označení - typ A 57 FE. Epidemie vznikla na Dálném východě, odtud se rychle rozšířila po celém kontinentě. Onemocnění se nijak podstatně nelišilo od běžných chřipek; vyznačovalo se jen masivnějším šířením a těžším průběhem. Úmrtí na samotnou chřipku nebyla u nás zaznamenána. Smrti byly pouze komplikace - hlavně nově zánehy plic. Těch však bylo mátiště velmi málo. V krátké době byla „asijská“ chřipka likvidována. Způsobila však našemu národnímu hospodářství mátiště větší stráty větším počtem zaměstnaných pracovníků.

Nijvýznamnější událost tohoto roku představovalo otevření právního domu. Dříve právníkům sloužil jako obvojnice přístavek za budovou MNV, svůj postavení naprosto nevyhovující. Brigádnickou posádkou členů Dobrovolského sboru právní odramy, členů MNV a čtmi občany byla přes čtmi obtíž stavba včas ukončena. 14. července byla

budova požárního slavnostní otevřena a předána svému účelu.

Požární dům byl budován v obci SM v místě bývalého obecního chudobince, za zrušeným rybníkem. Skutečný náklad činil 36 tisíc Kč, hodnota stavby i se zařízení a vybavením představení částku 350 tisíc korun. V přímé kromě strojírna a dílny jsou hygienická zařízení se šatnou; v prvním patře velká a malá místnost určená jako selská síň a klubovna. Od první patře bude v budovném používáno řádků izbových NF k selským, schůzím a přednáškám, pro něž by sám sobotavský byl obyčejně velký.

Dnem 1. srpna 1957 jsou lázně ROH převzaty do správy Československých státních lázní s ředitelstvím v Poděbradách.

Kino Československého stát. filmu přechází ode dne 1. srpna 1957 do správy MNV. Provozní režim 3x týdně - celkem 4 představení. Správcem kina MNV je stále s. Václav Zeman.

Divadelní odbor ZK ROH kulturně dosáhl letos význačného úspěchu. V skupině B, v kategorii vyspělkých souborů, se v obecním kole umístil na prvním místě krou Rudolfa Karika Chrost. V Toušeni jsou nyní měli českou premiéru - se slavnostním představením krou souboru B. Dopita. 24. VI. se tento krou soubor účastnil příslušky vyspělkých souborů v Sedčanech. Celkem se touto krou představení divadelníci v Toušeni, Zápech a Sedčanech setkávají. Druhým krou, kterému připravil kolektiv ZK, byl J. G. Tajovského Ženský soubor. Činnost souboru byla však v minulých letech bohatší.

V Toušeni jsou dnes 2 podniky potravinářského zboží, 1 podnik masa a masných výrob-

ků, 1 mlékárna, 1 prodejna chleba, pivo a cukrář-
ské výrobky, 2 restaurace, 1 prodejna přemyslového
zboží, knih, dvogostičko zboží a žhaliček potrubí,
1 prodejna textilního zboží, 1 prodejna obuví, 1 sklo
a prodejna nábytku. Všechny prodejny řídí společen-
ství družstvo Jednota.

3 provozovny - truhlářství, čalounictví a
strojířství zemědělství jsou spravovány komunálními
službami města Chábovice.

Pro stravování: roku 1989 bylo v obci sice
8 hostinců, ale jen 3 lupci. Řemeslníků tehdy bylo
10 a většina z nich se zabývala kovářstvím.

1958.

Toušev má v roce 1958 1450 obyvatel. Cha-
rakter naší obce se za posledních 50 let úplně změnil.
Jiště v dvacátých letech minulého století bylo v místě
824 obyvatel. Převážná většina jich pracovala v země-
dělství, ať již jako vlastníci větších či menších hospo-
dářství, či zemědělské dělníci. Ze 105 domů v obci
bylo 38 volných usadlostí, 15 živností a obytek ná-
ležel ostatním obyvatelům. Přímou v Touševu byl
pouze jediný přemyslový podnik - cukrovar, založený
v. 1868. Část obyvatelstva zde našla příležitostní za-
městnání.

Dnes pracuje v zemědělství 120 lidí. ČSSR a
Cukrovarská ekonomii patří 477 hektarů z 516 ha
alkové výměry zemědělské půdy v touševském katastru.
Většina touševských obyvatelů pracuje v přemyslových

sávodech blízkého okolí; hlavní v závodě Tos v Čá-
 lkověcku, v Brandýse n. L. v BSS, v Toušeni
 v Přel. Někteří dojíždějí až do Prahy. Skoří v mís-
 tě mají Přelý a cukrovnu / nyní se rozhoduje o jeho
 změně / není jiný průmyslový podnik, je vlastně Tou-
 šen podle struktury soužití obyvatel průmyslo-
 vým městečkem

Obrovské změny, které se udály v posledním
 polovině století, svědčí jak po roce 1948, se odra-
 zily i na životní úrovni obyvatel. Již po roce
 1948 byl v obci zřízen a úřední kancelář. Dnes
 bychom mohli hledat ve škole hladově a špatně
 oblečené děti. Každý občan si dnes vydělá tolik, že
 si může koupit i předměty, považované ještě ne tak
 dávno za luxusní. V obci napočítáme téměř 100
 televizí, řada obyvatel vlastní praporek, ledničku,
 vysavač, práčku, motocykl nebo i automobil. Ra-
 diořádění je nyní téměř samozřejmostí.

Třeba podniky jednoty jen za průmyslové
 zboží činila letos téměř půl milionu korun. a to
 si musíme uvědomit, že většina lidí nakupuje
 průmyslové zboží v Brandýse n. Labem či až v
 Praze. V podnikové potravinnářské zboží nakupi-
 li toušenská za více než jeden a čtvrt milionu Kčs.
 Opět: řada pracujících se stravuje v závodních jí-
 delnách nebo jezdí nakupovat do sousedních měst.

V Toušeni hospodaří na 474 hektarech se-
 mědelské půdy ČSSR a Cukrovarská ekonomie. Far-
 ma státního statku obhospodaruje 356,76 ha se-
 mědelské půdy, z toho 296,55 hektarů je orné.
 Přes to, že výživa - jak živočišná, tak i rostlinná -
 je velmi špatná a typickým nedostatkem uvadlýh soužití sou-
 av, dosáhla farma v tomto roce velmi pěkných
 výsledků. Za úspěšné zvládnutí živých prací
 byla odměněna čestným uznáním rady ONV - umís-
 tila se jako nejlepší na okres.

Cukrovarská ekonomie - bude v nejbližší do-

bě přiměřena na školní státek zemědělské technické školy v Brandýsi n. L. - obhospodaruje 118 ha. V současném majetku je dosud 42 ha zemědělské půdy.

Státní lázeň, která od 1. I. 1957 spravuje ředitelství áskobavenských státních lázní v Poděbradách, jsou nyní upraveny pro celoroční provoz. Mají maximální kapacitu 85 pacientů v jednom období; denně jsou ještě poskytovány léčebné procedury až 140 ambulantním pacientům. Za tento rok se vyřádalo v lázeňském ústavu 1233 pacientů. Třítýdenní léčebný pobyt je hrazen s prostředků národního pojištění, sáeba se jemu ošetřovací den činí 58 Kč.

Státních koupelí bylo poskytnuto přes 1300 ambulantním pacientům, ústavům 820. Zvláštních koupelí 260 ústavům, 300 ambulantních pacientů; uhlíčitých koupelí provedeno 1400, síradových koupelí / Solfatany / 600. Z výkonů fyzikální terapie: masáže 2400, vodoléčebných úkonů 750. Na oddělení elektroterapie / isoterapie, diatermie, Solux a pod. / poskytnuto 1600 úkonů. Nejsou započítány práce a rehabilitační úkony.

V hlavní sezóně - v letních měsících - pění o pacienty 44 zaměstnanců.

Ve výhledovém plánu na léta 1960 - 1965 je počítáno s rozšířením a přístavbou lázeňských zařízení tak, že kapacita má činit přes 150 lůžek.

Místní národní výbor, komise pro výstavbu, pění o stálé zlepšování vzhledu obce. V obci 2, brigádnícky, provedeno vydláždění chodníků betonovým výmím dlaždicemi před kostelem, školou, budovou MNV a kapličkou a od podniku jednoty k hospodářství ČSSS / č. 14/. Bylo slubová dobrovolnou sázením rybníku a vyčištění kanalizace na hradištku v délce 80 metrů. Na všech těchto úkonech a při úklidu obce spolupracovali tanečně na 3000 brigádníckých hodin.

Před sáčátkem školního roku 1958 - 59 byla do-

koněna generální oprava školní budovy. Hodnota všech
řemeslnických prací činí 83 tisíce korun.

Osvětová kampaň zahájila v první polovině roku
vydáváním cyklostylovaného časopisu "Život Toušně".
Vydáno však jen pár čísel. Složky MNV nejmily o spo-
lupráci s redakční radou zvláštní zájem. Je škoda,
že tak významný prostředek agitace a propagace práce
MNV a masových organizací neuspěl.

Místní lidová knihovna, pracující dosud v ne-
vyhovující místnosti v budově ČSSS má celkem 879
knih, výpůjček za celý tento rok bylo 2081. Má
zaregistrováno 122 čtenářů; z nich 37 je mladších do
14 let.

Konferenci na klobá, spravovaní přivodili MNV
Toušně, jak komunističtí sluhami města Člábkaie
svazem sdělávalo - nebylo více než 10 let vácni odv-
zaváno. V tomto roce je provozato RaJ s ředitelstvím
v Člábkaievě. Podnik RaJ důvěrně budovy opva-
nil a zřídil při nich velký stávaný tábor, velmi po-
hodně vybavený. Hrávěnost však nebyla tak vysoká,
jak se přivodni očekávalo.

Na jedni se sdězi místní odbočky SČSP bylo
navšeno pozvati některý se zájezdů sovětských turistů
i do Toušně. Soudruh Václav Zeman, předseda odboč-
ky, postřicivěním s. Podlipské z obecního vyboru SČSP
zřídil potřebné formality. Hrávěna byla při libeua
na 20 sárů.

Již v červenci započato s přípravami. Archi-
tekt Karpal a s. Dylbau navli porválnu - vytiskla
ji tiskárna závodu TOS. Členky vyboru žen klavě
s. Buričová, Dudáková, Kocandová, Volfavá a ze-
lívkavá obstaraly pološťeni. S. Růživa Hellingrová
s dalšími členkami VŽ našla loutky a přípravka
květiný z uměli kvatý - upomínkaví dárky pro věel-
ný hosty. S. Mladpoušek zedník Fryk, člen ú-

střední kvoby československé armády obstaral těl-
so vojenské kvoby. Pro večeri byla sovětským hos-
tům sjižtva jdelwa státních lázní. Na úvadu
nákladů přispěly všechny složky NF.

Dne 20. IX. po 13 hodině velké sástupy tou-
stinských občanů přivítaly téměř 50 sovětských turistů -
líkařů, učitelů a pracovníků malého metalur-
gického průmyslu. Po programu předvedy MNV, z. Bu-
reš, navštívili milí hosté závod Pefa, pobesedava-
li se s zaměstnanci a zatančili si s nimi. Dále
se podívali do školy, lázními je provedl profesor
MUDr. Procházka, MUDr. Králík a ředitel lázeňského
ústavu. Učev se pak sešli s místními obyvateli v
sokolovně. Mezi přeháněním učev, že takový úval
v sokolovně, jako by 20. sání učev, hned tak nik-
do nřpanovatij. Besedovalo se, zpívalo a tančilo
až do jedné hodiny po půlnoci. A sovětským hos-
tům se milí a přátelské uvádění velmi líbilo.

Až v Prase se s milými hosty rozloučili
sástupci toustinských občanů, odurdali jim fotogra-
fie a papíráli přijimou sřátnou cestu.

Připravij k vítání sovětských turistů řadil
MVNF. Předseda výboru, s. Socha, má na úspěšném
přiběhu ale abce opravdu největší zásluhu.

V měsíci červenci, po velkých deštích, se kabe
a žizeva silně nřvodnily. Nově zřizený stanový tábor
musel být v rychlosti likvidován. Poslední tak velké
řvodně - ale jen v době jarního táni - byly naposled
v letech 1944 - 47.

Úvoda byla velmi dobrá, avoa bylo tolik,
že jablka byla na trhu ještě v dubnu v ceně 4-5
korun za 1 kg avoa. I. jřkosti.

1959

Od skončení II. světové války uplynulo již 14 roků. Historické poučení, jímž se dostalo německým fašistům však neodvradilo oslavatele nového válečného běsnění. Na území NSR a ostatních členských států vojenských faktů stojí dvě raketové základny. Pokusy s nukleárními zbraněmi ohrožují život a zdraví nejen nepřítelů, ale i přítelů generací. Oceány brázdí atomová ponorky s jadernými zbraněmi na palubě, v pomocnicích amerických bombardovacích letadlech, klidících nad západní Evropou jsou atomové bomby.

Úsilí všech rozumných lidí, milionů pracujících všech kontinentů bylo plně vyjádřeno návrhem Sovětského svazu se září t. r. Úplně a konečně odebrání - jediná věta, představující skutečnou perspektivu budoucnosti bez války, bez obrovských výdajů na udržování prázdných armád. Jediná věta, zavazující představitelů zvýšit životní úroveň, zajišťující klidný život bez hrůzy atomové smrti.

Návrhová představa Rady ministrů SSSR, N. S. Chruščeva ve Spojených státech se září t. r., živě sledovaná obou světovou veřejností, byla velkým slibem lepšího světa obou velmocí. Byla i prvním krokem k rozborům o návrhu na úplné a konečné odebrání, které jsou plánovány na příští rok.

Ačkoliv již skončila akce třináct-

rodiní geografickému rok, Sovětský svaz a USA uskutečnili několik úspěšných pokusů v oblasti studia kosmického prostoru. Dne 4. I. byla v SSSR vypuštěna kosmická raketa, jejíž poslední stupeň se stal oběžnicí Slunce - umělou planetou. Podobnou raketu vypustili i v USA. V září se podařilo sovětským vědcům vypustit raketu, jejíž poslední stupeň dopadl na Měsíc přímo a emblém Sovětského svazu. Jití fantastičtější pokus se podařil hned prvního měsíce. Poslední stupeň další rakety oblétl Měsíc, automaticky pořídily snímky odvrácené strany měsíčního povrchu a vyslaly je na Zemi. Člověk poprvé spatřil neuvěřitelnou tvář naší dušice.

Velkou je možno říci, že volání po míru je stále důraznější. Události tohoto roku - cesta S. Chruščeva po Spojených státech, návrh na úplné a konečné odzbrojení, úspěchy SSSR v jaderné a raketové technice, oblas světového festivalu mládeže a studentstva ve Vídni, osvobozenecký boj kubánského lidu, stále se množící hlasy za osvobození koloniálních a závislých zemí - svědčí o tom, že pozice osuvaratelů nového válečného konfliktu je stále nepevnější.

V měsíci listopadu se dostalo poprvé českému vědci jednobo z nejvyšších mezinárodních uznání. Akademiik J. Heyrovský za celoživotní práci v oboru paleontografie / již je objevitelem / se stal nositelem Nobelovy ceny.

Vzhled naší obce se stále zlepšuje. Kapátkad pouze ve dvou, kdy byla vyhlášena brigáda k provedení jarního úklidu, občané odpracovali několik set hodin. Cílem této akce i další práce během roku - dváždění

chodníků, práce na kanalizaci, úprava umovného
háji, úprava prostoru před pomníkem padlých -
řidila komise pro výstavbu a místní hospodáři -
ství.

Brigádnicky byl vydlážděn chodník od
č. 118 / p. Dudák / až k sokolarně a částí vy -
dlážděn chodník před pomníkem v délce asi 50 m.
Pavůk v pomníku byl znovu oploten, staré stro -
my vybařeny a vyaseny nové. U požárního
domu bylo položeno kanalizační potrubí v délce
60 metrů - práce na jeho podlažení směrem
k sokolarně a na zářivici jsou plánovány
na příští rok.

V roce 1952 bylo úplně dokončeno sa -
zení rybníku. Zároveň byl prováděn v
letech 1980 - 90 / Josef II. / Těbu totiž vydala
dvorská kanalař nájem, že pro případ po -
žáru musí být uprostřed obe nějaká nádrž -
ka a zdroj vody. A tak uprostřed obe na
malém patičku, odvodňujícím blížka pole
rybníkem menší rybník. Pro nedostatečný
zdroj vody a tíž z hygienických důvodů vy -
pustěn v roce 1950 a v roce 1955 započato
sú zavázáním. Bývalý rybník byl zhruba sa -
zen a parcel navážky upraven v roce 1958.
Na tomto získaném prostoru se letošního ro -
ku kovala tradiční květnová pant, již atrak -
ce a stánky bývaly dříve umístěny podél sil -
nice a sa kastelem.

Kulturní osvětová činnost ve sva -
něm s jinými lety nebyla letos tak bohatá.
Během roku Osvětová beseda a území složky NF
uspořádala 14 přednášek, 2 besedy, 3 estrády,
11 oslav, 8 tančnických srbav. Tančnickí sllidli 8
divadelních představení, z nich většinu v rámci
Divadelního festivalu pořádaného Okresním do -
mem osvěty. Přednášek se zúčastnilo 250 obča -

nů, estrád 500, tanečních zábar 2.500, divadelních představení 1.400 občani.

ZK ROH cukrovnu nastudoval k 1. květnu
 knu E. de Fillipe „Dobrou noc, Patrice“ předst-
 doval Štechova „Těti zvonění“. Sledal tři před-
 stavení v místě, knu „Dobrou noc, Patrice“ se
 účastnil Divadelního festivalu. V okolních ob-
 cích hostoval třikrát - v Jiměch, Záped a st.
 Boleslav.

OB s dalšími složkami Národní fronty
 / Výborem žen a odbočkou SČSP / uspořádala
 kursy šiti, kursy místiny, angličtiny a němčiny.
 Místní skupina ČSM připravila na mí-
 síce umělec výstavu o historii Tauseně. Ma-
 teřička a expozice sponžičili dílem místní občani,
 dílem národní škola, Obesní vlastivědné muzeum
 a obesní areál. Přípravu materiálů, papie ex-
 pozitů, libreta výstavy, přípravu a úklid míst-
 nosti výstavy provedli členové skupiny ČSM, nej-
 větší část instalace vlastní výstavy pak s. B.
 Hanšlík, učitel národní školy. Výstava byla
 otevřena od 4. VII. do 13. VII.; navštívilo ji
 k 600 občani. Byla to jediná výstava tak-
 to dleu pořádaná v paršském kraji.

Knihovna MNV se letos bouřivě
 přestěhovala z nevyhovující místnosti do bývalé
 holičské provozovny v školě. Má dnes 988 svaz-
 ků a registrováno je 158 čtenářů, z nich 41 je
 mladších patnácti let. Letošního roku věnoval
 MNV z doplňkového rozpočtu 3.000 Kč na nákup
 nových knih.

Výpůjček bylo za rok 1953 pouze 1258;
 uvážíme-li, že pouze asi 10% obyvatel je stálý-
 mi čtenáři knihovny a že na jednoho obyvatele
 připadá ročně asi se 1 vypůjčená kniha, pak
 nemůžeme být s úpravou zájmu o knihu spoko-
 jeni.

Kino MNV vykazuje za letošní rok úspěšný plnění plánu. Roční plán návštěvnosti činí 20 500 diváků, byl splněn již počátkem listopadu. Tržba vstupného měla dosáhnout částky 50 tis. Kč, stanoveného cíle bylo dosaženo rovněž v listopadu.

219 představení sledlo 23 043 návštěvníků; plánem stanovená návštěvnost filmu činí 98 diváků, skutečná návštěvnost pak 109 diváků. Nejvyšší návštěvnost vykazuje filmy produkce západních států, pak sumšky kinematografie československé, nejnižší pak filmy produkce lidových demokracií.

Dne 23. dubna oslavili pionýři naši národní školy. 10 výročí založení Pionýrské organizace slavnostním shromážděním v sobotavě. Za úspěchy, kterých dosáhli v pomoci našemu národnímu hospodářství jich 105 bylo odměněno medailí stužkou „Uspěšný budovatel“.

Vědyt' sběrným svazem odevzdali 1925 kg papíru, 720 kg hadru a 113 kg kostí; 5 g železa a 1820 savařovačích latů. Za tato získání peníze byly sběrným máčáky pro 1. a 2. třídu a ještě pionýři poukázali 225 Kč na Fond solidarity.

Žáci V. třídy s třídou učitelkou s. E. Hlemutovou vybudovali před školou sádku na chodníku odpočinku sádky.

V mateřské škole je letos započato 29 dětí předškolního věku. V jídelní škole se stravují průměrně 45 dětí, dlehat týdně do konce i 60. Jídelna i kuchyně jsou po všech stránkách zcela nevyhovující. V nejbližší době má být započato s jejich adaptací.

Letos bylo s konvenou platností

rozhodnuto o změně cukrovny. Již v minulém roce bylo hospodářství cukrovarské činnosti převedeno z TŠ v Bravčově. Výroba podniku převedena do Hostelce n. Lab.

ZK ROH při cukrovnu byl změněn a majitel divadelního souboru, který byl součástí ZK - převeden k I. I. 1960 Osvětami besedy v Touševě.

Mezi bez zajímavosti i kvatičká historie vzniků cukrovny. Jakási akciová společnost místních a okolních volníků vlastními prostředky vybudovala v roce 1868 dle velkého a na tehdejší dobu moderního podniku. Nevíme bohužel, z jakého důvodu se společnost rozhodla prodat cukrovar jakubě Passerovi / v roce 1882 / Pravděpodobnou příčinou, která způsobila neudržitelnost dosavadního vedení bylo špatné řízení a spory mezi jednotlivými akcionáři.

1960.

Pozornost celého světa je v uplynulém roce upřena k událostem v Africe. Celý kontinent - až dosud tvořený především koloniemi a závislými státy - se již hnutí za nezávislost afrických národů. Tvoří se řada nových svobodných republik a federací - i když částo je jejich nezávislost problematická.

Jedním z nových států je republika Kongo, bývalá belgická kolonie. Mezi ostatními státy má zvláštní postavení. Jedná se sice o suverénního sdružení pravděpodobně nejbohatší africkou zemí. Mezi jiným obsahuje bojiště uranu, mědi, zinku, kobaltu, germania, bauxitu a diamantů. Součástí a západoněmeckí odborníci sborní průmyslu na obrábění energetické zdroje, dosud využití hydroelektrárnami jen v malé části. Dale novým stát je strategicky nejvýznamnější zemí černo světadílu. Fal je již samozřejmé, že Kongo je předmětem zájmu i přímých zásahů imperialistických mocností a že k intervenci je určeno všech dosažitelných prostředků - dokonce i firmy OSN.

Dne 30. června byla v Leopoldville vyhlášena nezávislost Kongo republiky. Již týden poté Belgie zabývala vojenskou agresi proti novému státu. Rada bezpečnosti OSN vyzvala Belgie, aby neprodleně vyklidila kongošské území,

agencií nejen že ignorovali realitu RB, ale byli i kvotny separatistickí Tchambeho vlády v provinční Kasai. Tyto v srpnu přistály v Kongu jednotky OSN - ale nakonec i jich bylo amunicí k upřímné podpoře činnosti předsedu Mobutu a Tchambeho. Velitelství mezinárodních jednotek dokonce mělo příkázání, když Mobutu dal vstoupit ministerského předsedu vládní kasaické vlády P. Lumumbu.

Dne 1. května byl nad výstředním územím SSSR sestřelen americký letoun U-2, speciálně vybavený pro špionážní lety. Prezident Spojených států uváděl prohlásit, že již od počátku souhlasil s špionážními lety nad územím Sovětského svazu a států lidových demokracií. Když pak M.S. Chruščov žádal na předběžném setkání špi vlády čtyř velmocí dne 10. května v Paříži, aby Spojené státy prohlásily, že budou přitvrdit poměrovat konci Sovětského svazu, že odešou všechny povolené činy v minulosti a že potvrdí přímé vinníky incidentu s letadlem U-2 - vstupem USA odmítla takové prohlášení učinit. Proto tedy atrokovala konference na nejvyšší úrovni.

Ústřední výbor Komunistické strany Československa na zasedání ve dnech 13. a 14. ledna rozhodl povést přestavbu územní organizace státu a další prohloubení socialistické demokracie ve výstavbě a činnosti národních výborů.

Dne 2. dubna schválilo Národní shromáždění návrh zákona o novém územním členění státu a návrh ústavního zákona o národních výborech.

Území Československé republiky je dle nového zákona děleno na 10 krajů a 108 obcí. Zvláštní postavení má území hlavního města Prahy, které se

členů na 10 městských obvodů.

Dne 11. dubna vyhlásila vláda republiky volby do Národního shromáždění a NV všech stupňů. Dnem voleb měla být 12. IV. 1960.

Volby do NS i NV všech stupňů se pak staly jednomyšlnou manifestací jednoty pracujících. Pro poslance do NS hlasovalo 99,86% voličů, pro kandidáty poslance NV se vyjádřilo 99,76%.

V duchu 7. a 8. dubna byl proveden ústředním výborem strany národní ústava republiky, již byl poté předán k obecní diskusi. V národním ústavu je vyjádřen stupeň svého naší společenosti a směr jejího dalšího vývoje.

11. června v dopoledních hodinách byl národním ústavem Národním shromážděním jednomyšlně přijat. Podpisem prezidenta republiky, předsedy NS a předsedy vlády ustoupila ústava v platnost. Československo se stává socialistickou republikou. Současně vstupuje v platnost i nový znak ČSSR. Tvou jí červený štít s třemi hvězdami a pěticípanou hvězdou v horní části, na němž je bílý dvojnásobný křídlový nápis na lodi červený štít s modrou sítou křídla a vlnami slatě barvy. Křídla značí je slata.

Těže den jmenoval prezident republiky novou vládu Československé socialistické republiky. Tvou jí 30 ministrů.

Dne 24. dubna byla schválena další opatření k větší životní úrovni obyvatelstva. Byly smlouzeny malobchodní ceny nízkých potřeb, oděvních potřeb, kulturních potřeb, potřeb pro domácnost a sportovních potřeb. Dále byla smlouzena sazba za odběr elektřiny pro domácnosti a 10 halův za 1 kWh a smlouzena sazba za odběr

výši spotřebě. S platností od 1. května se zvýšily míry starobní a invalidní důchody. Ve školním roce 1960-61 dostanou žáci všeobecných vzdělávacích škol, odborných a učňovských škol všechny učební pomůcky zdarma.

Toušev má konec letošního roku 1320 obyvatel a 368 popisných čísel. Charakterem výroby je sice obec zemědělským místem, avšak dle rozvržení obyvatelstva podle profesí je za zemědělskou obec považovat nemůžeme. V zemědělství pracuje totiž pouze 72 občanů. Socialistický zemědělský sektor obhospodává 561,25 ha, soukromíci hospodá na 34,77 ha. Poslední soukromý zemědělec s výměrou větší dvou hektarů je začleněn od 1. října do ČSSR.

Po volbách v červnu t.r. je národní výbor tvořen 22 poslanci; předsedou MNV je s. Kolemky Frant., tajemníkem s. Václav Bureš. V rámci stálých komisí NV pracuje kromě poslanců i 42 občanů - členů a aktivistů.

V rámci přestavby územní organizace je souzen bývalý obec Brandýš u. Labem a přičleněn k obci Prácheň - výhled. Všechny úřady a svazem ONV, sekretariáty masových organizací, velitelství VB a Okresní vojenská správa převedeny do Prahy.

Část obce se územně - svazově zářadí - přičlení - na k. obec Káraní.

Zemědělství:

Při rozboru plánní plánu nastlíme i živočišnou výrobu v obou zemědělských podnicích - ve školním státu zemědělské technické školy i na farmě. ČSSR zjišťujeme, že se ve všech úsecích plánu byla směrná čísla splněna.

Velkou vřadou lze říci, že jak čes i žkolní státek
ZTŠ hospodáří úspěšně.

Výstavba :

V perspektivním plánu ve-
lebení obce v letech 1961-65 si MNV myslí jako
jednu z hlavních žkolní skupiny vzhledu obce. Tausu
se již konvenčně musí stát lázeňským místem - usua-
měná tedy, že pro vyhovění potřebám pacientů stačí
převést o lázeňskou budovu a její nejbližší okolí.
Plánovanými úpravami se změni celá Tausu. Pak
si již lázeňští hosté nebudou muset stěžovat na
blatinné ulice, na nevlidné a neupravené obcové
části obce.

Do konce roku 1965 budou již vědný hlav-
ní ulice vydlážděny betonovými deskami. Nákladem
44 tisíc Kčs tak bude upraveno 1300 metrů chodníků.
Nábřeží kabe a některé ulice budou osázeny ovocným
a chasným stromovím. Prostranství získané sroze-
ním rybníka má být poratím upraveno návozem
ovce v park, rovněž tak i okolí staré kaple.
Objekt kaple bude restaurován - je uvážováno o mož-
nosti přeměnit jej v malé místní muzeum. Na
kvadrantu je plánováno zřízení velkého parku.

Knižárna, která je dosud v jedné místnos-
ti souborného domu má dostat nové postavy.
Je totiž plánována stavba velké budovy MNV [na
prostoru srovněného rybníka]. Kromě kanceláří, zase-
dací síně, obřadní síně a archivu je pamatováno
i na knihárnu a čítárnu.

V dalších částech výhledového plánu je ú-
šma i otázka kanalizace. Na kanalizační síť
budou spojeny postupy dany na zárypníci, ko-
leu soblovny, v nádražím a zápské ulici.
Délka plánovaného potrubí činí asi 820 metrů,
náklady pak jsou odhadovány na 120 000 Kčs.
již v tomto roce konice

již v tomto roce

pro výstavbu při MNV vykazují rozsáhlou činnost. Materiál školka svým zařízením vůbec nesplňuje podmínky, klade náročnými hygienickými normami na postavení a vybavení dětských zařízení. Jednotlivé místnosti zařízení nemí být větrány, a dosud jediná velká místnost vily, v níž je školka umístěna, je používána současně jako jídelna i lona. Tento nedostatek vyřešil MNV tím, že rozhodl provést v rámci obce "Z" výstavbu jídelního bloku. Konec roku je již stavba zhruba ukončena na nákladem 40 000 Kč, většinou brigádnickou prací. Celý objekt bude připojen na vodovodní a kanalizační síť.

Dále bylo pokračováno v dřívější činnosti. Přibýlo nových 220 m čistých a úpravných úseků ulic. V posuvce t. v. byla téměř ukončena stavba autobusové zastávky u kostela; locustní díla přístavby částu 10 tis. Kčs.

Hlavní úsek kanalizační sítě na zárybnici byl prodloužen o dalších 100 metrů směrem k požárnímu domu. Betonové roury o průměru 60 centimetrů jsou kladeny až do hloubky 3 metrů. Pro práci si práce na kanalizaci vyžádaly částky téměř 20 tisíc Kčs.

V jarním a letním období občani pracovali brigádnicky apary řádky MNV, úpravné prostranství rybníka, úklid obcí a babského nábrží, postavení lavic a úpravné okolí pomníku padlých. Na všech těchto pracích bylo odpracováno více než 7.500 hodin.

Kulturní činnost:

Osmítová beseda v spolupráci s ostatními složkami národní fronty uskutečnila celkem 59 akcí s celkovým počtem 8 268 návštěvníků. Kromě přednášek, besed a vystoupení souborů lidové múzické tvorivosti byly

režisérů i dvě výstavy. V červnu výstava fotografii Zdeňka Habiba, reportáža časopisu „Československý voják“ a v září výstava obrazů alade-mického malíře Josefa Holuba.

Divadelní soubor OB nastudoval hru Jana Dvořáka - Dalibabáta, která se, s ním tiskem vytažením, vstoupila s velkým úspěchem.

Zásadním činem je uskutečnění pravidelných setkání mistrů volného umění. Členové osvětové besedy a divadelního souboru pravidelně docházejí, v síni pak je jednou týdně informují občany o nejdůležitějších událostech ve světě a o činnosti MNV.

Místní lidová knihovna má nyní 192 čtenářů. V letošním roce byl opřítavěn doplněn knihovní fond nákupem za 500 Kčs. Bilance činnosti knihovny je celkově úspěšnější než minulá léta. Občané si vypůjčili 3050 knih.

Kino MNV se opět může pochlubit úspěšnou činností. Plánovaného 220 představení za rok sice nebylo uskutečněno [pro karanténu v měsíci lednu a únoru], plán návštěvnosti a tržby však byl splněn již v listopadu. 216 představení sáhlo celkem 21.457 návštěvníků. Z celkového počtu 159 promítaných filmů bylo již 66 určeno pro děti a mládež. Návětnost některých filmů byla dosti vysoká; například na český film „kam čert nemůže...“ se přišlo podívat 246 občanů.

Zařízení kina se bude modernizovat. Na instalaci čekají dva promítací stroje naší výroby. Jednoduchým předváděcím zařízením lze přeměnit aparát určený pro klasický obrazový formát na přístroj pro projekci na širokém plátně. Je však nutná přístavba promítací kabiny a vybudování nové elektroinstalace. V návrhu na opatření v komplexním rozboru činnosti MNV za rok 1960 je na tyto adaptace psáno.

Národní škola:

Do pěté třídy národní de-
vileté školy dochází ve školním roce 1900-01
124 žáků

Ve školní budově byly provedeny hygienické
práce nákladem 22000 Kčs.

Letos poprvé v historii našeho školství dosta-
li všichni žáci školní pomůcky zdarma. Snad nic
neubaruje tak výrazně na práci učitelů a voličů
nároky, zejména jako přání této rozhodnutí strany
a vlády. Starí učitelé, kteří měli tuto hranici
a vedli zářnami ve školních knihovnách, by dříve
školu - ač 20 let starou - vůbec nepoznali a vy-
šším pedagogům by přání ve škole sárali.

zásobování

Ve srovnání s minulými
lety se počet podniků potravin a průmyslových zbo-
ží zmenšil. S sortimentem zboží často neodpovídá
potřebám občanů a lázeňských hostů.

Třeba všech podniků jenom jedna firma v
letním roce částku 6 milionů Kčs.

MNV spravuje 4 provozovny s 6 zaměstnanci.
Drobné služby poskytuje obyvatelstvu zámečnictví,
čalouničká dílna, manžl a přívos. V rámci
místního hospodářství pracuje ještě 25 občanů té-
měř ve všech profesích.

kulturní

Budova zrušeného kul-
turního byla původně určena ke sběru. Letos však
je v ní umístěn závod na přípravu kniv, jeho
materiálním závodem jsou české výrobky kniv - Pěčky.

nádraží

Letos v létě byly dokon-
čeny práce na úpravě nádraží. Byl postaven
krátký trakt hygienických zařízení, přebudována
celá přístavní nádražní budova, místnosti dopravní
kavárny rozšířeny a přístavní byla i úkryt

po ostřejší. Stavění budova působí nyní pěkným dojmem.

V měsíci lednu byla vyhlášena nad částí obce Brandyž n. hradem karanténa. Na obci vypukla totiž epidemie škrkavky a kulhavky skotu. Obec Mělnický - ohlásila epidemie - byla uzavřena, Taurin zavazena do ochranného pásma. Případ přenosu onemocnění skotu na čarůka nebyl hlášen.

Karanténa

Letní zima byla velmi mírná, pouze v lednu a únoru poklesly teploty k -20°C. Jaro bylo pěkné, slunné. Zato letní období bylo deštivé a poměrně chladné. Abi dubá polovina roku byla téměř trvale deštivá. Počátek zimy zaznamenal jen minimální teplotní výkyvy. Občasně mrazy ne nižší -5°C trvaly pouze několik raních a dopoledních hodin.

zima

trouba byla průměrná; ovoce byl dostatek, zvláště jaderůvek.

Встреча

советских туристов в селе
Поушени 17-го февраля 1962 г.

Руководитель группы
Урадовская
Косовская группа -

Дерг.
Савинин
Ворон
Маслова
Шеня
Од
Алиш
~~Иван~~

Судачену
Мелиу
Алиш
Куд.
Гомин
Сон.
Мугарин

Група
Вит
Алиш
Горостру
Бенерка
Ольг
Бенеш
Керин
Алиш
Соня
Кимур
Алиш
Алиш
Алиш
Алиш

1961

Významné události v obci:

V tomto roce byl zde ustanoven pouze jeden zemědělský závod, kterým je s. sv. Československý státní statek. V rámci spojování dosavadního Státního a Kolářského stateku. ČSFD hospodáří na 555 ha zemědělské půdy, z toho 452,50 ha činná půda orná.

Odtud se v obci nacházejí tyto závody: Leské úpravy dřeva n. p., n. p. Pípa - úprava panelů, Státní lázeň Poděbrady - lázeňská jednota Trosků a Energetické ústřední závody.

Školy jsou zastoupeny Mateřskou školou a s. sv. Základní devítiletou školou 1.-5. postupný věk.

Zemědělský závod v letošním roce provedl osvu i sádku v agrochémických hnojivách. Rovněž úspěšná byla sklizeň senná a vytráčka pampuchů hambutů.

Kultivace a obdělávka cukrovky však postihaly potřebné kvality, což se projevilo při podzimní sklizni.

Žně začaly již v červenci. Bez závodů byly uskutečněny s. sv. dvouřádkovou sklizní. Při vyřizování plochy travy pouze 18 dnů. Hektarové výnosy byly uspokojivé, pouze jarní píseň nebyl v dodávkách splněn. Díky mechanizaci nebylo zapotřebí takového množství brigádníků, jako jiná léta.

Podzimní práce začaly rás sklizní hnojiv, vytrávení hambutů a sklizní cukrovky (já koncem srpna). Ani tentokrát nebylo zapotřebí početné brigádnícké pomoci.

Úrovní práce byl rybarem početným množstvím v
skladišti a jasným nákladním autem. Rovněž
závěsného nářadí byl dostatek
Pracovní síly byly najímány jasně a vlastních zdrojů,
jasně byly doplňovány záhy zemědělsko-lesnické
školy a Brandyža s. l.

Občané při "společných" pracích odpracovali 1500 hodin.
Politicko-účetní práce se zaměřením nebyla prováděna
na příslušné úrovni. Tento nedostatek se projevil
ve špatném poměru ke společnému majetku, údržbě
nářadí a strojů. Rovněž nepočádek v objektivě
hospodářství neodpovídá každému stavu.

Na začátku roku byla vyhlášena "sintarková karanténa".
Nepočádek a elektrické vedení instalované na porubu
zdi, snižují v prostředí plněm hořlavého materiálu
juna a slámy, bezpečnost emných hospodářských
budov a zařízení.

Přesto v těchto podmínkách byly vytvořeny tři kolektivy
"Brigády socialistické práce". Zemědělská výroba
kde byla najímána socialistickými zářadky, což
bylo prováděáno se zaměřením.

Zásobování: Tento rok byla vybudována samoobslu-
ha přímyslným zbožím. Stav ostatních prodáv
pokrmovědělších zbožím a prodáv masa byl naprosto
nerovnoměrný. Nedostatečné množství nemnohých
hygienické úrovní postavení a také kupující musí
dlouho čekat na obsluhu. Při jasném vedením
společného dvířka "jednoty", zářady odhlaněny
přetahy. Tento stav spíše neplnění plánu malo-
obchodního obahu.

Doprava: Největší nřhonný byl spojní autobusy
do Láčkovic i do Brandyža. O vhodnosti samotné
cesty však lze pochybovat, neboť dochází k nepřítu
autobusů a také zaměřením ČSD se nepodařilo
tento stav zlepšit svým postojem k cestujícím. Naopak.
Úrovní pro místní komunikace byla špatná silnice
od Láč ke kostelu. Již úrovní jasně oceněná
automobilisté, kteří přijíždějí na mjní účty
do stavového lážra u koupaliště se vzdálenějších
míst republiky.

Zdravotnictví: Tonsu patřila pod zdravotnické středisko Brandýš. Do obce zajišťovala pravidelně dětská lékařka. Ve středisku občanismu nevyhovovala dlouhá přijímací doba. S lícitnou úrovní místních lázeň pacientů poskytovali uspokojení. Jejich neúspěch u všech týkala, včetně starou obec, především u klavné silnice a parku.

Sociální zabezpečení: celkem zde bylo 262 důchodců, kteří pobírali celkem 126 000 Kč. (T. j. měsíční příspěvek na jednotlivce 480 Kč.) Dalších 17 občanů pobíralo 4. úv. "sociální příspěvek", který činil 212 Kč na jednoho. Těmto občanům, kteří mají nejmenší příjmy, bylo vyplaceno 21 jednorázových příspěvků v celkové výši 14 100 Kč. Ze Tonsu byl arýšován důchod šedesáti občanů.

Kultura bydlení a bytová otázka: Ze loni kalendářního roku bylo 28 zadrželů v byt: Během roku bylo přičteno 8 bytů. Dvě bytové jednotky byly zrušeny jako nevyhovující. Celkový počet a stav bytů je neuspokojivý. Je nutné zajistit bydlení pro pracovníky v zemědělství.

Výsledky rozpočtových provozů MNV: celková suma od všech provozů (viz rozpis v účet. knihách MNV) činila 119 000 Kč. Z toho od obyvatel obce 40 260 Kč. Z plánovaných 64 000 Kč na směry bylo vyčerpáno pouze 62 000 Kč. Do služeb občanům je zřízen také mande v bývalé prodejní paní Chodírové č. 19.

Účel veřejného pořádku: Tonsu úzce spolupracovala s pořádkem ochranou a uskutečnila čtyři preventivní prohlídky místních závodů a jednu prohlídku všech domů pro likvidaci možností vzniku požáru. Ve spolupráci s "pomocnou silou" a "veřejnou bezpečností" byli stanoveni občani i státní úřady s dodržováním dopravních pravidel. Tonsu řešila za tento rok 4 případy občanského soužití a dva případy drobného rozkrádání. Při částečném opatření, občani nadále neuhášeně povstali domácí zvířata na veřejné ulici a silnici. Roste tím možnost dopravních nehod.

Dále v obci docházelo ke znečištění ulic a poškozování veřejného majetku (na př. rozbití okna u autobusové zastávky, znečištění plochy u pomníku padlých, rozkrádání stromků u parku a pod.)

Zpravida se jednalo v přístupy jaince. Úspěšná byla spolupráce s rodiči a místními organizacemi pro nejlepší chování mládeže.

Výstavba obce a akce "Z". Došlo k další adaptaci, smateřské školky, při které letos bylo odpracováno celkem 1320 brigádnických hodin. Hodnota rešených prací činila na tento rok 43000 Kčs. Byla dokončena výstavba čekárny a stanice autobusu (521 brig. hodin - 9000 Kčs) a úprava dvou nedjizních ploch (160 br. h. - 2500 Kčs). Na Záhybnici byla provedena další etapa v položení kanalizace, na které bylo odpracováno 2852 br. h. v hodnotě 48000 Kčs. Celkem v tomto roce bylo vydlážděno 450 m chodníků, většinou při hlavní silnici o ploše 250 m². Brigádníci na této akci odpracovali 909 hodin v celkové hodnotě 13000 Kčs. Na všech akcích bylo odpracováno celkem 5760 hodin a jejich hodnota činila 115900 Kčs. Na dalších a jiných akcích, na př. úprava cesty ke koupališti, úprava náběží, úprava prostřanství u hřbitova a cesty, jarní úklid obce a pod., občani odpracovali dalších 2293 brigádnických hodin. Kromě toho v rámci "jarního úklidu obce" mnozí občani pracovali na úpravě prostřanství před svým domem, což v uvedeném počtu brig. hodin napočítáno není. Také v tomto roce občani prováděli úpravu a výstavbu rodinných domků, což pro vzhled obce se jví nejvíce potřebné.

Kulturní a školní komise, která řídila v rámci své působnosti obec, arala na svéasedání zastupce slovek NF, kteří se rovněž podíleli na kulturním životě obce. Komise usilovala činně. Postupně čím dál tím víc nahrazovala svou práci Osvětovou besedou, která se koná v obci nevyhnutně. Škola: má 5 tříd pro 5 postupných ročníků. Třídý navštěvují celkem 115 žáků. Škola používá moderních výučebních pomůcek jako promítáčky, el. gramofon, magnetofon, rozhlas. zařízení a s. d. V budově jsou tři kabinetý a sborovna. Je zde také vodovod, zavěšený až do školní kabinety.

V pionýrské organizaci je celkem 46 členů. (Kromě jednoho ²¹¹ začala pionýr. věku jsou všechny organizovány.) "Jisker" v organizaci nejmenších je 45. Pracovaly zde dějnové hry a v oboru výtvarství, v hromadném tančím, dramatickém a rukodělném. V rámci školní akce pionýři sebrali 419 knih a papírů. Starší odměna 1 100 Kčs, kterou přidal KRS.

Hlavním problémem tradiční činnosti Světové besedy je nedostatek vhodných místností pro tuto činnost. Divadelní soubor hraje v sále místní knihovny. V letošním roce ukázal dvě celovečerní hry. V obci bylo dále uskutečněno 13 přednášek a besed s 675 návštěvníky a 28 kulturních akcí, včetně tančících zábav se 4 360 návštěvníky. Kromě této činnosti místní lázeň organizovaly vlastní kulturní a osvětové akce, přístupné jednak hostům a jednak místním občanům. Škoda, že tyto příležitosti občani nevyužívali.

Knihovna: má naprosto nevyhovující místnosti v soukromé budově. Knihovnu navštěvuje 218 členů, z toho 65 členů z řad mládeže. Celkem bylo přijato 3284 knih a příjem na půjčování činil 653,40 Kčs.

Kronika: Rok 1960 napřel kronikář Ladislav Dyrhon. Po dokončení studia medicíny a učení pracoviště v mostě, výkon své funkce přerušil a pada MPP na návrh kult. a škol. komise schválila jmenování nového kronikáře - místního občana Rostafa Trublaříka, výtvarníka - učitele.

Kino místního národního výboru plnilo své poslání dobře. Každý den bylo nabídnuto nejnovější filmy, které státní film nakoupil nebo natočil. I když je plánovaných 220 představení bylo v důsledku slavnostních karusely, na začátku roku uskutečněno pouze 208 představení, plán návštěvníků filmů byl překročen z 19 000 na 19 773. Je pozoruhodné, že přes soustavnou oficiální kritiku, doporučení filmy sovětské produkce, návštěvnost těchto filmů je u nás nejmenší, kdežto filmy národních produkcí kritikou laičtí, mají návštěvnost největší.

Tělovýchova: cvičení všech dětí se konalo pravidelně. Fakt, že školovna je jedinou vhodnou místností také pro kulturní akce například, se v jiném období pravidelnost cvičení byla narušena.

Vidání tělovýchovy dopomáhalo proto MMT, aby se vážně zabýval otázkou výstavby nového společenského objektu, ve sílu k provedení kina.

Mateřská škola - poskytovala možnost docházky 28 dětem. Z toho bylo 11 dětí předškolního věku. Děti byly, podobně jako na vyšším stupni školy, také pravidelně prohlíženy dětskou lékařkou. Zájemní bylo doplněno norjmi hračkami, knihami a norym gramofonem. Kladně lze hodnotit, že zde nedošlo k žádnému úrazu i když pravidelnost u dětí předškolního věku je velká.

Finanční hospodaření národním úřadem bylo zaměřeno na kontrolu rozpočtů i mimo rozpočtů provázen a sestavení nového rozpočtového plánu na příští rok. Finanční komise sledovala hospodaření kina, základní školy, mateřské školy a školní stravování. V roce 1961 přibyla daň z příjmu a daň zemědělská. Ubyl poplatek z bytů, ze psů a míst.

Celá hospodářská situace a kulturně-spoličenský rozvoj byly předneseny v rámci 4. ro. komplexního hodnocení na veřejné schůzi všem přítomným občanům a v usnesení byla učiněna příslušná opatření. Je žádoucí důslednost, která často není tak, aby se tato usnesení z papíru přenesla do života celé obce.

činnost místních sdružení:

Školní tělocvična je tvořena oddíly sokolskými, kde je zapojeno 14 členů (mužské složky 7, ženské 7) jedná se o oddíl kopané, ledního hokeje a košíkové. Oddíl kopané: měl celkem 46 členů. Oddíl mužstva srazil celkem 30 zápasů, ve kterých se vysílalo celkem 15 hráčů. Soupeřem bylo nastříleno celkem 61 branek (z toho 22 nastříleno nejlepší střelce Štefan). 72 branek jsme obdrželi. Oddíl ledního hokeje měl 45 členů. Ve sportovní soutěži byl úspěšný. Hráči tvořili dobrou kolektivu. Jisté má jeho úspěšnost mělo svůj význam v klasické hokejové kádrě, vypracované vedle kádrě fotbalové. Oddíl košíkové měl do sestavy 15 členů. Protože nově založenému oddílu chyběla zkušenost, jeho reprezentace nebyla právě úspěšnější.

Všichni školní práce byla řízena výborem, který se skládal:

- členové: Václav Zemánek, řídící učitel v.v.
- Místopředseda: Vlastimil Kostáček
- Jednatel: Václav Hák
- Náčelník: Jan Švegel
- Náčelnice: Irena Vopatová
- Hospodář a pokladník: Joz. Kasalický ml.
- Finančník: MUDr. Mojmír Králík
- Výborní prop. pracovník: Antonín Kaplan

Kromě uvedených funkcí měl výbor 2 rezervy učitelů, aktivisty a náhodníky. Z uvedených přijatého úlohy členů sdružení v listopadu 1961 je patrné, že prvním úkolem vedle evičních úkolů přistává nábor nových členů. Tento pokus bylo započato s adaptací sálu v Sokolovně.

československý Evropský kříž: Rok 1961 byl v znamení náboru nových členů - především mladých. Práce složky se neprojevila jen na zdravotnické činnosti, výbraz členové se účastnili různých brigád na vylepšení obce i pomoci nejvíce znevýhodněnému národu. Doškolení členů bylo prováděno na spolupráci

lékání, zejména ze zdravotních důvodů. Pro občany byly provedeny tři zdravotnické přednášky a filmové v obchodech i ostatních provozovněch pohostinství členové zajišťovali hygienická opatření. Problémem zůstává malý počet dárců krve.

Českos. svaz požární ochrany v tomto roce poskytl brigádnický posádkou požární budovu na doporučení MNV sálí ostatním organizacím, především ke schůzovně účelům. Velitelem požárního sboru je Josef Býcha, zaměstnaný jako dělník v člákovickém závodě Kovohutě. V tomto roce uspěl při výhonu svého zaměstnání v rámci úřadu, což ho vyřadilo z výhonu jeho funkce. Na doporučení MNV jeho místo zaujal František Novotný, dělník na lize písku v Brandýse. Sbor provedl preventivní prohlídky všech budov v obci. Členové se zúčastnili školení požární ochrany (zejména při zacházení s hasičskou přístroj) ve spolupráci se závodní jednotkou firmy TDS v Člákovickách. Při výchovné práci došlo k požáru na stodole a chlévech stádošského statku, kde domácí sbor výdatně pomohl. Ve spolupráci s MNV v období r. 1947 došlo k ustavení dobrovolných požárních hlídek z řad občanů. 4. února se konal tradiční ples v Sokolovně, který měl dobrou společenskou úroveň i finanční úspěch. Na výpočet členské schůzi byla kolektivní práce sboru velmi ~~hodnotně~~ hodnocena.

Odbočka svazu československo-sovětského přátelství (ČSPP) měla kolem dvou set členů. Během roku vyvíjela dobrou kulturní činnost, tématicky zaměřenou na události v SSSR (věda, astronomie, literatury a pod.). Odbočka pořádala pro občany výjezdy na známá místa v republice. Také uskladnila několik výjezdů do pražských divadel. Po hospodářské stránce odbočka měla být soběstačná. Tyto příspěvky byla stanovena na 10 Kč.

v "Mění přáklství" listopadu - odbočka probírala především své
politické poslání při organizaci oslav. Velochumím měřítku
krajní organizace byla rozložena mezi nejlepší. Star sájmci
a lidové kursy ruskiny se pohyboval na začátku roku kolem 14
(pracoval jeden hrouček) a koncem roku kolem 10. Tělový
kurs neměřitelný navštěvovalo 9 podučačů.

Obec Baráčeků v Toušeni vykonávala bohatou činnost,
snahou náklad v nadšení členů, kterých je v obci 398.
Za rok se uskutečnilo 12 konšilských a 12 letičských sedění
na velmi dobré účasti. Byl také uspořádán tradiční ples,
kterého se členové obce zúčastnili v hojích. Rovněž v hojích
se zúčastnili členové oslav 1. máji. Vše občanskou povinností
prokázali odpracováním 12 (53 brigádnických hodin
a shromážděním šofu. Pro své konšilstvo uspořádalo
1 sájmku pro významných místech republiky a 3 sájmky
do pražských divadel. Konšilstvo tvořili: rychtář (Černý),
pantafílek (Fajfar), 1. mistr (Janča), 2. mistr (Jan Zahradka),
paňmáma (Novosná), berní (Šinc), berní pohřb. odboj
(Dohual), syndik (Chyborá a Býhorá). Konšilstvo se podařilo
sjednotit čluny pro krajem obce, takže jako celek obec
byla úspěšná.

Výbor čl. správy nahradkačů a orocnačů v tomto roce
chtěl zapojit každého čluna do pracovního procesu.
Tohoto opatření si vyžádaly úkoly dané pracovním
plánem pro tento rok. Velká zásluha nahradkačů
byla na výstavbě mostůvny. Kolemí člunů se uskutečnilo
formou přednášek doplněných návštěvou sáhrad, filmem,
sájmekem do orocnačských sáhrad a pod. Boj proti
čivirovi byl proveden postřikem po odhození orocnyh
štomů. Vaz se zapojil do výhledového plánu náprá-
šlení a výstavby obce, především po odborné stránce.
Brigádní činnost nebyla všemi čluny plně pochopena.
Jako jeden z naléhavých úkolů kústivá do budoucnosti
nábor nových člunů.

Výbor žen měl za rok celkem 10asedání. Předsedkyní byla
Františka Oudáková, dělnice, místopředsedkyní Marie Křečková,
rovněž dělnice, jednatelkou a pokladní Emílie Korandová, učitelka.
Organizace VŽ měla 22 členů a 10 aktivisek. Jejich činnost
se projevila především kulturně-politickými akcemi.

12. března se konala v Sokolovně slava MDŽ za účasti
širší veřejnosti (370 osob). Byly zde získány návrhy
na pomoc školního sládku a pro akci "Let" [2]. Místní
občanka Dvořáková obdržela při této příležitosti
"odznak materské" jako matka šesti dětí. Členky se aktivně
podílely na přípravách Koního máje a účasti při oslavách
Čsl. světového přátelství v měsíci listopadu. Propagační
nedělní výbor žen získal od občanků návrhy na 2500 vajec.
Návrh byl přehrocen na 2900 kusů. Rovněž byla navržána
spolupráce s dohlížecím výborem ženoty na zlepšení služeb
v obchodě a pohostinství. Výbor organizoval za rok 3 kurzy
šití. Docházelo sem pravidelně 12-16 žen. Na přednáškové
činnosti se ženy podílely s ČČM a ČKd. Členky se účastnily
výbor žen byl také hlavním pořadatelem při oslavách
Mezinárodního dne dětí. Pomoc žen pro občanku záležetosti
se projevila přípravou kápiu novorozenců do matičky; ná-
vštěvou a podarovaním nejstarší občanky Marie Bendové
u příležitosti jejích devadesátipátých narozenin.

Materské školy výbor pomohl částkou 500 Kčs. Je pozoruhodné, že
nevelký počet žen má tak značnou zálibu na společ-
enském životě obce. Jejich aktivita má hořeny v upřímné
snaze prospět člověku, což je pro ženu charakteristické.
Je proto podivné, že jich ve výboru není organizováno více.

Činnost Lidového myslivčeského spolku v Továrně se projevila
vedle 16 schůzí především aktivitou všech členů, t. j. odchylem
a odstřelem zvíř, včasným a důsledným kmením zvíř,
slésem vajec i brigádní činností, která vyžaduje v r. 1961 celkem
2030 hodin. LMS kádal na hospodářských radoucích kajišťkách
remiáku a ponechání křoví i mexil pro zdárné hubnění
koroptví. Částič a odchyt zvíř je pro každý rok plánován.
Částič škodní pro každého členu činí 3 kusy. Členové
projevili velkou péči o psy, jako své vydatné pomocníky.

v tomto - měsíci myslivosti - členové upravili výlohu bytů
 obchodu uprostřed obce k propagaci dobrého poměru myslivosti
 k hájení zvěře. Společnost v tomto měsíci byla vyhodnocena
 jako nejlepší na okrese. Bylačiči praj a kočy honci mohou
 odstělovat pouze 200m od posledního ohněného stavění.
 Na lukách byla zjištěna liška s liščaty. Tento rok neměl
 revisor účtu spol. Huka. Jeho funkci převzal Vlastimil Levinský.
 Hon na koroptve byl letos proveden 17. srpna. Neúčast je povinen
 každý hládit nejpozději tři dny před honem. Hon na fazěanky
 byl stanoven na 29. října a 4. listopad. V polabské části
 rotnu se odbyval kolm vánoce také hon na rajice. 28. října
 se členové účastnili pěší brigády, což se stalo podmínkou
 k účasti na přípravách honců. Nemůž bylo prováděno
 v M. remítech. Nakonec při honcích byly většinou přítomni děti.
 Každý si nesmí prvat na hon hosta ani náhradou za sebe.
 Za odchyt koroptví se platilo dětem 10 Kčs a dospělým 25 Kčs.
 Za odchyt rajek dětem 15 Kčs, dospělým buď rajicem
 nebo 25 Kčs. Výborem bylo doporučeno, aby čl. Homola
 složil khovíka příkazního hajného. V provedení honců
 bylo odesláno písemné hlášení okresnímu výboru LMY.
 Výborem pro občanské záležitosti LMY režíroval tento rok
 300 - Kčs. Na schůzi 27. prosince členové rozhodli, že
 budou provádět politické aktuality. LMY Zápy - Braudny
 si stánuje na zhoršování styků s naší LMY. Zaří
 členové hodlají tyto styky zlepšit. "Vedení leč" se odbyla
 v místní školovně 16. prosince. Do vedení LMY byli zvoleni:
 Předseda - J. Kodera, místopředseda - Fr. Michalec, J. Janáček.
 J. Flégl, pokladník - Karel Laxák, hospodář - Jar. Homola,
 kynolog - Jar. Homola, kulturní prac. Vojtěch Janda, brigády -
 Lad. Vostřák a revizory účtů V. Levinský a Jar. Willian.
 Všechni jmenovaní byli zvoleni jednolitě. Při aktualitě
 LMY zdůraznil významnost proškolením škůlny, zystarší
 před kapličkou vedle MMY.

Doplnující drobné události v obci v kalendářním roce 1961:

Kolem 15. ledna se vyškylala v místním zemědělském závodě slintarka a kulharka. Z těchto důvodů byl vydán zákaz veřejného shromažďování obyvatelstva v místě.

2.-3. února byl likvidován hydrant v parcíku před pohostinstvím jednoty "U Wallianů" a byl nově instalován před bývalou kovárnou vedle vjezdu do lázní.

1. března bylo provedeno sčítání obyvatel, domů a bytů.
2. července opět otevřen stanový lázeň pro léčebné účely u bývalého koupaliště. (Léčí se zde eholotná odylova.)
3. července byl podivuhodný den, který přinesl mnoho neštěstí v obci, nebo našim občanům mimo obec.

Místní rozhlas v odpoledních hodinách vysílal signál "hoří", neboť uprostřed obce, před MVM, hořela stodola státního statku.

Upodal na hlavní silnici "stojedenáctka" Tábra přejela malého chlapce správce statku Cibka a velmi těžce ho zranila.

Též odpoledne po ránném úrazu byl převezen do nemocnice v Brandýse místní občan Křenek. Úraz se mu přihodil na pracovišti v Čelákovících.

V listopadu byl naveden vodovod v úseku Lápské ulice, kde až dosud byl velký nedostatek vody.

Majitelé domků v Lápské ulici na levé straně, která sousedí s polem, měli možnost přikoupit asi 20 m pozemků, nacházejících se na jejich parcelaci.

V těchto místech rovněž je naléhavá potřeba kanalizace. Občané zde vyradili ovocné stromy, které budou užitečnou ohradou ulice. Je to dobrý příklad pro ostatní občany.

Další léta budou kapsána v nové kronice obce Touševé.

Zbylé listy této kroniky budou sloužit k eventuálnímu doplnění údajů týkajících se doavadních událostí.

Rudolf Truhlář, kronikář.

224

Doplňovací zápis k roku 1945

Proslav plk. ind. v. v. Tomáše Ledláčka
při oslavě 1. výročí národní revoluce

v sokolovně v Foušeni 8.5.1946

(opis)

Vážení občane, bratři a sestry!

Dovolte mi, abych po tak krásném proslavu bratra řidičko - a při tak krásné příležitosti - se zmínil několika prostými a velmi prosaicnými slovy o některých okamžicích a úsecích naší národní revoluce v Foušeni.

Můžeme s radostí, hrdostí i vnitřním uspokojením říci, že jsme v ničem oproti jiným městům a obcím v republice čsl. při projmu své národní revoluční vůle nezůstali pozadu. Vátná většina občanstva se revoluce činně účastnila.¹

Jen nepatrný zlomek občanstva vyčkával - až jak se dopadne - až již jejich pohyby k této opatnosti byly jakékoliv.

Je veliký rozdíl v tom, kdy kdo se nekompromisně, otevřeně a odvážně k revolučním činům projevil.

Při revoluci projevila se i tentokrát naše národní, tradiční soudržnost a jednota, která se objevuje při národním nebezpečí. Bohužel - jakmile zmizelo nebezpečí - zmizela i naše svornost a jednota.

Vážení občane, bratři a sestry, neoddávejme se mylnému sebeklamnu, že je již nebezpečí raňeháno. Reakce a fašismus a naši nepřátelé nejsou vyhlazeni - jsou jen umlčeni a vidíme velmi dobře, jak při každé příležitosti

vystřikují ostré rány. Pracujeme všichni otevřeně a poctivě na bratrském sjednocení a svornosti národa.

Ten, kdo rozsvírá svár, hášá a rozkol mezi občanstvem, je největší nepřítel lidu a národa - a buď bez milosti odstraněn.

A ještě něco! Naučme se jeden druhého oceňovat podle skutků a činů - nikoliv podle slov. To je nejkrásnější projev a důkaz demokracie a vyspělého socialismu.²

A nyní k té naší toušenské revoluci.

Jsou zde některé okamžiky, které nejsou všeobecně známy - o nichž dnes, po ročním odstupu můžeme klidně a rovněžně pojednat a které nám vysvětlí lecjakou záhadu a nejasnost a snad i zabrání různým planým řečem.

Co u nás předcházelo:

Na popud některých vážených občanů z Toušene (p. Jan Králík, p. dr. Brabec, p. ředitel Ubrých a j.), alych se ujal sestavení Národního výboru a jako člen podzemního revolučního hnutí - jal jsem se v březnu pátrati po tom, zda v Toušeni existuje, nebo je připravován revoluční Národní výbor.

Do té doby šel jsem jako provinilec a vyhládnutí rukojmí německého režimu v ústraní. V Toušeni žádný revoluční Národní výbor neexistoval. - Důkaz toho je, že také dne 5./5. 45 žádný rev. N.V. svou činnost nezahájil, a že byl teprve na důtklivý nátlak vojenské skupiny sestaven a svolán. Šel se teprve 3. den revoluce.

Byli to členové bývalého obecního zastupitelstva (až na některé osoby).

Po předchozí přípravě (o úkolech, organizaci a osobách do N.V.) svolána ustavující schůze pro revol. N.V. na pátek 4./5. 45 do bytu p. Čenka.

Těto schůze se zúčastnili p. p.:

Bašta Jan, Čenek Zdeněk, Čejkovský Ant., Choděra Jaroslav, Chocholaty Miroslav, Krámský Boh. a já.

Jednáno o úkolech, organizaci, o kandidátech N.V. (organis.: předseda: já, referáty: 1. vojenský, bezpečnostní a policejní, 2. vyživovací, 3. hospodářský (žňový, rekvizitní), 4. ubytovací, 5. pracovní³, 6. zdravotní.

Při volbě osob přihlíženo k zásadám košického vládního programu, ke schopnostem a volnosti zastupců, aby žádná složka veřejné služby nebyla brzděna (draha, pošta, vodárna, žně ap.).

Postavena tato zásada: revol. N.V. provede agendy revolučních dní a bývalé obecní zastupitelstvo provede do 14 dnů volby do „voleného Národního výboru“ - náčelní rev. N.V. odstoupí. Poznámám mimo-
děk: Demokratická volba národního výboru se dosud nestala. - Zástupce do N.V. si učily politické strany bez demokratické volby. - Pro náhle vypuknoucí převrat určeno na této schůzi:

svolání vojenským poplachem vojenských osob k obecnímu úřadu a že já se ujmu „vedení“. Plenární schůze určena na pondělí 7./5. Věřím to k ospravedlnění svého jednání, neboť bych se byl i bez tohoto „oprávnění“ vedení ujal, jak mi kázala má starovská, samozřejmá povinnost, mé stáří, hodnost i zkušenost. Kdybych tak byl neučinil, mohl by mi dnes každý z vás oprávněně vytěnoust, že jsem se choval zbaběle, utíkal před odpovědností a já bych se byl neorněl nikdy odvážil postavit se před vás.

Tato pohnutá přípravná schůze revolučního N.V. se protáhla z pátku 4./5. na sobotu 5./5. do 1/2 3 hod. ráno. Již však v sobotu 5./5. po 6-ti hodině poslal pro mne p. Vojmír Králík p. Bartáka, abych ihned přišel k obecnímu úřadu, „že je to tady“ - totiž, že revoluce vypukla a „že se mají vysvětlit prapory“.

Nevyspalý, bez snídaně odebral jsem se k obecnímu úřadu, abych splnil poslední bod ujednání přípravného revolučního N.V., který se již nesešel. To bylo o přípravě revolučního N.V.⁴

Snad bude na místě, abych se zde zmínil také o revoluční náladě sousedských občanů:

První revoluční čin v Toušeni se udál již ve čtvrtek, dne 3./5. odpoledne. P. Vojmír Králík a v zájmu na to p. Jaroslav Vallian - na jásotu četných diváků - odstraňovali německé nápisy ze svých podniků. (Záložní budova sloužila tehdy za ubikaci německé zákopové rotě). K tomuto aktu nešťastnou náhodou přijel od Brandýsa německý četník, který oba pány zatkl a odvedl na četnickou stanici do Čelakovic.

Dav lidí krovivě proti zatčení demonstroval a musel být ke klidu důtklivě nabádán - a to hlavně oběma zatčenými.

P. Vallian - který doma právě nabíjel - neměl času čekat na policejní formality a ujel (bez klobouku) přes Prahu do Toušene. P. Králík byl po protokolu propuštěn.

Rozjarěný dav jal se na to zamazávat německé nápisy po obci. Malířské práce s nevšední ochotou prováděli p. p. Bedřich Vyskočil, Billinger, Vlastimil Levinský, a Vichera a malířský materiál dodal mimo jiné p. ing. Došek.

Dne 5./5. v sobotu po vytroubení vojenského poplachu p. jirkovským sešlo se asi v 1/2 hodiny již 42 důstojníků, poddůstojníků a vojáků čsl. armády, kterých počet dopoledne varostl na 70. S nimi obnovena vojenská púsaaha se slibem vzájemné pomoci na život a na smrt.⁵

nese-li člověk na svých bedrech celou tíhu zodpovědnosti, pak musí jednat velmi rozvážně, rozumně a také opatrně.

Představte si jen kdybych byl připustil - nebo kdybych sám nařídil nějakou šarvátku - která nemohla mít na vojenský vývoj události práhádniho pozitivního významu - a kdyby při tom přišlo o život, nebo bylo zmrzačeno několik našich lidí, nebo kdyby pro nějaký nerozvážný můj čin nebo rozkaz byla provedena na obci trestná výprava (Konětopy). Co byste mi dnes řekli? Jak bych před vámi dnes stál? Pak by se hodilo to mnou zastechnuté mlčení:

--- "na vojně rozdával syříčky, zde se nad námi vyřabuje a přivodil takové neštěstí."

Mnoho se reptalo proti tomu, že jsem přij mohl - a neodbrojil raději německou náložní rotu a že jsem ji nechal odejít. To mohu a musím dnes již úplně objasnit:

Nerapomínejme na to, že se toto dalo první den revoluce 5.15.

Vojenská situace vypadala takto: v Milovicích bylo asi 5000 SS připravených na pomoc generálu Schörnerovi v Praze, Praha v boji, u Dobrušky v pochodu na Prahu silná skupina (200 tanků), z Benetova asi 200 tanků, od Pardubic na pochodu ke Praze silná skupina tanků. Velitel nákopové roty po 3x odmítl odezdat a složit nám zbraně. S velitelem roty - Rikm. Lomke - jednal jsem vždy před svědky. Trá odmítnutí stupňoval až řekl, že na násilí odpoví bezohledným násilím. Vyčítal jsem z velitele "zoufalství" a se zoufalým vojákem není radno si nakrávat.

Při prím jednání se mimě naváral, že zbraně složí ihned, jakmile se dostaví k němu důstojník americké nebo anglické armády, s. av. Vorhul (česky špice), který ho ke složení zbraní vyřve a zajistí mu odjezd vojáků do Německa, nebo alespoň plnou jistotu osob i majetku. Proti rudé armádě a útvarem SS - svým úhlavním nepřátelům, že bude bojovat do posledního muře.

Naváral se důstojnickým čestným slovem, že zbraně proti nám nepovůje.

Při druhém jednání už musela přijít k odbrojení roty americká nebo anglická jednotka v síle nákopové roty (180 mužů) vedená stábním důstojníkem a p.

Při třetí výřvě, aby složil zbraně, odvčtil velmi rozhorleně, že

Spáně:

A. LONTKE

revolucionářům se nevrátí a nakonec mne prosil, abych ho nedonutil použíti 6 ekrasitových připravených náloží, které nám ukázal, a které by stačily rozbít celý střed Loušně. *

I zde bych se rád zmínil o jedné zajímavé a charakteristické epizodě.

Když reptání proti „ slabému vedení “ z řad hubou velmi statečných čimilů začlo působit i na některé vojáky, rozhodl se bratr správce Benda k odvážnému činu. Vytáhl svou smrtící zbraň - browning, který se vešel do náprsní kapsy vesty - a vykřikl do hustého nástupu mužů před obecním úřadem:

„ Tak sakra, kluci, když pořád chcete odstrojit německou posádku, - tak jdeme! Kdo jde se mnou? - “
a nepřihlásil se ani jediný.

Budme prosa, bratři a sestry, při posuzování chabrosti a statečnosti jiného velmi shovívaví a opatrní.

A hlavně - naučme se každý zametat jen před svým prahem! ⁸

Vy, vojáci kamarádi, kteří jste dobře věděli, jaké úkoly čekají vojáka v národní revoluci, kteří jste neváhali se dobrovolně k těmto nejtěžším úkolům přihlásit, Vám patří můj srdečný dík velitele.

Nikdo z nás se nestavil a také nikdo s tím ani nepočítal, jaké riziko na sebe bere.

Vlast navolala - voják se postavil.

Opustili jste své rodiny, svá zaměstnání a všechno, abyste splnili svůj slib a svou vojenskou přísahu, svou občanskou službu. Vyčetl jsem velmi dobře, že vy - praví vojáci byste splnili i ty nejtěžší vojenské úkoly, a byl jsem přesvědčen, že s Vámi mohu počítat a že mi plně důvěřujete. Všichni jste měli jen jednu mysl - jen jeden cíl. Kde nám Bůh dá vždy této svornosti a jednoty v dobách těžkých a náročných.

Musím se při této příležitosti zmínit i o těch ⁹ mladých mužích, kteří - ať nevojáci a bez vojenského výcviku - hlásili se ke službě se zbraní a projevili tím nejen odvahu, ale i odhodlání k sebeobětování. Velmi rád zdůrazňuji, že u nich bylo mnohem více chabrosti než mladické dobrodružnosti.

Rád také konstatuji, že to byli oni, kteří po krátkém výcviku se střelnou zbraní doplnili k. r. partizánskou četu (z 30 partizánů bylo 20 nevojáků). Jejich bojovnost a první nacházení se zbraní přiváděla mne - který jsem nesl celou tíhu odpovědnosti - často

do zoufalé situace. Lituji, že se Vám nenaskytla lepší příležitost k prokázání Vaší chrabrosti.

J Vám patří můj obdiv a dík. Jsem přesvědčen, že až proděláte vojenský výcvik a nabydete více zážitkových zkušeností, že mi dáte v mnohém za pravdu a že moji prozíravou rovnovážnost v době revoluce nebudete považovati za slabost stáří. Jistě uznáte i to mé souzení, že pro Němce v době revoluce je větším zrestem nechat je žít, aby viděli, co Germáni napáchali a kam německý národ se dopravoval, a prožili zasloužené pokorění, než je chtít odpravit.

Čestný a slušný voják nikoho neodpravuje a nikoho nerabíjí. My chceme být čestnými a slušnými vojáky. To je také chrabrost a velká chrabrost.¹⁰

Děkuji Vám ze srdce. A jelikož se Vám nemohu ničím jiným odvděčit, přeji Vám, aby každému růstal hravivý a blavivý vnitřní pocit poctivě a čestně splnění povinnosti, jaký mám já...

Rád bych Vám všem vděčně stiskl pravici.

Dovolte, abych to zde slavnostně a symbolicky učinil jednomu z Vás a za všechny.

Bratře Josefe Bendo, přístup ke mně!

Ty snad vš a citíš, proč jsem zvolil dnes právě Tebe.

Údar č. republiky - údar armádě!

Proslav sestavil a pronesl remnělý plk. ind. v. v. Tomáš Ledláček (1882 - 1958), Toušen 165

Proslav je na 11 listech formátu A5 napsán rukopisně inkoustem; opis v archivu MNV

Seznam vojáků z Toušene

Dne 5. května 1945 v ranních hodinách přihlásili se k revolučnímu vojenskému oddílu v Toušeni tyto vojáci:

Ledláček Tomáš - plukovník inv. st. - iniciátor a svolavatel
Benda Josef čt.

Ing. Hron Josef čt.

Ing. Došek Bedřich npor.

Janda Ladislav

Leidl František

Hákl Alois ml.

Rais Antonín

Bendl Josef

Mareček Josef čt.

Hodera Josef

Batta Jan rdn.

Beran Josef čt.

Marek Josef čt.

Černý František N.V.

Neubert Viktor

Vaněk Josef

Vich Alois

Žibný Václav

Choděra Jaroslav

Lexa Josef

Rosipal Josef

Horský Antonín

Locha Antonín

Smetana Václav por.

Dybl Václav

Krejčík František

Kramský Bohumil ppor.

Doksanský Bohumil

Čihák Bedřich

Čihák Stanislav

Kolenský František

Novák František

Lech Felix

Drábek Václav por.

Jedlička Jaroslav dráha

Šíma Jaroslav por.

Gutwirth kpt.

Zahradník Bohuslav

Vorlíček Karel

Hákl Václav

Freis František

Hanzlíček Bohumil

Kunc Bedřich

Trichl Josef

Ozbrojená četa:

Velitel: por. Jaroslav Šíma, zástupce por. Ing. Josef Hron

I. družstvo :	Duška Josef Vichera Ěsták Flégl Fejfar Václav Černohorský	spojky: Břibyl Karel Hadrbolec Ant.
II. družstvo:	Žitný Václav Michalec Václav Čeněk Zdeněk Vích František Vaněk Josef Vaněk Jaroslav	spojky: Hloušek Jos. Lvatoň Frant.
III. družstvo:	Mareček Josef Hadrbolec Josef Bendl Jiří Bendl Josef Kotek Halas	spojky: Lhrbený Václ. Feid Miloslav
IV. družstvo:	Žižka Antonín Bures Václav Ševčík Smolík Rejchman Jiraba	spojky: Jedlička Jos. Elekáč Jos.
V náloze:	Chocholatý mir. Michalec Jan Michalec Frant. Choděra Jar.	náhr. spojky: Flesinger Jar. Kubišta Lad. Blakl

Originál je psán strojem a doplněny rukou inkoust. suškouma jedné straně formátu A4.

Opis proslony, stanam vojáků a ozbrojené čety poskytl archivu MNV vdova po plk. Sedláčkovi, Marie Sedláčková roz. Jiráková (1886-1974).

Potvrzení zápisu:

Jan Dluhý
 kronikář

Jan Dluhý
 předseda MNV

V rámci II. celostátní soutěže kronikářů připravil a v roce 1948 vypracoval kronikář Jan Králík.

(zápis)

Toušenský kronikář Štěrba dokumentoval rok 1948 a jeho převratné historické události zápisem na svou dobu obdivuhodně uvědomělým a pokrokovým.

Obecní zaměření jeho postřehů však vypovídá o konkrétní atmosféře únorových dní a jejich ohlasu v Toušeni jen zčásti. Ačkoli jedním z takových ohlasů je sám Štěrbin zápis, postrádáme v kronice bližší informace, zejména o událostech, které přinesly rozhodující změnu politického vývoje a otevřely cestu k všestrannému socialistickému rozvoji naší vlasti.

Doplňují proto nyní, po třiceti letech přesvědčivých úspěchů socialistické cesty, započaté právě Únorem 1948, zápis historického roku také vzpomínkami těch, kdo stáli Únorem nejbližší - vzpomínkami pěti dlouholetých členů a funkcionářů. Komunistické strany Československa, jejichž obětavá práce psala v Toušeni po roce 1948 významnou historii nových let.

Vypovězení soudruka

Čeňka Němečka

19161, dlouholetého člena a funkcionáře

Komunistické strany Československa,

v únoru 1948 záměstnanec n. p. Spotos Čelákovice,

v letech 1971-1976 předsedy MNV v Touseňi

(vzpomínky zarmamenány v dubnu 1978)

V roce 1948 jsem pracoval v národním podniku TOS Čelákovice; vlastně se to správně jmenovalo SPOTOS, Spojené továrny na obráběcí stroje. Zájem nás, komunistů, kteří jsme stáli na stráži, byl především zabránit kontrarevoluci a rbystónému kveproliti.

Hlavní slovo tu měl soudruh Kubašša, vedoucí voláštního oddělení a později velitel Okresní vojenské správy Brandýs nad řábem. Měl již od války uložení nějaké zbraně, které tehdy vyšly - jak se říká - na světlo boží a putovaly do fabriky. Tím, že nás tehkrát bylo asi dvaadvacet, kteří jsme nastoupili do národní stráže. A tato národní stráž, to byl základ k pozdějším Lidovým milicím. Přechřili jsme tady spinačku, řekaniční most, samozřejmě továrnu, poštu, procháreli jsme městem, aby byl prostě udržěn klid. Totě se dělo v Touseňi, kde byli soudruzi z Tosu, protože v Tosu pracovalo hodně Touseňáků.

My jsme tam v ten únorový týden byli - dá se říci - prakticky pořád. Drželi jsme službu - takové ty jako na vojně: vyspal jsem se, šel jsem znova. Byli tu napojeni i soudruzi z bývalého touseňského cukrovaru, jako byl soudruh Zuda pozdější tajemník Národního výboru, a bylo i spojení s vodárnou v Káraném, takže jsme o sobě celkem dobře věděli.

Měli jsme dobré spojení i s Prahou, mohl říci že díky tomu, že v čele strany i vlády tehkrát stál soudruh Gottwald. A byli jsme šťastni, že všechno prošlo tak, jak jsme si přáli. Byl tu poměrně klid, nikomu se nekrčivil snad ani vlasek, ačkoli určitá opatření se udělat musela, třeba se na nás někteří zlobili. Například myslivci, poněvadž byli ještě tehkrát - to přetrvalo zpočátku - z řad sedláků. Ale zbraně se musely odebrat všem, nejen těm sedláckým, odebraly se i dělnickým, pokud je měli. Bylo prostě třeba zajistit klid a zaručit, aby se nedalo něco pounřit

nebo zneužit.

V současně se pamatují z těch dnů velmi dobře na návštěvu soudruha Evžena Urbana, dnešního předsedy České národní rady, který za nás přijel, když byla generální stávka, a měl k nám projev. To už nám bylo veseleji. A nejveseleji nám bylo, když se soudruh Gottwald dohodl s panem prezidentem Benešem, který přijal demisi vlády a umožnil tím vytvořit vládu Obrorené národní fronty, myslím, že se to tak jmenovalo.

Mohu říci, že právě to byly Čelákovice, i naše obec Toušň, které měly jako jedny z prvních utvořeny akční výbory národní fronty, kde se sdružovali nejen komunisté, ale všichni pozitivní a dobře smýšlející lidé, kteří chtěli uchránit svobodu a klid v našem státě. Celé události tedy probíhaly vlastně klidně, s určitým uspokojením lidí, kteří pozorně sledovali to, co se odehrávalo v Praze. Nedošlo tu k žádným rozsáhlým akcím, rozhodně tedy ne ke krvavým, ani ke střelbě, to v žádném případě ne, a dalo by se říci, že celé obyvatelstvo tento vývoj v zásadě uvítalo.

Rok 1948 nás naplnil radostí, poněvadž po dvouletém budovatelském plánu vlastně rozhodl o tom, že u nás byl nakotven náklad budování socialistické společnosti. Rád bych k tomu citoval i slova soudruha Gottwalda, který vědycky říkal, že cesta k socialismu není rovná asfaltka, ale že to je cesta mnohdy klikatá a s různými překážkami. Tuto cestu náš pracující lid vyhrál a nakonec ji daleko upevnil i spoluprací s naší inteligencí, která se už nedistancovala od dělníků - více, jak to dřív bylo, úředníci a inteligence byli páni, samto byli kmáni. To bylo právě to krásné, co v našem státě vzniklo, že nebylo těch sociálních rozdílů, protože každý člověk, ať to byl vzdělaný člověk nebo dělník, měl stejnou cenu pro naši společnost - pracoval-li ovšem poctivě.

Únor - abych to tak řekl po vojensku - uchopil správnou strategii. Nenechal si nic přerušit přes hlavu. Velmi dobře jsme věděli, co se děje a proč to tak musí být. Pokud jde o lidi, nikdo nemohl říci, že by tu byla v roce 1948 nějaká stísněnost. Určitý strach tu pochopitelně byl - strach o existenci vedoucí síly, o existenci komunistické strany, ale na druhé straně tu byla i taková jistota, že není možné jít jinou cestou. I když si někdo izareptal, tak si přitom nemyslel, že by to chtěl jinak. Protože si velmi brzy musel uvědomit, že obrovská většina lidí se začala věst opravdu lépe než dřív.

Únor uvedl do života i staré heslo o diktatuře proletariátu, ale nemyslím ve smyslu poroučení, ale ve prospěch vlády skutečně většiny. Už to nebylo jako dřív, že deset tisíc hořejších si najmenovali koho chtěli, nějaké formální osobnosti, které nakonec potom poradily. Bráve v tom už bylo od února jasno: kdo řekl - jsem poctivý, chci dělat - mohl pracovat ve prospěch všech. Ať to byl nečlen strany, ať to byl člen lidové strany, nebo národní socialistické strany, nebo sociálně demokratické, i když ta už netrvala dlouho, poněvadž v devětačtyřicátém roce došlo k jejímu sloučení se stranou komunistickou. V celostátním měřítku bylo potěšitelné, že to právě nebyli jenom komunisté, ale že soudruh Gottwald tenkrát dokázal národ sjednotit a udržet zde klid a pořádek.

Byl jsem nedávno také ve škole, kde jsem formou přednášky o tom všem vyprávěl dětem. Jenže já bych nechtěl neustále se vracet a vnucovat mladým lidem vzpomínky na to, co neprožili. Chtěl bych jim spíš vštípit něco jiného: aby si uvědomili, co se tenkrát stalo, aby si to podvětili a udrželi.

Vzpomínka soudruha

Antonína Raise

19041, dlouholetého člena a funkcionáře

Komunistické strany Československa,

v Únoru 1948 náměstníce cukrovaru v Toustěni

(vzpomínka namalovaná 1. května 1978)

V osmačtyřicátém roce, když se všude ustavovaly milice, jsme chodili střežit naše velké národně podniky. Tady v cukrovaru jsem milici ustavil já. Bylo zde asi dvacet členů, chodili jsme v noci na stráž.

Co jsme prožívali, co jsme pocítovali toho konce února, to se všechno soustředěvalo k Praze. Já sám jsem byl také na Staroměstském náměstí, kde hovořil soudruh Gottwald. Nebylo tam k smutku, to byla strašná spousta obyvatelstva, které bylo zvědavé na projev soudruha Gottwalda.

a po převratu byl první velkou společnou veřejnou akcí první máj. To jsme pochodovali do Brandýsa, celá organizace strany, já byl tenkrát jako praporečník. Byl tenkrát silný, veliký průvod, hrála nám i hudba. Za té situace, která byla, bylo velké nadšení, protože jsme byli svobodní, byli jsme osvobozeni od okupantů sovětskou armádou a nastoupili jsme novou cestu se soudruhem Gottwaldem, který byl předsedou vlády. Jely tenkrát velké alegorické vory, ověnčení, řemý byly v krojích, a nadšení - jak říkám - bylo obrovské.

Jsou tady ještě další soudruzi, kteří se zúčastnili toho prvního máje - soudruzi Bureš, Benda, dnešní předseda, Šlesinger, ten byl zvolen jako první předseda Národního výboru. Nosovali jsme na takové slávy vědecký praporec naší organizace, strany. Vyšivala ho moje maminka. To byla nádhera.

Vzpomínka soudružky

Antonie Raisové

(1905), dlouholetá členka a funkcionářka

Komunistické strany Československa,

v únoru 1948 zaměstnaná v cukrovaru v Třebízi

(vzpomínka zaznamenaná 1. května 1978)

Itěko se na ty vzpomínky soustředuji. Zasedala jsem tenkrát v Praze v ROH, v odboru řemeslnictví. Byla jsem zaměstnaná v cukrovaru, to ještě tady byl statek při cukrovaru. Zeasedání v Praze na Zbořenci jsme šli průvodem rovnou na Staroměstské náměstí. Bylo to tedy krásné, nedostali jsme se až dopředu, tam byly spousty lidí a počasí bylo špatné, deštivo a sněh.

Na Staroměstském náměstí už bylo strašně lidí, také neoblečená milice, jen v normálním obleku, ale s puškami. My jako členové ROH jsme měli určitou přednost, ale stáli jsme až

pod podloubím u Kivala, nebo jak se to jmenovalo; prosí Staroměstské radnici. Vyposlechli jsme projev Klementa Gottwalda, a to vše, bylo to pro nás tehdy ohromující. Tenkrát to bylo něco, co jsme nikdy předtím nezažili. Ale vím, že jsme přece jen v tento vývoj události doufali od začátku. A tak vzpomínám jen na Prahu - doma co bylo, to si opravdu nemohu vzpomenout.

Víte, já vám něco řeknu. On člověk když v životě něco zažije, neraměstnanost a bídu, tak si potom utkne takovou myšlenku, cíl, že se to musí vrátit a že musí bojovat za to své, za to dělnické právo. Myslím, že jsem v tom měla také proto, že jsem tolik v životě trpěla.

Vyprávění soudružky

Boženy Volfové

19101, dlouholeté členky a funkcionářky

Komunistické strany Československa,

v Únoru 1948 zaměstnané v domácnosti

(vyprávění namířeno 1. května 1948)

Už mi bude šedesát osm roků, a Únor je událost před třiceti lety. Ale pamatuji si na to velmi dobře. Vycházeli jsme z velikého nadšení. Tady v Toušeni byly vlastně tři organizace komunistické strany: hořejší, prostřední a dolejší. To bylo po revoluci, byla u nás taková chuť do práce a mladých tu bylo tolik členů, že jsme se museli rozdělit. A každá ta organizace byla iniciativní. My jsme bydleli v ulici Zápské, tam jsme na popud místní organizace KSČ vysázeli ovocné stromy, jinde, tam co se jde po stráni dolů po betonových schodech, a u šimě na té stráni jsem sázela já se soudruhem Hloušťeckým kvírky. Každá organizace měla i svou skříňku, a předháněli jsme se v jejich úpravě: jedna byla u Walliánů, druhá u Chvátlínů na hospodě, třetí ani nevím kde byla.

V Únoru v osmačtyřicátém roce jsem pracovala v Toušenském výboru KSČ. Pamatuji si, že v rozhodujících dnech jsme

sami byli se soudruhem Horským a se soudruhem Flesingrem a pamatují si, že jsme tady schůzovali v kostinci u Walliánů sří dny. Byli jsme tam i v noci. Očekávali jsme, jak se vyvinou události v Praze a jak to dopadne. Bylo to vyčerpávající a napínavé. Já jsem byla ještě mladá, měla jsem doma malou dcerku.

První zprávy o projevu soudruha Gottwalda na Staroměstském náměstí jsme přijímali s nadšením. To víte, pracující lidi a my, komunisté jsme doufali a věřili, že to dopadne dobře, věřili jsme ve slova soudruha Gottwalda, který opravdu chtěl pro nás pro všechny vítěz všechno to nejlepší.

Krátce nato se tady ustavil nový Národní výbor, v jeho čele stál soudruh Flesinger. Byl to velice dobrý člověk a velmi dobře organizoval i práci v obci. Tehdy byly větší potíže než dnes. Soudruha Flesingra jsem si velmi vážila pro jeho vědomosti a pro jeho pěstoj ke straně a ke všemu lidu. Byl vědycky takový lidový, a myslím, že i spravedlivý.

A tak to naštěstí všechno dobře dopadlo. Komunistická strana zvítězila nad reakcí. A my jsme byli v Toulšeni rádi, že se lid sjednotil a že budeme žít lépe než dřív. Víte, my když jsme se s manúelem vrátili, prohlásili jsme nezaměstnanost. Na to si nerada vzpomínám. To bylo hrozné. Měli jsme dítě malé, nebylo na lékaře, nebylo na byd, nebylo na živobytí. Manúel vědycky říkal: já mám ryzravé ruce, nemám práci. To bylo ve dvaabú - cástém roce, velká nezaměstnanost. A to mne nějak donutilo, aby se ty naše děti měly lépe. A únor nám k tomu pomohl. Dneska má každý zaměstnaní, každý kdo chce pracovat, má práci, a lidi si mohou žít krásně. Proto je tenthlezen řád spravedlivější a proto nám také zaručuje lepší budoucnost.

Vyprávění soudruha

Františka Flesingra

19041, dlouholetého člana a funkcionáře

Komunistické strany Československa,

v únoru 1948 předsedy MNV v Toulšeni

(vyprávění zaznamenáno 1. května 1948)

V Toušeni jsem byl předsedou národního výboru už od osvobození, a už před únorem jsem se několikrát setkal i s hlavní osobou únorových událostí, se soudruhem Gottwaldem. Já znal víc těch význačných osob, jak ruských, tak našich, i maršála Koněva, ale to by byla jiná historie.

Když to začalo v únoru vřít a dvanáct opozičních ministrů podalo demisi, vystoupil Gottwald samozřejmě s pořadavkem, že tady je také hlas lidu a podle něho že je třeba se řídit. Oporice tvrdila, že hlas lidu je pro ni frakka, a myslela si, že se bude opírat o bodáky.

Když se takhle všechno v únoru dělo, přišel ten historický den bylo to takhle v úterý, kdy promluvil v Praze Gottwald. Panatují si na to jako dnes: asi v jednu hodinu raskoukaly koukačky, sirény, všechno se zastavilo a všichni byli u rádia. Já jsem poslouchal ještě tady v krámě u Walliánů. Měl jsem otevřeno jenom do jedné, pak jsem zavřel a povídám: děvčata, neordinujem, nic se nebude dít. A taky už se do večera neotevřelo. Nikdo nepracoval celé to odpoledne, lidé poslouchali rozhlas ve skupinách, nebo sami.

Poslouchali jsme projev a instrukce Klementa Gottwalda: soudruzi, okamžitě utvořte akční výbory národní fronty, okamžitě navíděte takhle a takhle, a tak dále. Dali jsme se tedy do práce, utvořili jsme akční výbor národní fronty a začali novou éru v obci. Samozřejmě co byli takovi vyložení reakcionáři, to všechno muselo stranou. Do té doby tady měli všechnu vládu v rukou agráři. Křepovali si lidi ra volební guláše: když byly volby, dali lidem napít a najíst - a píchali kandidátky špendlíkem, aby poznali, jestli je i ten jejich kočl volil. Taková to byla „svoboda“.

Pokud jde o obec, přímo tady v Toušeni se v únoru žádné milice neustavily, poněvadž to byla obec zemědělská. Nebyl tady žádný podnik, to zde ještě ani ta Pefa nebyla. Ta se stavěla až po tom roce osmačtyřicátém, na poli inženýra Doška; on to sice už byl národní katastr, ale Došek to pole koupil a přístoval tam každý rok rané brambory. U nás tedy milice nebyly, ale okamžitě se stavěly při okresním výboru KSČ, při BSS, to byla Melicharka, jak se říkalo, při Tosu, to byla Volmanka, a při Koro-
hutích, to byla Hábenka. Ale přece jsme tu něco měli: totiž soušeňský cukrovar. Bylo tam několik mládenců, kteří utvořili

vlastní sakranou lidovou milici. myslím, že v ní byli tenkrát Tonda Rais, Franta Rais a Franta Krejčík.

Tak jsme tedy společně s ostatními podle instrukcí sou-
druha Gottwalda nastoupili, svolali jsme kolektiv a ze všech sloček
jme vyloučili reakcionáře, ať to byl Petr nebo Pavel, ať to byl
dělník nebo agrárník - když prostě šel proti dělnické vůdci nebo
proti lidu, tak nemohl jít s námi.

A já měl sakrou „smůlu“, že jsem byl předsedou
organizace KSČ, předsedou Národního výboru, členem rady ONV,
referentem ONV, členem výboru KSČ okresu Brandýs nad Labem -
a když se volil akční výbor národní fronty, tak přišli s ná-
vikem, abych byl předsedou zase já. Varoval jsem je: hoši,
nedělejte mi to, to je kumulace funkcí a to člověku neprospívá,
ale už to tak dopadlo. A byl jsem nakonec rád, i když to zna-
menalo, že jsem musel napomenout na rodinu, na moji, a na všechno
ostatní. Tehdy sakový vedoucí funkcionář, ať to byla jakákoli
organizace, nebo jakýkoli státní orgán, vládnul rozumem
a srdcem. Jinak nemohl. Dneska když se bude opírat o vyhlášky
a o paragrafy, tak může klidně všechno jít. Tenkrát to bylo
jinak.

Nový Národní výbor byl po únoru postaven podle počtu
hlasů. Komunisté měli většinu, ale byla tu zastoupena i lidová
strana, ta měla dva velmi dobré poslance, se kterými jsem rád
pracoval, jeden byl dokonce členem rady - byl to pan Fröhlich,
soko jsem měl velmi rád, druhý byl Pepík Choděra. Kolik měli
sociální demokrati a národní socialisti sakraných těch křesel,
to si už přesně nepamatují.

První akcí nového Národního výboru bylo varování
rozhlasu. Neměli jsme na to peníze, já tenkrát v pokladně
neměl ani korunu. Ale věděli jsme, že je ke koupi, k máni
ve Sluháčích aparatura s ampliony, tehda to stálo ve starých
penězích asi sto padesát tisíc. Nevím už, kdo to na jedné
z prvních schůzí v tom nadšení přišel na návrh, že to nevadí,
že uděláme sbírku. Rozhlas sady musí být, jednou jsme si to dali
do plánu a do programu, tak to uděláme. Tak jsme tu sbírku
udělali, šli jsme sami funkcionáři Národního výboru, sami jsme
šli vybírat. Šel jsem tenkrát s bývalým starostou Ulrychem,
od kterého jsem správu obce přejímal. Kam jsme přišli, všude
nás lidi přivítali, rvali dál na Štampule - až jsme sami dva

vybrali přes padesát tisíc korun.

Druhou akcí byla elektrika tam na Králově, do Habče, jak se říkalo. Tránilo se tam ještě petrolejkami, lidé tam nemohli mít ani rádio, nic. Musel jsem tenkrát jet na ministerstvo ůelvanic, protože vedení šlo přes něj. Všecko jsem prosadil, všechno jsem udělal, přesto, že lidé nevěřili, že se to podaří. A podařilo se to. Tránilo se tam podnes.

Takové akce byly pro nás komunisty tehdy velice důležitý. Pomáhaly nám získat důvěru těch, kteří váhali a utvrzovaly v přesvědčení všechny ostatní, kdo už s námi šli.

Já měl starosti fůru v rámci okresu i obce. To nikoho neminulo. Každý týden v pátek byla rada tady, a každý týden ve čtvrtek byla rada bez jakéhokoli evaní na okrese. Měl jsem ty dny tak naplněné, že jsem ani nemusel mít poznámky a z jednoho jsem chodil do druhého. A dělal jsem to rád.

Potvrzení zápisu:

Jan Tuček
kronikář

předseda MNV

M. J.

Dovetok ke doplňkům

Nemí-li kronikaš podřízeným ústředním úřadům, nemí-li naprást, co si myslí a za čího stojí, a odmělní-li podlé proti svému přirození, zlořád umí právně: zaručeně přemně zachycená fakta.

Prosadí jedině jediný dokument, při pravém plk. Tomášem Sedláčkem, do kroniky a do té doby, kdy mi byla svěřena práce kronikaš, bylo nemohutné. Všechny kapitoly podléhaly kontrole a kulturní komitě, kde se v plně době našla čítka, upravená a doplněná, ale i pak je bylo porušeno repozitář po dalším ideologickým zkontrolování radou Městského úřadu. To šlo měřky celý rok. Jednou se dokonce zápis strahl.

První možnost protomít tento kuriozitní ošklivý paradoxní rok „30. výročí Vítězného února“ kdy úřad města vyhlásil soutěž, jejíž nesmyslným cílem bylo dostat do kroniky přehledněji únorových přehledů z ideologické strany Komunistické strany. Tím spíš, že o půl do té doby nebylo v podniku žádné soutěže nic, bylo zřejmé, že jde o ojedinelou příležitost pro jakýkoli doplněk. Cílem, které se za to vyžadoválo, bylo hlavně téma - únor 1948. Zakrýt to, co by jinak bylo podléhající a předem umíci jakéhokoli dotazů bylo možno jen vyběrem pautníků a odstavením, užitím doboré slovníce. Jednou tak - za ústředím „vítězného socialistického noviny“ měl jít celý text plk. Sedláčka jako „dodatek“, aniž mohl být veřejně čten, rovnou do soutěže a vstoupil opět bez čtení i do kroniky. Ale i ona marka nakonec ukázala svým spíše svou odvážnou stránku. Druhý podpis u potvrzení zápisu dokládá, že se pak čítalo též roky, dokud nepominulo nebylo, že by mohl být celý záměr prohlášen, a dodatečně zrušen.

Každé, byť takto malé ústředí nad bernadéji, přes ráni přije ráženo, se v tenké době nerobí podléhající reálnému ne křivce nedobrovolného tunelu. Dnes stojí vedle sebe i o tinito dořetkem jako nymfomane představitel zřetelů zlé síle a moři své pronikavě, a práce ne věnované

na jair 1993

Jan Turek

